

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **rolnictwo**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet
Przyrodniczy w Poznaniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **19-20 stycznia 2026 r.**

Warszawa, 2026

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	18
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	29
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	35
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	43
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	51
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	54
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	59
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	63
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	65

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. inż. Wiesław Skrzypczak - członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Iwona Domagała-Świątkiewicz - członek PKA
2. dr hab. inż. Magdalena Szymańska - ekspert PKA
3. dr inż. Katarzyna Łyp-Wrońska - ekspert PKA ds. pracodawców
4. mgr Aleksandra Matwiejuk – ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Amadeusz Przezpolewski – sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku rolnictwo o profilu ogólnoakademickim prowadzonym w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu (dalej: UPP) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej: PKA) w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2025/2026.

Poprzednia ocena programowa kierunku została przeprowadzona przez PKA w dniach 12-13 maja 2019 roku. Uchwałą nr 756/2019 z dnia 10 października 2019 roku Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wydało dla kierunku ocenę pozytywną. Wszystkie kryteria jakościowe uzyskały ocenę w pełni.

Obecna wizytacja została przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, w tym funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego PKA poinformował Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	rolnictwo	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	rolnictwo i ogrodnictwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	<ul style="list-style-type: none"> • studia stacjonarne – 7 semestrów / 210 ECTS • studia niestacjonarne – 8 semestrów / 210 ECTS 	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	155 godzin / 6 ECTS	
Moduł kierunkowy (tzw. specjalność) / moduły kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	107	152
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2890 godzin	2774 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	116 ECTS	111 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	107 ECTS	107 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	67 ECTS	67 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	-	-

Źródło: raport samooceny

Nazwa kierunku studiów	rolnictwo	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	rolnictwo i ogrodnictwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3 semestry / 92 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	150 godzin / 5 ECTS	
Moduł kierunkowy (tzw. specjalność) / moduły kierunkowe realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	22	66
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1250 godzin	1222 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	50 ECTS	49 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	52 ECTS	52 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	52 ECTS	52 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS i godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	-	-

Źródło: raport samooceny

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu ma wieloletnie doświadczenie w kształceniu w obszarze rolnictwa. Pod obecną nazwą prowadzi kierunek rolnictwo od roku 2008, natomiast początki kształcenia rolniczego w Wielkopolsce sięgają XIX w. W 1951 r. powstał Wydział Rolniczy, który wszedł w strukturę Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W 1972 r. została ona przekształcona w Akademię Rolniczą, a następnie w latach 1996-2008 funkcjonowała jako Akademia Rolnicza im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu.

Kształcenie na kierunku rolnictwo zakłada realizację studiów o profilu ogólnoakademickim pierwszego i drugiego stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za realizację kierunku rolnictwo był historycznie Wydział Rolnictwa, obecnie od roku 2023 jest Wydział Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii (WROiB). W ponad 100 letniej tradycji Wydział wypromował ok. 25 tysięcy absolwentów, z których większość ukończyła kierunek rolnictwo. Od lat absolwenci tego kierunku kształtują potencjał krajowy oraz wielkopolski w branży rolniczej.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku dostosowane są do aktualnych potrzeb rozwijającego się rolnictwa wykorzystującego najnowsze wyniki badań naukowych w praktycznym wymiarze ich zastosowania. Koncepcja kształcenia jest w pełni zgodna z misją i strategią Uczelni, w szczególności w obszarze ścisłych powiązań z otoczeniem społeczno-gospodarczym, partnerstwa naukowego, doradczego i wdrożeniowego. Zgodnie ze Strategią rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na lata 2022–2027 Uniwersytet za kluczowe cele stawia sobie kształcenie zgodne z najlepszymi europejskimi standardami i praktykami. Realizacja tej wizji odbywa się poprzez konkretne działania, m.in. wdrażanie wyników działalności naukowo-badawczej do treści kształcenia, wysoką dbałość o jakość prowadzonej działalności naukowo-badawczej i szybki transfer jej wyników do treści kształcenia, regularne monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia, stałe podnoszenie kwalifikacji kadr akademickich, rozwój relacji z administracją publiczną i społecznościami lokalnymi w zakresie upowszechniania wiedzy oraz dostosowanie oferty studiów wyższych do potrzeb rynku pracy i rozwoju społeczeństwa. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest także integralną częścią Strategii Rozwoju Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii na lata 2023–2027. Wpisuje się w cele dotyczące doskonalenia jakości i atrakcyjności oferty dydaktycznej, rozwijania kompetencji praktycznych i innowacyjnych u studentów oraz wzmacniania powiązań kształcenia z badaniami naukowymi i potrzebami rynku pracy.

Głównym celem kształcenia na kierunku rolnictwo jest przygotowanie na poziomie teoretycznym i praktycznym kadr zawodowych do pracy w sektorze rolnym. Kształcenie łączy w sobie elementy rolnictwa i ogrodnictwa, ochrony środowiska, biotechnologii i ekonomii. Interdyscyplinarne programy nauczania umożliwiają studentom rozwój w różnych obszarach nauk przyrodniczych, co zwiększa konkurencyjność absolwentów na rynku pracy. Program studiów na ocenianym kierunku jest systematycznie udoskonalany w oparciu o analizy rynku pracy i konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Studia inżynierskie o profilu ogólnoakademickim przygotowują absolwentów do pracy we własnych gospodarstwach, w sektorze doradczym, w jednostkach zajmujących się ochroną roślin oraz jednostkach badawczo-rozwojowych związanych z rolnictwem

i gospodarką żywnościową. Absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku rolnictwo mogą podejmować także zatrudnienie w firmach zajmujących się hodowlą nowych odmian, reprodukcją, uszlachetnianiem i przechowywaniem materiału siewnego, marketingiem i sprzedażą, zarządzaniem oraz są przygotowani do prowadzenia działalności organizacyjnej w przedsiębiorstwach związanych z rolnictwem. Absolwent zdobywa wiedzę i umiejętności z zakresu nauk podstawowych, kierunkowych związanych z rolnictwem, a także społecznych i ekonomicznych. Posiada aktualną i zaawansowaną wiedzę z zakresu uprawy roli i roślin, chowu i żywienia zwierząt, potrafi stosować narzędzia nowoczesnego rolnictwa, w tym rolnictwa precyzyjnego, integrowanej ochrony roślin i technologii informacyjnych, a także działać w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju i Wspólnej Polityki Rolnej. Wiedzę prawną i ekonomiczną potrzebną w prowadzeniu działalności gospodarczej o charakterze produkcyjnym lub usługowym zapewniają zajęcia z modułów *finanse i rachunkowość* oraz *organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem*. Absolwent zna zasady: komunikacji społecznej, bezpieczeństwa i higieny pracy, ergonomii, własności intelektualnej oraz prawo autorskie. Absolwenci kierunku nabywają także odpowiednie kompetencje niezbędne do pracy w zespole, identyfikacji i rozwiązywania problemów, prowadzenia dyskusji, podejmowania optymalnych decyzji w warunkach niepewności i ryzyka. Są odpowiednio przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Podczas studiów magisterskich na kierunku rolnictwo pogłębione zostają efekty uczenia się zdobyte na pierwszym stopniu studiów. Absolwenci zdobywają zaawansowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą metod statystycznych i analitycznych wykorzystywanych w pracy związanej z dziedziną rolnictwo oraz w zakresie metod, technik i technologii stosowanych w uprawie, nawożeniu czy hodowli roślin. Są przygotowani do pracy badawczej, wystąpień ustnych i prezentacji wyników badań. Wzmacniane jest także zrozumienie zależności między teorią a praktyką oraz kształtowanie profesjonalnego przygotowania do swobodnego artykułowania swoich koncepcji i planów twórczych oraz prowadzenia konstruktywnej krytyki dokonań własnych i innych osób. Absolwenci drugiego stopnia studiów na kierunku rolnictwo mogą podejmować kształcenie w Szkole Doktorskiej.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku w pełni mieszczą się w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek (100% – *rolnictwo i ogrodnictwo*), a działalność naukowa kadry akademickiej Uczelni/Wydziału, w tym kadry kształcącej na ocenianym kierunku studiów, jest z nią silnie powiązana. Badania z zakresu dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo* prowadzone są przede wszystkim w katedrach takich jak: Katedra Agronomii, Katedra Gleboznawstwa i Mikrobiologii, Katedra Genetyki i Hodowli Roślin, Katedra Chemii Rolnej i Biogeochemii Środowiska, Katedra Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego we współpracy z Katedrą Metod Matematycznych i Statystycznych. Nowoczesne badania dotyczą m.in. optymalizacji technologii upraw, nawożenia, ochrony roślin, chowu i żywienia zwierząt oraz zależności środowiskowych związanych z prowadzoną produkcją rolną. Kadra Wydziału z sukcesem aplikuje o krajowe lub zagraniczne finansowanie grantów badawczych i dydaktycznych. Aktywnie włącza się w wszystkie działania na rzecz transferu wiedzy do społeczności oraz gospodarki lokalnej, regionalnej i krajowej. Znaczące osiągnięcia naukowe kadry dotyczą badań nad emisją gazów cieplarnianych z produkcji polowej, usługami ekosystemowymi, systemami uprawy i następstwa roślin, rolnictwem regeneratywnym, przywróceniem do uprawy roślin takich jak Inianka siewna, doskonalenia składów mieszanek roślin łąkowych, optymalizacji nawożenia, zwłaszcza azotem. Za kluczowe dla realizacji kształcenia na kierunku rolnictwo można uznać także badania dotyczące, m.in.: uproszczeń uprawy roli; właściwego następstwa roślin, stosowania biostymulatorów, bioproduktów i ich wpływu na wielkość i jakość plonu roślin; zdolności gleb do retencjonowania wody;

wykorzystania osadów ściekowych oraz kompostów przygotowanych na bazie osadów i dodatków bioorganicznych; wskaźników wykorzystania azotu jako narzędzia zrównoważonego zarządzania produkcją roślinną; recyklingu odpadów z rolnictwa i oceny produktów z odzysku; gromadzenia i analizy genotypów wyjściowych do hodowli roślin; doskonalenia i optymalizacji metod ochrony roślin przed szkodnikami i patogenami z uwzględnieniem metod biologicznych oraz optymalizacji nawożenia i renowacji użytków zielonych.

Jednostka utrzymuje ścisłe kontakty z uczelniami zagranicznymi, czego efektem są wspólne publikacje naukowe, staże naukowe i dydaktyczne pracowników stanowiących kadrę na ocenianym kierunku. Wieloletnia współpraca prowadzona jest m.in. z: University of Florida-Institute of Food and Agricultural Sciences, Rothamsted Research Institute, Slovak University of Agriculture, Nottingham University, Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK), Washington State University, University of Western Australia oraz Wageningen University & Research. Wymiana doświadczeń oraz wspólne projekty badawcze i publikacje naukowe umożliwiają aktualizację i uzupełnienie programu kształcenia na kierunku rolnictwo oraz podniesienie jakości kształcenia. Zarówno kadra naukowa, jak i studenci, mają dostęp do najnowszych osiągnięć oraz rozwiązań badawczych, co sprzyja kreowaniu środowiska akademickiego o wysokim prestiżu.

Jednostka konsekwentnie łączy koncepcję kształcenia na kierunku rolnictwo z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego. Program kształcenia umożliwia zdobycie doświadczenia zawodowego już w trakcie trwania studiów. Sprzyja temu charakter Uczelni oraz jej bardzo bliskie kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W ramach zajęć praktycznych odbywają się warsztaty i ćwiczenia laboratoryjne, zajęcia terenowe oraz staże i praktyki w krajowych lub międzynarodowych jednostkach badawczych oraz licznych firmach sektora rolniczego. Aktualny program studiów na kierunku rolnictwo opracowano na podstawie wniosków z dyskusji z pracodawcami oraz analizy polskiego i zagranicznego sektora rolnego, wskazujących na potrzebę kształcenia absolwentów dobrze przygotowanych do zmieniającego się dynamicznie rynku rolnego. Wydział współpracuje z licznymi pracodawcami i potencjalnymi praktykodawcami, do których należą m.in.: Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, Hodowla Roślin Smolice, Hodowla Roślin Strzelce, DANKO Hodowla Roślin, Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego, Poznańska Hodowla Roślin, PUH Chemirol, Yara, K+S, KWS, Kuhn, AGCO, Vaderstad, Koppert, Agrolok, Czajkowski Maszyny, FARGO oraz Rapool. W radzie programowej kierunku studiów rolnictwo zasiadają przedstawiciele pracodawców z sektora firm nawozowych, fitofarmaceutycznych, rolników oraz reprezentanci administracji rządowej. Systematyczne monitorowanie zmian w sektorze rolniczym pozwala na wykorzystanie zebranych informacji do doskonalenia programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Uwzględniając rekomendacje interesariuszy wewnętrznych (studentów i absolwentów) i interesariuszy zewnętrznych z otoczenia społeczno-gospodarczego, w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku rolnictwo realizowanym od roku akademickiego 2024-2025 wprowadzono nowe zajęcia: *propedeutyka rolnictwa, rolnictwo ekologiczne, warzywa w uprawie polowej, drzewa w krajobrazie rolniczym, diagnostyka uszkodzeń powodowanych przez szkodniki, chów drobiu oraz ptaków ozdobnych*. Na studiach drugiego stopnia wprowadzono natomiast zajęcia: *optymalizacja metod ochrony roślin, rolnictwo cyfrowe, fundusze unijne dla rolnictwa i obszarów wiejskich, podstawy marketingu i promocji*. Ostatnie zmiany wprowadzone w programie studiów wynikały także z uzyskania przez Uczelnię środków z NCBiR na realizację projektu „Najlepsi z natury! - Kształcenie na potrzeby gospodarki” (FERS 3). Modyfikacja objęła rozszerzenie treści programowych wybranych zajęć zapewniających uzyskanie efektów uczenia się o elementy związane zastosowaniem nowych metod

i technik badawczych, technologii cyfrowych (gogle VR, stoły multimedialne) oraz systemów audiowizualnych. Zmiany te uwzględniają również nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Obecnie, zgodnie z koncepcją i przyjętym nowym programem studiów, większość zajęć na ocenianym kierunku realizowana jest w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami. Niemniej jednak regulamin studiów UPP dopuszcza możliwość realizacji części wybranych zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość z wykorzystaniem platformy e-learningowej Moodle oraz aplikacji Zoom, Google Meet, MS Teams. Narzędzia te wykorzystywane są obecnie do zamieszczania materiałów dydaktycznych oraz do komunikacji ze studentami w zakresie realizowanych zajęć. W strategii rozwoju Uniwersytetu zakłada się zwiększenie udziału nowoczesnych technologii w procesie kształcenia, obejmujących m.in. sztuczną inteligencję, rozszerzoną rzeczywistość, wirtualne laboratoria itp. Wiąże się to z koniecznością opracowania i wdrożenia długofalowej koncepcji kształcenia zdalnego i hybrydowego dla całej Uczelni.

Na podstawie dokonanej analizy dokumentacji należy stwierdzić, że kierunek rolnictwo prowadzony w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu ma jasno zdefiniowaną, ugruntowaną koncepcję kształcenia, dostosowaną do aktualnych potrzeb rozwijającego się nowoczesnego sektora rolnictwa. Koncepcja i cele kształcenia znajdują odzwierciedlenie w sformułowanej sylwetce absolwenta studiów zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia oraz wskazanie możliwości zatrudnienia absolwentów w zakresie uzyskanych kwalifikacji zawodowych i kontynuacji studiów. Kształcenie na kierunku rolnictwo odpowiada na zapotrzebowanie rynku pracy na wszechstronnie przygotowanych specjalistów przede wszystkim w zakresie produkcji roślinnej.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku mieszczą się w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo*, do której kierunek jest w 100% przyporządkowany. Badania w obrębie tej dyscypliny ukierunkowane są na optymalizację produkcji roślinnej, której biologiczne i środowiskowe podstawy oraz aspekty technologiczne, techniczne, ekonomiczne i społeczne - stanowią główne zagadnienia studiowane na kierunku rolnictwo. Program studiów zapewnia specjalistyczną wiedzę uwzględniającą aktualne potrzeby rynku pracy w sektorze rolniczym oraz trendy w rozwoju technologii i techniki w produkcji rolniczej.

Kierunkowe efekty uczenia się opracowane dla kierunku rolnictwo są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim studiów. Aktualnie obowiązujące efekty uczenia się dla pierwszego i drugiego stopnia kształcenia zostały wprowadzone uchwałą Senatu UPP nr 233/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r. Dla studiów pierwszego stopnia katalog obejmuje 19 efektów w kategorii wiedzy, 18 efektów w kategorii umiejętności i 8 efektów w kategorii kompetencji społecznych. Wśród najważniejszych kierunkowych efektów uczenia się ściśle związanych z dyscypliną *rolnictwo i ogrodnictwo* można wyróżnić w zakresie wiedzy: RL1A_W05-W08; RL1A_W12, RL1A_W15-W17 oraz RL1A_W19. W zakresie umiejętności są to efekty: RL1A_U05, RL1A_U07, RL1A_U09, RL1A_U10, RL1A_U13, RL1A_U15-U17. Natomiast najważniejsze efekty uczenia się sformułowane dla kompetencji społecznych wyrażono w: RL1A_K02, RL1A_K06, RL1A_K07 i RL1A_K08. Zapewniają one wiedzę z zakresu *nauk ścisłych i przyrodniczych, rolniczych oraz inżynieryjno-technicznych*, niezbędną do rozumienia i analizy procesów biologicznych, technologicznych i ekonomicznych w działalności rolniczej, zwłaszcza w zakresie produkcji roślinnej. Kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla poziomu studiów inżynierskich, zapewniają także przygotowanie do samodzielnego i zespołowego rozwiązywania problemów zawodowych, kształtując kompetencje w zakresie przedsiębiorczości i zarządzania, rozwoju osobistego i zawodowego oraz zwiększając zdolności adaptacyjne absolwentów do dynamicznie zmieniających się warunków w obszarze działalności rolniczej.

Należy jednak podkreślić, że zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie zdefiniowano w programie kierunkowych efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 226). Informacje dotyczące kwalifikacji inżynierskich absolwentów kierunku rolnictwo opisane zostały w tekście raportu samooceny przygotowanym przez Uczelnię oraz wynikają z realizowanych treści kształcenia w ramach poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów.

Kierunkowe efekty uczenia się zdefiniowane dla studiów pierwszego stopnia kierunku rolnictwo są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały. Jak wynika z przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji, kształcenie w zakresie *nauk ścisłych i przyrodniczych oraz rolniczych* opisane efektami kierunkowymi dla wiedzy: RL1A_W01-W02, RL1A_W04, RL1A_W06, RL1A_W08-W12, RL1A_W14-W16; dla umiejętności: RL1A_U01-U02, RL1A_U04-U07, RL1A_U09-U14, RL1A_U16-U17 oraz kompetencji społecznych: RL1A_K01-K08 - zapewniają obowiązkowe zajęcia z *botaniki rolniczej, genetyki, hodowli roślin, gleboznawstwa, techniki rolniczej, agrometeorologii, chowu zwierząt, żywienia zwierząt i paszoznawstwa, hodowli roślin, chemii rolnej, systemów uprawy roli i następstwa roślin, fitopatologii rolniczej, entomologii rolniczej, herbologii, biologii i uprawy roślin zbożowych, biotechnologii, biologii i uprawy pastewnych i przemysłowych, tąkarstwa, nasiennictwa oraz roślin zielarskich*. Zajęcia te uzupełniają m.in. fakultety: *technologia nawożenia, żywieniowe aspekty ochrony roślin, technologia upraw rolniczych czy inżynieria genetyczna*. Kształcenie w zakresie inżynierii i ochrony środowiska na ocenianym kierunku opisane efektami: RL1A_W01, RL1A_W02 RL1A_W06, RL1A_W08, RL1A_W12, RL1A_W14 RL1A_W16-W19 RL1A_U01, RL1A_U05 RL1A_U07, RL1A_U10 RL1A_U11, RL1A_U14 RL1A_U17 oraz RL1A_K01 RL1A_K02, RL1A_K04-K08 wprowadzają zajęcia: *mikrobiologia, siedliskowe podstawy produkcji roślinnej, agroekologia* oraz fakultety: *bioróżnorodność ekosystemów, nowoczesne aspekty wykorzystania drobnoustrojów, integrowana ochrona roślin, rolnictwo ekologiczne, biomasa i bioenergia, rolnicze obciążenia środowiskowe*.

Zespół oceniający PKA zwraca jednak uwagę, że przypadku licznych efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć, powielają one efekty kierunkowe i nie wskazują właściwie na ich specyfikę. Wymagają zatem przededefiniowania tak, aby uwzględniały treści kształcenia zawarte w sylabusach i żeby można było ocenić czy ich osiągnięcie jest możliwe w ramach zaplanowanych metod weryfikacji.

Realizacja kierunkowych efektów uczenia się powinna pozwalać na osiągnięcie pełnego zakresu kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 986 i 1475 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1669). Powiązanie kompetencji inżynierskich z efektami kierunkowymi nie zostało jednak zawarte w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku rolnictwo. Można wnioskować o ich realizacji jedynie na podstawie przygotowanego raportu samooceny oraz treści programowych zawartych w sylabusach poszczególnych zajęć. Wiedza inżynierska w zakresie student "zna i rozumie podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych" jest osiągnięta przez studentów dzięki nabyciu efektów kierunkowych: RL1A_W12-W14, RL1A_W17-W19 RL1A_U04, RL1A_U05 RL1A_U09, RL1A_U10, RL1A_U14 oraz RL1A_K01 RL1A_K03, RL1A_K05 RL1A_K06, RL1A_K08. Efekty te są przykładowo realizowane w ramach zajęć obowiązkowych: *fizyka z elementami biofizyki, matematyka z elementami statystyki, grafika inżynierska i komputerowa, chemia ogólna, technika rolnicza, chów zwierząt, chemia rolna, systemy uprawy roli i następstwa roślin, biologia i uprawa roślin*

zbożowych, biotechnologia oraz zajęć fakultatywnych, m.in. *gospodarka wodna, podstawy logistyki, użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych, technologie nawożenia, technologie upraw rolniczych, biomasa i bioenergia, inżynieria genetyczna*. Kluczowe efekty inżynierskie wprowadza także moduł praktyk zawodowych, w ramach którego osiągnięte są kierunkowe efekty uczenia się: RL1A_W01, RL1A_W03, RL1A_W14, RL1A_U01, RL1A_U02, RL1A_U05 oraz RL1A_K01, RL1A_K03.

Na kierunku rolnictwo studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim efekty uczenia się uwzględniają przygotowanie studentów do działalności badawczej. Efekt kierunkowy RL1A_U01 pozwala na nabycie przez studentów umiejętności pozyskiwania informacji z zakresu różnych źródeł a także wykorzystywanie ich z zachowaniem praw autorskich. Z kolei efekty kierunkowe: RL1A_U02, RL1A_U06 i RL1A_U18 umożliwiają uzyskanie umiejętności niezbędnych do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich, do właściwego stosowania metod analitycznych i eksperymentalnych oraz umiejętności interpretacji uzyskanych wyników. W ramach seminarium i pracowni dyplomowej student osiąga efekty uczenia się przygotowujące do prowadzenia badań naukowych: RL1A_W04, RL1A_W05, RL1A_U01, RL1A_U02, RL1A_U04, RL1A_K01, RL1A_K04, RL1A_K05.

Należy jednak wskazać, że w przypadku efektów uczenia się zdefiniowanych w zakresie umiejętności brak jest powiązania z charakterystyką P6S_UK odnoszącą się do posługiwania się językiem obcym na właściwym poziomie, tj. B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz z charakterystyką P6S_UO – „samodzielnie planować i realizować prace własną i w zespole”. Natomiast efekt uczenia się RL1A_K01 został błędnie powiązany z charakterystyką kompetencji społecznych, gdyż odnosi się do umiejętności, w tym uczenia się i komunikowania (P6S_UU – samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie). Podobnie zastrzeżenia budzą efekty RL1A_K02 (P6S_UO) i RL1A_K03 (P6S_UO). Każdy efekt uczenia się powinien być odniesiony do odpowiedniego fragmentu charakterystyki właściwego poziomu PRK zgodnie z zasadą najlepszego dopasowania.

Efekty uczenia się zdefiniowane dla drugiego stopnia studiów na kierunku rolnictwo obejmują 16 efektów w kategorii wiedzy, 15 w kategorii umiejętności i 8 efektów w kategorii kompetencji społecznych. Biorąc pod uwagę cel kształcenia na studiach magisterskich, za najważniejsze kierunkowe efekty należy uznać: RL2A_W01, RL2A_W05, RL2A_W08, RL2A_W10, RL2A_W12; RL2A_U01, RL2A_U02, RL2A_U05, RL2A_U06, RL2A_U12-U14; RL2A_K01, RL2A_K02, RL2A_K06 oraz RL2A_K08. Efekty uczenia się określone na studiach drugiego stopnia służą poszerzeniu wiedzy i umiejętności zdobytych na pierwszym stopniu studiów, zwłaszcza związanych z roślinną produkcją rolniczą. Kształcenie magisterskie wzmacnia także kompetencje niezbędne do odpowiedzialnego i zrównoważonego zarządzania produkcją rolną. Analiza efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia pozwala stwierdzić, że są one spójne z celami i koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy jednak podkreślić, że także w programie studiów drugiego stopnia nie powiązano efektów kierunkowych z efektami, które zapewniają nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji inżynierskich. Jak wynika z analizy raportu samooceny i analizy sylabusów poszczególnych zajęć opracowanych dla studiów drugiego stopnia, efekty inżynierskie korespondują m.in. z efektami kierunkowymi: RL2A_W03-W04, RL2A_W09-W10, RL2A_U03, RL2A_U05-U10, RL2A_K01, RL2A_K03-K04 i są zgodne z opisaną sylwetką absolwenta – magistra inżyniera rolnictwa. Efekty kierunkowe wykazują także na zgodność z akademickim profilem studiów oraz z obszarami badań prowadzonych przez kadrę akademicką w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo*. Ich realizacja zapewnia także uzyskanie

kompetencji badawczych (RL2A_U01-U04, RL2A_U12, RL2A_U13, RL2A_K01, RL2A_K02). Absolwent w toku studiów nabywa umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2+ (RL2A_U14 i RL2A_U15).

Przyjęte dla ocenianego kierunku efekty uczenia się zarówno kierunkowe, jak i dla poszczególnych zajęć, w większości są możliwe do osiągnięcia, zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Jednakże stwierdzono również i takie efekty uczenia się, których zakres, jak i poziom ogólności uniemożliwiają ocenę możliwości ich osiągnięcia, a jako przykłady można podać:

- I. RL2A_W01 – „ma zaawansowaną wiedzę z zakresu (...) chemii, matematyki” - efekt ten nie może być osiągnięty w zakresie wiedzy odnoszącej się do chemii i matematyki, ponieważ w programie studiów drugiego stopnia nie ma zajęć obowiązkowych umożliwiających nabycie tej wiedzy,
- II. RL2A_W11 - „zna i rozumie aktualne wymagania dotyczące dobrostanu zwierząt i produkcji pasz w warunkach specjalnych” - żadne treści obowiązkowego kształcenia na drugim stopniu studiów nie dotyczą tych zagadnień i procesów,
- III. RL2A_W14 - „zna i rozumie instrumenty wspomagające właściwy rozwój obszarów wiejskich” - żadne treści obowiązkowego kształcenia na drugim stopniu studiów nie dotyczą do tych zagadnień.

W przypadku kierunkowych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia na kierunku rolnictwo w zakresie umiejętności brak jest powiązania tychże z charakterystyką P7S_UO odnoszącą się do „kierowania pracą zespołu oraz współpracą z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmowania roli wiodącej w tym zakresie”. Natomiast efekt uczenia się RL2A_K02 został błędnie powiązany z charakterystyką kompetencji społecznych, gdyż odnosi się do umiejętności, w tym współpracy właśnie (P7S_UO). Podobnie jest z efektem uczenia się RL2A_K08.

Należy zauważyć, że niektóre kierunkowe efekty uczenia się, zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu studiów, nie zostały prawidłowo sformułowane, tj. w sposób odpowiadający charakterystynom drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji; Dz. U. poz. 2218). Charakterystyki te odzwierciedlają stopniowe zwiększanie zaawansowania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w wyniku uczenia się w określonym zakresie wykształcenia wyższego.

Zakres i stopień złożoności zdefiniowanych efektów uczenia się dla kierunku rolnictwo na pierwszym stopniu studiów nie odpowiada w pełni 6 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się wymagają doprecyzowania, tak aby na poziomie studiów inżynierskich uwzględniały wiedzę specjalistyczną: „w zaawansowanym stopniu - fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi”, a dla umiejętności – „innowacyjnie wykonywane zadania oraz rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach”. Także kompetencje społeczne powinny wyraźnie podkreślać gotowość absolwenta do pogłębionej analizy i krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz dorobku uprawianej dyscypliny naukowej. Przykładowe efekty uczenia się dla wiedzy wymagające korekty to:

- I. RL1A_W01 - zna i rozumie podstawowe pojęcia i definicje z zakresu biologii, biochemii i rolnictwa,

- II. RL1A_W03 - zna i rozumie podstawowe prawa fizyki obowiązujące w przyrodzie (...),
- III. RL1A_W04 - zna i rozumie podstawowe działania matematyczne (...) oraz elementarne metody statystyczne (...).

Takie wyróżniki jak “podstawowe” zostały jeszcze zastosowane w efektach uczenia się dla wiedzy: RL1A_W05, RL1A_W06, RL1A_W09, RL1A_W10 i RL1A_W16.

Podobnie, zakres i stopień złożoności zdefiniowanych efektów uczenia dla kierunku rolnictwo na drugim stopniu studiów nie odpowiada w pełni 7 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Sformułowane efekty uczenia się dla kierunku rolnictwo – poziom magisterski w obszarze wiedzy w niewystarczający sposób odnoszą się do charakterystyk 7 PRK, tj. „w pogłębionym stopniu – wybrane fakty obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi”. W zakresie umiejętności nie znalazły się również wskazania, że absolwent będzie wykorzystywał posiadaną wiedzę do formowania i rozwiązywania nietypowych problemów oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach, czy też będzie stosował zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, opracowywał nowe metody i narzędzia. Zidentyfikowano natomiast efekty uczenia się wskazujące na niższy stopień zaawansowania edukacji w wyrażeniach: „potrafi korzystać z właściwych programów, zaplanować eksperyment, zastosować odpowiednie środki, posługiwać się prostymi metodami, itp. W zakresie kompetencji społecznych warto także wskazać na gotowość absolwenta do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy. Zastosowany opis dla kierunkowych efektów uczenia się zdefiniowanych dla drugiego stopnia studiów na kierunku rolnictwo nie koresponduje z przedstawionym opisem sylwetki absolwenta, gdzie podkreśla się „posiadanie pogłębionej wiedzy w zakresie gromadzenia i analizy danych, metod i organizacji uprawy, nawożenia, hodowli roślin i ich ochrony” itp.

Podsumowując można stwierdzić, że efekty uczenia się określone dla kierunku rolnictwo na pierwszym i drugim stopniu kształcenia są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo*, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Obszary i kierunki badań prowadzonych przez kadrę prowadzącą zajęcia na kierunku zostały uwzględnione w kierunkowych efektach uczenia się i odgrywają istotną rolę w tworzeniu i udoskonalaniu programu studiów na kierunku rolnictwo. Jednak doprecyzowania wymagają zapisy efektów kierunkowych oraz efektów dla poszczególnych zajęć, tak aby uwzględniały one charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz treści i specyfikę poszczególnych zajęć. Przedstawione powyżej uwagi dotyczące zarówno sformułowania efektów uczenia się, jaki i możliwości ich osiągnięcia wskazują, że nie wszystkie efekty uczenia się zostały poprawnie wyrażone, a zatem trudno ocenić, czy są możliwe do osiągnięcia w ramach realizowanych treści. Tym samym zespół oceniający PKA wskazuje na konieczność wprowadzenia zmian zarówno w samym katalogu kierunkowych efektów uczenia się, jak i w sylabusach poszczególnych zajęć. Efekty uczenia się przyjęte dla poszczególnych zajęć są najczęściej powieleniem kierunkowych efektów uczenia się i nie są możliwe do osiągnięcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku rolnictwo prowadzonym w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu uwzględnia realizację studiów na poziomie pierwszym i drugim na profilu ogólnoakademickim. Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku są w pełni zgodne ze strategią Uniwersytetu, którego misją jest prowadzenie działalności dydaktycznej zgodne z najlepszymi europejskimi standardami i praktykami, rozwijanie kompetencji praktycznych i innowacyjnych studentów oraz wzmacnianie powiązań kształcenia z badaniami naukowymi i potrzebami rynku pracy. Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku prowadzonym w UPP mieszczą się w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo*, do której kierunek jest w 100% przyporządkowany. Badania naukowe w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo* ukierunkowane na aspekty biologiczne i środowiskowe produkcji rolnej oraz uwarunkowania technologiczne, techniczne, ekonomiczne i społeczne stanowią kluczowe zagadnienia studiowane na kierunku rolnictwo.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach działalności rolniczej. Kształcenie jest powiązane z obszarami działalności zawodowej i gospodarczej typowymi dla produkcyjnego sektora rolniczego i agrobiznesu. Uwzględnia ponadto aktualne potrzeby rynku pracy oraz trendy w rozwoju technologii i techniki produkcji rolniczej. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku rolnictwo zostały określone i są doskonałe we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, z uwzględnieniem oczekiwań i potrzeb rynku pracy w sektorze rolniczym. Do wiodących interesariuszy zewnętrznych kierunku należą Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, Hodowla Roślin Smolice, Hodowla Roślin Strzelce, DANKO Hodowla Roślin, Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego, Poznańska Hodowla Roślin, PUH Chemirol, Yara, K+S, KWS, Kuhn, AGCO, Vaderstad, Koppert, Agrolok, Czajkowski Maszyny, FARGO oraz Rapool.

Aktualnie realizowane na kierunku rolnictwo efekty uczenia się, zarówno kierunkowe, jak i zdefiniowane dla poszczególnych zajęć, obowiązują od roku akademickiego 2024/2025. Analiza treści efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia kształcenia pozwala stwierdzić są one spójne z celami i koncepcją kształcenia, zapewniając zaawansowaną, wszechstronną wiedzę z zakresu nauk rolniczych, ścisłych i przyrodniczych, inżynieryjno-technicznych oraz społecznych, niezbędną do rozumienia i analizowania procesów biologicznych, technologicznych i ekonomicznych w działalności rolniczej, głównie w produkcji roślinnej.

Opis niektórych efektów uczenia się nie wskazuje właściwie stopnia zaawansowania/pogłębienia wiedzy jako właściwego dla poziomu 6 i 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty wymagają korekty w charakterystykach w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na pierwszym stopniu kształcenia nie uwzględniają one w zapisie umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie biegłości B2 ESOKJ. Ta informacja znajduje się natomiast w sylabusie zajęć. Natomiast na drugim stopniu kształcenia zapewnia się absolwentom możliwość uzyskania kwalifikacji językowych na poziomie B2+. W programie studiów zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia studiów, nie powiązано efektów kierunkowych z efektami, które zapewniają nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji inżynierskich.

Efekty uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia ocenianego kierunku są specyficzne, zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo*,

a także ze stanem praktyki, obowiązującej w działalności zawodowej w rolnictwie. Nie wszystkie efekty uczenia się zostały poprawnie sformułowane, a zatem trudno ocenić, czy są możliwe do osiągnięcia w ramach realizowanych treści. Konieczne jest wprowadzenie zmian zarówno w katalogu kierunkowych efektów uczenia się jak i w sylabusach poszczególnych zajęć. W przypadku licznych efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć, powielają one efekty kierunkowe i nie wskazują właściwie na ich specyfikę.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się skorygowanie kierunkowych efektów uczenia się sformułowanych dla studiów pierwszego stopnia odpowiednio do kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zgodnie z zasadami przyjętymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 2218). Kierunkowe efekty uczenia się wymagają doprecyzowania zgodnie z kryteriami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6.
2. Zaleca się korygowanie kierunkowych efektów uczenia się sformułowanych dla studiów drugiego stopnia odpowiednio do kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zgodnie z zasadami przyjętymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 2218). Kierunkowe efekty uczenia się wymagają doprecyzowania zgodnie z kryteriami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 7.
3. Zaleca się weryfikację powiązania kierunkowych efektów uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych z prawidłowo dobranymi charakterystykami pierwszego i drugiego stopnia kształcenia PRK.
4. Zaleca się właściwe powiązanie efektów kierunkowych w zakresie wiedzy i umiejętności z efektami umożliwiającymi uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji i Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (cz. III – rozwinięcie opisów zawartych w części I).
5. Zaleca się dokonanie analizy sylabusów w zakresie korekty efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć z uwzględnieniem specyfiki treści kształcenia tak, aby były uszczegółowieniem, a nie powieleniem efektów kierunkowych oraz zapewniały możliwość ich osiągnięcia.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku rolnictwo trwają 7 semestrów na studiach stacjonarnych oraz 8 semestrów na studiach niestacjonarnych i kończą się nadaniem tytułu inżyniera. Studia drugiego stopnia trwają 3 semestry dla obu form kształcenia i kończą się uzyskaniem tytułu magistra inżyniera. Obecnie studenci studiów inżynierskich i magisterskich realizują zajęcia zgodnie z programem obowiązującym od roku akademickiego 2024/2025 przyjętym uchwałą Senatu UPP nr 233/2024 z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku rolnictwo na studiach pierwszego i drugiego stopnia w celu doskonalenia programu studiów. Studenci trzeciego roku studiów pierwszego stopnia oraz studenci drugiego roku studiów magisterskich kształcą się zgodnie z programem obowiązującym od roku akademickiego 2022/2023 przyjętym uchwałą Senatu UPP nr 106/2022 z dnia 22 czerwca 2022 roku.

Treści programowe kierunku rolnictwo są zgodne z celami i koncepcją kształcenia. Właściwie uwzględniają stan aktualnej wiedzy i jej praktyczne zastosowanie w obszarze dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo*, do której w 100% kierunek jest przyporządkowany. Treści programowe są ściśle powiązane z działalnością naukową kadry Wydziału/Uczelni prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku i zapewniają osiągnięcie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z uwzględnieniem aktualnego stanu praktyki rolniczej w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku rolnictwo.

Program studiów jest tradycyjny w części obligatoryjnej i równocześnie nowoczesny pod względem konstrukcji obejmującej zajęcia specjalizacyjne i fakultatywne, umożliwiające studentom indywidualizację procesu kształcenia. Część programu kształcenia w zakresie obieralnym składa się z zajęć pogłębiających środowiskowe i technologiczne aspekty systemów produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz jej prawno-ekonomiczne uwarunkowania.

Program studiów pierwszego stopnia skonstruowany jest zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego. Wszystkie uwzględnione w programie studiów zajęcia podzielono na kategorie: K – kierunkowy, W – do wyboru, O – ogólnouczelniany, H – z dziedziny *nauk humanistycznych* lub *nauk społecznych*, P – projektowy i inny, prowadzący do uzyskania kompetencji. Pod względem merytorycznym treści programowe realizowane na ocenianym kierunku obejmują treści ogólne, kierunkowe oraz kierunkowe fakultatywne. Treści ogólne dotyczą zagadnień z *grafiki inżynierskiej i komputerowej, technologii informacyjnych, nauk społecznych* (wiedza społeczna, ekonomia i zarządzanie), *języka obcego* (angielski, niemiecki do wyboru) i *wychowania fizycznego* (tylko na studiach stacjonarnych) oraz zagadnień z obszaru *nauk humanistycznych i społecznych* realizowanych w ramach ogólnouczelnianej oferty do wyboru (*ekologia w świadomości społecznej, odpowiedzialność społeczna wobec środowiska, wprowadzenie do filozofii, wprowadzenie do psychologii, planowanie karier i doradztwo zawodowe, dostępność współczesnego świata fakty i mity, wprowadzenie do wiedzy o Państwie*). Treści podstawowe, specyficzne dla ocenianego kierunku rolnictwo obejmują zajęcia z: *fizyki z elementami biofizyki, matematyki z elementami statystyki, chemii ogólnej, genetyki, biochemii, fizjologii roślin, fizjologii zwierząt, mikrobiologii i hodowli roślin*. Treści programowe zapewniające kształcenie zawodowe w obszarze:

- I. przyrodniczych podstaw rolnictwa obejmują: gleboznawstwo, agrometeorologię, siedliskowe podstawy produkcji roślinnej i agroekologię,
- II. technologicznych i technicznych aspektów produkcji rolniczej obejmują: technikę rolniczą, chów zwierząt, żywienie zwierząt i paszoznawstwo, chemię rolną, systemy uprawy i następstwa roślin, fitopatologię rolniczą, entomologię rolniczą, herbologię, biologię i uprawę roślin zbożowych, biotechnologię, biologię i uprawę roślin pastewnych i przemysłowych, łąkarstwo, nasiennictwo, rośliny zielarskie, rolnicze obciążenia środowiskowe,
- III. ekonomicznych uwarunkowań gospodarowania rolniczego obejmują: zarządzanie i organizację gospodarstw, rachunkowość i finanse gospodarstw rolnych, regulacje prawne w rolnictwie.

W ramach programu kierunku rolnictwo pierwszego stopnia realizowana są obligatoryjna *praktyka zawodowa*, *seminaria dyplomowe* (sem. 6 i 7) oraz *pracownia dyplomowa/praca inżynierska*. Nowy program studiów obejmuje także bloki zajęć kierunkowych do wyboru, zawierające następujące, poszerzające kompetencje zajęcia: *propedeutyka rolnictwa/bazowe elementy rolnictwa* (sem. 1); *morfologia i systematyka roślin/botanika rolnicza* (sem. 2); *gospodarka wodna/rolnictwo na świecie; etiologia zwierząt/saprofityczna i chorobotwórcza mikroflora roślin, zwierząt i człowieka/cytogenetyka roślin w rolnictwie* (sem. 4); *warzywa w uprawie polowej/drzewa w krajobrazie rolniczym, podstawy logistyki/hodowla odpornościowa roślin, bioróżnorodność ekosystemów/nowoczesne aspekty wykorzystania drobnoustrojów, surowce roślinne/dzieje upraw* (sem.5); *użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych/chów drobiu oraz ptaków ozdobnych, technologie nawożenia/żywniowe aspekty ochrony roślin/diagnostyka uszkodzeń powodowanych przez szkodniki w uprawach rolniczych* (sem. 6); *technologie upraw rolniczych/integrowana ochrona roślin, technologie produkcji pasz z użytków zielonych/produkcja i odnawianie materiału siewnego, rolnictwo ekologiczne/odmianoznawstwo, biomasa i bioenergia/ inżynieria genetyczna* (sem. 7). Warto zaznaczyć, że wiele efektów kierunkowych zdefiniowanych dla rolnictwa studia pierwszego stopnia jest reprezentowanych właśnie w zajęciach do wyboru. Treści kształcenia fakultatywnych zajęć wprowadzają wiedzę i umiejętności, które zostały wykorzystane przy charakterystyce sylwetki absolwenta kierunku, jak chociażby: “potrafi stosować narzędzia rolnictwa precyzyjnego, integrowanej ochrony, działać w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju i Wspólnej Polityki Rolnej”. Jeśli jednak student nie wybierze zajęć np. z: *bioróżnorodności ekosystemów, nowoczesnych aspektów wykorzystania drobnoustrojów, podstaw logistyki, technologii upraw rolniczych, integrowanej ochrony roślin, rolnictwa ekologicznego, biomasy i bioenergii*, itp. to nie uzyska zakładanych dla absolwenta kompetencji. Warto zatem rozważyć wprowadzenie do programu wybranych zajęć fakultatywnych do treści obligatoryjnych, zwłaszcza że niektóre efekty kierunkowe (RL1_W11, RL1_W16, RL1_W17, RL1_U10, RL1_U16-U18) mają bardzo słabe pokrycie w treściach zajęć (matryca pokrycia) lub w ogóle nie są reprezentowane (RL1_W07, RL1_U15) w ramach zajęć obowiązkowych na studiach pierwszego stopnia.

Analiza treści programowych na pierwszym stopniu kształcenia na ocenianym kierunku pozwala na stwierdzenie, że nabywane są przez studentów charakterystyczne dla kierunku umiejętności praktyczne dotyczące zaawansowanych metod analitycznych i eksperymentalnych, samodzielnego planowania i przeprowadzenia doświadczeń, wykonania pomiarów i interpretowania uzyskanych wyników podczas realizacji takich zajęć obowiązkowych jak m.in.: *fizyka z elementami biofizyki, chemia ogólna, gleboznawstwo, chemia rolna, genetyka, hodowla roślin, entomologia rolnicza, fitopatologia rolnicza, herbologia, systemy uprawy roli i następstwa roślin, biologia i uprawa roślin zbożowych, chów zwierząt, żywienie zwierząt i paszoznawstwo* oraz fakultatywnych: *botanika rolnicza, użytkowanie*

maszyn i urządzeń rolniczych, podstawy logistyki. Są to także kluczowe zajęcia dla inżyniera rolnictwa. Dostarczają niezbędnej wiedzy do studiowania szczegółowych technologii upraw, żywienia roślin, zwierząt i świadomego kształtowania środowiska. W tej grupie zajęć należy także wymienić fakultety: *technologie nawożenia, technologie upraw rolniczych, integrowana ochrona roślin, technologie produkcji pasz z użytków zielonych.* Kompetencje inżynierskie student uzyskuje również realizując zajęcia, które swoją nazwą ściśle nawiązują do opisywanych kompetencji, tj. *grafika inżynierska i komputerowa, inżynieria genetyczna.*

Podsumowując należy stwierdzić, że pod względem doboru treści, program kształcenia na studiach pierwszego stopnia rolnictwa przygotowuje absolwenta - inżyniera do pracy w sektorze rolniczym, a zwłaszcza w sektorze produkcji roślinnej. Program uwzględnia także aktualne trendy i wymogi zrównoważonego gospodarowania rolniczego. Jednak zasadnym byłoby opracowanie różnych kart zajęć (sylabusów) dla zajęć modułowych, tj. z *języka obcego* (3 semestry - 3 sylabusy wskazujące na progres w nauce języka) oraz dla *seminarium dyplomowego* (sem. 6 i 7 – 2 karty zajęć). Korekty wymagają nie tylko efekty uczenia się specyficzne dla zajęć modułowych, które w obecnym brzmieniu są takie same dla modułów w różnych semestrach, ale także treści kształcenia. Co więcej uzasadnionym jest usunięcie modułu *praktyka zawodowa* (sem. 4 i 6) z grupy zajęć do wyboru lub opracowanie różnych kart zajęć dla tego modułu. Sylabusy w takim przypadku powinny wskazywać pewne wspólne efekty dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskiwanych w ramach modułu praktyki zawodowej oraz specyficzne dla profilu działalności danego miejsca pracy, zgodnego z wymaganiami kierunkowego programu *praktyk zawodowych.*

Analiza programu studiów na kierunku rolnictwo, obejmujących studia pierwszego stopnia prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, pozwala na stwierdzenie, iż programy te są zgodne z wymaganiami określonymi w standardach jakości kształcenia. Przeprowadzona analiza sekwencji zajęć wykazała, że zasadniczo jest ona prawidłowa. Wątpliwości budzi jedynie fakt umieszczenie w programie 3 semestru równolegle zajęć z *chowu zwierząt i fizjologii zwierząt*, podczas gdy treści z zakresu fizjologii zwierząt powinny być podstawą wymaganą dla uczestnictwa studentów w zajęciach *chów zwierząt*. Podobne wątpliwości budzi wprowadzenie treści z zakresu żywienia zwierząt i paszoznawstwa na trzecim semestrze przed zajęciami dotyczącymi produkcji roślinnej (zboża, rośliny pastewne, łąkarstwo, rośliny zielarskie).

Program studiów drugiego stopnia na kierunku rolnictwo obejmuje treści kształcenia ogólnego: *język obcy* (w formie fakultetów anglojęzycznych do wyboru - *principles of biology and control weeds/Integrated nutrient management*), *metodologia badań rolniczych, analiza instrumentalna* oraz zajęcia kierunkowe: *agrofizyka, agrobiotechnologia, ochrona i kształtowanie środowiska, postęp biologiczny i technologiczny.* W programie studiów znalazły się także treści z zakresu wiedzy prawno-ekonomicznej (*ekonomiczne i prawne aspekty prowadzenia przedsiębiorstwa*). W ramach programu kierunku rolnictwo drugiego stopnia znajduje się obowiązkowa *praktyka magisterska, seminaria dyplomowe* (sem. 1-3), konwersatoria oraz *pracownia dyplomowa/praca magisterska.*

Program ten obejmuje także zajęcia specjalizacyjne do wyboru: (I – *systemy następstwa roślin/fitochemia*; II – *wybrane zagadnienia z uprawy zbóż/pratotechnika*; III – *optymalizacja metod ochrony roślin/hodowla i nasiennictwo traw*; IV – *ocena wartości siewnej materiału rozmnożeniowego/gospodarka składnikami pokarmowymi*; V – *zboża i rośliny oleiste jako źródło surowców przemysłowych/integrowane systemy nawożenia* oraz fakultety do wyboru: semestr 1: *tereny zielone/rolnictwo cyfrowe*; semestr 2: *ekologiczne użytki zielone/mikrobiologiczne przemiany*

związków organicznych w glebie; semestr 3: doradztwo rolnicze/technologie przerobu przemysłowego zbóż i strączkowych/rolnictwo zrównoważone – wybrane zagadnienia.

Treści kształcenia z zakresu *nauk humanistycznych i społecznych* realizowane są w ramach zajęć do wyboru: *fundusze unijne dla rolnictwa i obszarów wiejskich/podstawy marketingu i promocji*. Zajęcia do wyboru specjalizacyjne i fakultatywne pozwalają na indywidualizację ścieżki kształcenia i pogłębienie specjalistycznej wiedzy rolniczej z zakresu produkcji roślinnej.

Podobnie jak na pierwszym stopniu kształcenia, na studiach drugiego stopnia niektóre efekty kierunkowe (RL2_W05, RL2_W06, RL2_W11, RL2_W14, RL2_U06, RL2_U07, RL2_U14 i RL2_K05) nie mają pokrycia (przedstawiona przez Uczelnię matryca pokrycia) w obligatoryjnych treściach kształcenia. Wynika z tego, że efekty kierunkowe są niemożliwe do osiągnięcia w ramach realizowanego nowego programu studiów drugiego stopnia.

Uzasadnionym byłoby utworzenie różnych kart zajęć (sylabusów) dla seminarium magisterskiego realizowanego przez 3 semestry.

Treści programowe opracowane dla ocenianego kierunku rolnictwo zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia są ściśle związane z działalnością badawczą kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej UPP w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo*. Prowadzona przez nauczycieli działalność naukowa umożliwia prezentowanie na zajęciach aktualnych wyników badań, jak również angażowanie studentów do udziału w pracach badawczych i projektowych. Dzięki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, możliwe jest osiągnięcie przez studentów wiedzy i zdobycie umiejętności w zakresie ich praktycznego zastosowania w szeroko pojętym sektorze rolnictwa. Dobór treści programowych uwzględnia aktualne trendy i oczekiwania na rynku pracy.

Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia łączna liczba godzin zajęć związanych bezpośrednio z badaniami naukowymi wynosi dla studiów stacjonarnych 1485 (107 ECTS) a na studiach niestacjonarnych 863 (107 ECTS). Na studiach drugiego stopnia jest to odpowiednio: studia stacjonarne - 600 godzin (52 ECTS) i niestacjonarne 386 godzin (52 ECTS). Wobec powyższego należy stwierdzić, że zajęciom powiązanim z prowadzonymi badaniami w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek, przypisano ponad 50% ogólnej liczby punktów koniecznych do ukończenia studiów, co jest zgodne z wymogami formalnymi określonymi dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Na podkreślenie zasługuje także fakt włączania studentów w realizację badań naukowych, co jest potwierdzone współautorstwem publikacji naukowych, jak również powiązaniem tematyki prac dyplomowych z zakresem prowadzonej działalności naukowej.

Reasumując, zasadniczo treści programowe dla kierunku rolnictwo są specyficzne dla poszczególnych zajęć, tworzących program studiów pierwszego i drugiego stopnia kształcenia i zapewniają uzyskanie większości założonych efektów uczenia się, z wyłączeniem tych których sposób zdefiniowania uniemożliwia dokonanie oceny możliwości ich realizacji, omówionych w kryterium 1. Należy jednak podkreślić, że niektóre efekty kierunkowe nie zostały właściwie powiązane z obligatoryjnymi treściami kształcenia nowego programu studiów (RL1_W07, RL1_U15, RL2_W05, RL2_W06, RL2_W11, RL2_W14, RL2_U06, RL2_U07, RL2_U14 i RL2_K05).

Choć nie przedstawiono tego czytelnie w programie studiów, treści kształcenia pozwalają także na osiągnięcie efektów inżynierskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Absolwent pierwszego stopnia kształcenia

nabywa umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. W programie studiów drugiego stopnia uwzględniono specjalistyczne zajęcia prowadzone w języku angielskim (*Principles of biology and control of weeds oraz Integrated Nutrient Management*).

Analizując programy studiów pierwszego stopnia obowiązujące od roku akademickiego 2024/2025 można stwierdzić, że łączny nakład pracy niezbędny do ukończenia 7 semestralnych studiów wynosi 210 ECTS (w poszczególnych semestrach od 27 ECTS do 35 ECTS). Nakłady pracy przypisane poszczególnym zajęciom są identyczne na obu realizowanych formach studiów. Jak wynika z nowego planu studiów liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia wynosi 2890 (wykłady 1085, ćwiczenia 1320, ćwiczenia terenowe 110 oraz 375 godzin tzw. „innych”, którym nie przypisano treści kształcenia, efektów uczenia się oraz metod weryfikacji). Dla studiów niestacjonarnych godziny kontaktowe wynoszą 2774, w tym udział godzin „innych” - 1261 (45% czasu pracy w kontakcie nauczycielem). Do godzin kontaktowych nie zaliczono natomiast *praktyki zawodowej* (155 godz. w nowym planie studiów: sem. 4 –75 h. i sem. 6 - 80 h) i *pracowni dyplomowej* (380 + 20 godz. tzw. „innych” godzin). Zgodne z uchwałą Senatu UPP nr 27/2025 z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie zasad tworzenia programów studiów minimalna liczba godzin przewidziana w programie studiów pierwszego stopnia powinna wynosić min. 2250/1350 godzin, odpowiednio dla studiów w formie stacjonarnej i niestacjonarnej (750/450 godzin – studia drugiego stopnia).

Zespół oceniający PKA zauważa, że każdą aktywność, w tym konsultacje, można zaliczyć do godzin kontaktowych wyłącznie wtedy, gdy spełnia ona warunki uznania jej za zajęcia w rozumieniu przepisów prawa, tj. ma przypisane efekty uczenia się, treści programowe, sposób weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się oraz odpowiadające im punkty ECTS. Ponadto konieczne jest zapewnienie możliwości nawiązania interakcji pomiędzy nauczycielem akademickim, a studentem w czasie rzeczywistym (synchronicznie), niezależnie od formy zajęć (w tym konsultacji) oraz sposobu komunikacji (na żywo lub online). W przypadku kształcenia zdalnego jedynie zajęcia prowadzone z wykorzystaniem infrastruktury i oprogramowania umożliwiających synchroniczną interakcję mogą być kwalifikowane jako zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego; zajęcia prowadzone wyłącznie asynchronicznie nie mogą być traktowane jako „godziny w kontakcie”. Kolejnym warunkiem jest istnienie po stronie nauczyciela akademickiego wyraźnego obowiązku zapewnienia dostępności w czasie przeznaczonym na zajęcia, a więc także na konsultacje. Uczelnia powinna w sposób racjonalny określać liczbę godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela dla każdego zajęcia z osobna i unikać arbitralnego zawyżania tej liczby, m.in. poprzez wprowadzanie bardzo wysokiego wymiaru konsultacji bez logicznego, merytorycznego uzasadnienia oraz bez realnej możliwości ich ujęcia w harmonogramie i rozliczenia w pensum nauczyciela.

Reasumując, nowy program studiów pierwszego stopnia na kierunku rolnictwo spełnia ustawowe wymagania odnośnie do łącznej liczby punktów ECTS (50%), jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (2890 godz., tj. 116 ECTS). Tym samym zapewniona jest możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Należy jednak podkreślić, że duża liczba godzin tzw. „innych” w programie jest nieuzasadniona. Nowy program studiów obowiązujący od roku akademickiego 2024/2025 umożliwi studentowi wybór zajęć, którym przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów na danym poziomie (67 ECTS = 31,9%, bez języka obcego – 6 ECTS i bez praktyki 6 ECST, chociaż w nowym

programie studiów 2024-2025 wskazano, że ten moduł jest do wyboru - W). Za nieprawidłowe należy uznać zaliczenie do zajęć do wyboru modułu *praktyka zawodowa*, podczas gdy są to zajęcia obowiązkowe na kierunku rolnictwo i zostały opisane w jednej karcie charakterystyki zajęć. Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny *nauk humanistycznych* lub *nauk społecznych* wynosi 9 ECTS.

Analiza harmonogramów w nowym planie studiów pierwszego stopnia pokazuje, że sekwencja zajęć, dobór form zajęć oraz proporcje liczby godzin dla zajęć w poszczególnych ich formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Ogólnie, przyjęto prawidłową sekwencję zajęć opartą na zasadzie realizacji w pierwszych semestrach treści programowych ogólnych a na wyższych semestrach zajęć obligatoryjnych i fakultatywnych kierunkowych podstawowych i zawodowych. *Praktyka zawodowa* realizowana jest na pierwszym stopniu kształcenia w semestrze 4 i 6 (łącznie 6 ECTS: 75+80 godz. na studiach stacjonarnych i 75+75 godz. na studiach niestacjonarnych) a *pracownia dyplomowa inżynierska* na 7 semestrze (15 ECTS) dla studiów stacjonarnych i na 8 semestrze dla studiów niestacjonarnych. Wśród form zajęć zdecydowanie dominują formy aktywne – ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, projektowe, warsztatowe, terenowe, seminaria i lektoraty. W nowym programie studiów stacjonarnych wykłady obejmują 1085 godzin, ćwiczenia – 1320, a zajęcia terenowe – 110 godz. Wykłady stanowią 38% zajęć na studiach pierwszego stopnia forma stacjonarna (z 2890 godz. kontaktowych), zaś ćwiczenia 47%. Dla studiów niestacjonarnych przy łącznej ilości godzin kontaktowych 2774, proporcje te wynoszą: wykłady – 662 (24%), ćwiczenia – 748 (28%), zajęcia terenowe – 103. Można zatem stwierdzić, że formy zajęć są prawidłowo dobrane, a proporcje godzinowe właściwe, zapewniające osiągnięcie zakładanej sylwetki absolwenta-inżyniera.

3-semestralne studia drugiego stopnia na kierunku rolnictwo w nowym programie studiów 2024/2025 obejmują 92 ECTS i 1250 godzin kontaktowych (studia niestacjonarne 1222; bez 150 godz. *praktyki magisterskiej*). W ramach programu studiów uwzględniono 410 godz. zajęć z grupy tzw. "innych" (dla studiów niestacjonarnych – 682 godz.), dla których - podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia - nie podano treści kształcenia, efektów uczenia się i sposobu ich weryfikacji. Procentowo zajęcia te stanowią aż 33% czasu przeznaczanego na godziny kontaktowe na studiach dziennych i 56% dla studiów niestacjonarnych. Bez uwzględnienia zajęć z grupy "innych" (1250-410 = 840) oraz po wliczeniu 150 godz. *praktyki magisterskiej* do zajęć w kontakcie z prowadzącym, pozostaje realnych godzin kontaktowych 960, tj. 38,4 ECTS. Nie spełnione jest zatem wymagane 50% łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (50% z 92 ECTS = 46 ECTS). Na studiach niestacjonarnych, na których nie musi być spełniony wymóg 50%, liczba godzin kontaktowych 1222 jest też nieprawidłowo oszacowana (1222 - 682 "inne" = 540 godz. kontaktowych, z praktyką magisterską = 690).

Liczba punktów ECTS, jaką student studiów drugiego stopnia (dla obu form kształcenia) uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny *nauk humanistycznych* lub *nauk społecznych* wynosi 5, a liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru – 52 (57%).

W łącznej liczbie godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynoszącej według Uczelni 1250 godzin, wykłady stanowią 305 godzin (24%), ćwiczenia - 520 godzin (42%) a zajęcia terenowe – 15 godzin. Dla studiów niestacjonarnych przy łącznej liczbie godzin zajęć wynoszącej według Uczelni 1222 godzin, wykłady stanowią 240 godzin (20%), ćwiczenia: 289 godzin (24%) a zajęcia terenowe - 11 godzin. W harmonogramie zajęć w nowym

programie studiów 2024/2025, na drugim stopniu kształcenia, w drugim semestrze, studenci odbywają *praktykę magisterską* (5% ECTS), zaś w 3 semestrze zaplanowano *pracownię dyplomową/praca magisterska* (20 ECTS).

Program studiów nie obejmuje zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Natomiast wykorzystywane są w procesie kształcenia różne narzędzia informatyczne. Do najważniejszych należą programy i aplikacje: MS Teams, Zoom, Google Meet i Classroom oraz inne narzędzia pakietu Google for Education do edukacji zdalnej. Platformy te oferują dostęp do kursów, materiałów dydaktycznych, testów i interaktywnych ćwiczeń, a także wspierają komunikację z wykładowcami i innymi studentami. Instrukcje korzystania z poszczególnych platform dostępne są dla studentów i nauczycieli na stronie internetowej UPP. Jak wynika z przygotowanej przez Uczelnię dokumentacji, w bieżącym semestrze zrealizowano wykłady w formie zdalnej dla studentów niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia w weekend przedświąteczny (trudności z zakwaterowaniem się studentów w tym czasie w hotelach i akademikach w Poznaniu).

Ocena stosowanych na kierunku rolnictwo metod kształcenia, dokonana na podstawie analizy sylabusów, hospitacji wybranych zajęć i oceny wybranych prac etapowych, pozwala sformułować wniosek, że metody te są zgodne ze standardami jakości kształcenia. Program studiów obejmuje zasadniczo tradycyjne metody kształcenia z dominacją aktywnych form w tym ćwiczeń, warsztatów projektowych, zajęć terenowych, a także lektoratów i zajęć o charakterze seminaryjnym. Różnorodność stosowanych metod kształcenia, specyficznych dla kierunku rolnictwo, stymuluje studentów do samodzielności i aktywności w procesie uczenia się. Dobór form kształcenia dostosowany do charakteru zajęć, ich tematyki oraz zakładanych efektów uczenia się jest dokonywany przez prowadzącego zajęcia. Wykłady i ćwiczenia audytorijne połączone są na ogół z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Podczas ćwiczeń oraz w trakcie zajęć terenowych wykorzystywane są metody praktyczne, problemowe i badawcze. W ramach zajęć prowadzone są także konwersatoria, lektoraty językowe oraz seminaria. W ramach zajęć laboratoryjnych studenci samodzielnie wykonują określone pomiary, analizy, obserwacje, uczą się korzystania z aparatury badawczej, opracowują uzyskane wyniki, co zapewnia uzyskanie kompetencji badawczych i przygotowuje do udziału w pracach badawczych jako samodzielnego prowadzenia badań. W ramach lektoratów z języka obcego wykorzystywane są metody bezpośrednie, tłumaczenia i analiza tekstów, konwersatoria, ćwiczenia gramatyczne, dialogi w grupach i parach, a także indywidualne wypowiedzi i prezentacje. Podczas zajęć wykorzystywana jest infrastruktura oraz aparatura badawczo-naukowa jednostek przypisanych do ich realizacji. Zajęcia terenowe są prowadzone w uczelnianych zakładach doświadczalnych.

W procesie kształcenia wykorzystywane są programy komputerowe przeznaczone do poszczególnych zajęć. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia wykorzystuje się programy:

- AutoCAD (oprogramowanie do projektowania i kreślenia) - *grafika inżynierska*,
- Vademecum (wyszukiwarka środków ochrony roślin) - *optymalizacja metod ochrony roślin, doradztwo rolnicze*,
- Elvio (system zarządzania danymi w gospodarstwie) - *technologie upraw rolniczych, technologie nawożenia, doradztwo rolnicze*,
- Statistica – *matematyka z elementami statystyki, metodologia badań naukowych, pracownia dyplomowa*,
- Delta Optical (oprogramowanie do kamero-mikroskopu) - *technologie upraw rolniczych, siedliskowe podstawy produkcji roślinnej, doradztwo rolnicze, optymalizacja metod ochrony roślin*,

- SpedTransSOL (zarządzanie transportem) - *podstawy logistyki*.

Wykłady prowadzone są dla całego kierunku i/lub w ramach poszczególnych zajęć do wyboru oraz w systemie międzykierunkowym np. dla oferty ogólnouczelnianej, dotyczącej np. wybranych zajęć humanistycznych. Liczebność grup studenckich określa uchwała nr 365/2012 Senatu UPP. Ćwiczenia audytoryjne prowadzone są w grupach 30 osobowych (± 2), a ćwiczenia praktyczne (m.in. komputerowe, terenowe, lektoraty) - 20 osobowych (± 2). Zajęcia laboratoryjne, warsztatowe czy seminaryjne w grupach 15 osobowych (± 2). Realizacja efektów uczenia się zakłada zajęcia kontaktowe z nauczycielem/prowadzącym zajęcia, jak również pracę własną studenta (studia literaturowe, realizacja projektów, przygotowanie do zaliczeń i egzaminów). Poza godzinami zajęć studenci mogą korzystać z konsultacji u pracowników prowadzących zajęcia, a ich terminy podane są w regulaminach zajęć oraz przedstawione studentom na pierwszych zajęciach w semestrze.

Reasumując można stwierdzić, że metody dydaktyczne, w tym nowoczesne metody dydaktyczne, wykorzystywane w procesie kształcenia na ocenianym kierunku są właściwe, stymulują studentów do samodzielności i odgrywania aktywnej roli w procesie uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia i B2+ w przypadku studiów drugiego stopnia. Stosowane metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Praktyki zawodowe stanowią istotny element programu studiów i są obowiązkowe dla studentów studiów pierwszego stopnia. Z dokumentacji i informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, że praktyki realizowane są w zróżnicowanym wymiarze godzinowym, zależnym od roku akademickiego i formy studiów oraz że przypisano im 6 punktów ECTS (8 tygodni) dla 180 godzin praktyk (studia stacjonarne) oraz 150 (niestacjonarne). Umiejscowienie praktyk w programie studiów pomiędzy 4. a 6. semestrem odpowiada założeniu stopniowego przechodzenia od kształcenia teoretycznego do kształcenia o charakterze praktycznym i umożliwia studentom wykorzystanie wcześniej nabytej wiedzy kierunkowej. Procedura organizacji studenckiej praktyki zawodowej została zamieszczona w zarządzeniu Rektora nr 16/2023 z dnia 3 marca 2023.

Uczelnia zapewnia rozbudowane zaplecze organizacyjne dla realizacji praktyk zawodowych. Funkcjonują formalnie przyjęte i opublikowane zasady organizacji praktyk, jednolite wzory umów, regulaminy oraz procedury składania wniosków i zaliczania praktyk. Wskazano osoby odpowiedzialne za nadzór nad praktykami, w tym koordynatora ds. praktyk studenckich oraz prodziekana sprawującego opiekę nad kierunkiem. Przebieg praktyk dokumentowany jest w formie dzienniczka praktyk, który zawiera opis wykonywanych czynności i stanowi podstawę do zaliczenia praktyki.

Praktyki realizowane są w podmiotach związanych z sektorem rolniczym, obejmujących zarówno indywidualne gospodarstwa rolne i gospodarstwa wielkoobszarowe, jak i jednostki badawcze, doradcze oraz przedsiębiorstwa obsługujące rolnictwo. Studenci wykonują zadania związane m.in. z organizacją produkcji roślinnej i zwierzęcej, obsługą maszyn i urządzeń, prowadzeniem dokumentacji produkcyjnej, planowaniem prac polowych oraz zapoznaniem się z zasadami funkcjonowania gospodarstw i przedsiębiorstw rolniczych. Taki dobór miejsc praktyk odpowiada specyfice kierunku oraz umożliwia studentom zapoznanie się z różnymi modelami funkcjonowania produkcji rolniczej, w tym produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także z zagadnieniami organizacyjnymi i ekonomicznymi. Widoczne jest powiązanie praktyk z realnymi warunkami funkcjonowania gospodarstw

i przedsiębiorstw rolniczych oraz możliwość bezpośredniego kontaktu studentów z praktyką zawodową.

Wielkość gospodarstwa rolnego stanowi jedno z kryteriów doboru miejsc odbywania praktyk zawodowych na kierunku rolnictwo. Gospodarstwa przyjmujące studentów charakteryzują się areałem umożliwiającym prowadzenie zorganizowanej produkcji rolniczej oraz realizację zadań praktycznych odpowiadających programowi studiów. Skala gospodarstwa pozwala studentom na zapoznanie się z pełnym cyklem prac agrotechnicznych oraz zasadami organizacji produkcji roślinnej i zwierzęcej. Uwzględniana jest struktura użytków rolnych, w tym udział gruntów ornych i użytków zielonych, co umożliwia dostosowanie zakresu praktyk do profilu kształcenia.

W dokumentacji praktyk opisano warunki zaliczenia, w tym obowiązek prowadzenia dzienniczka praktyk oraz uzyskania pozytywnej opinii opiekuna praktyk w miejscu ich realizacji. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie kompletnej dokumentacji złożonej u koordynatora ds. praktyk i obejmuje weryfikację zgodności zrealizowanych zadań z ramowym programem praktyk, ocenę zaangażowania studenta oraz potwierdzenie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Dzienniczek praktyk zawiera opis wykonywanych czynności, a jego integralnym elementem jest pisemna opinia opiekuna praktyk. W dokumentacji przewidziano również możliwość częściowego zwolnienia z realizacji praktyk na podstawie wcześniej zdobytych kwalifikacji zawodowych lub odbytej praktyki, zgodnie z obowiązującymi uchwałami Senatu.

Organizacja praktyk wspierana jest przez systematyczne działania informacyjne skierowane do studentów. Spotkania prezentujące zasady odbywania praktyk prowadzone są cyklicznie w połowie marca na 4. oraz 6. semestrze studiów, zarówno dla studentów studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Podczas spotkań przedstawiany jest ramowy program praktyk, możliwe warianty ich realizacji w kraju i za granicą, obowiązki studenta, Uczelni oraz podmiotu przyjmującego, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, a także wymagania formalne dotyczące dokumentacji. Studenci zapoznawani są również z rekomendowaną ofertą gospodarstw i przedsiębiorstw, w których możliwe jest odbywanie praktyk.

Nadzór nad realizacją praktyk sprawowany jest przez koordynatora ds. praktyk, który odpowiada za zatwierdzanie miejsc praktyk, analizę dokumentacji oraz bieżący kontakt z podmiotami przyjmującymi studentów. Zatwierdzanie miejsc praktyk odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte kryteria jakościowe, obejmujące ocenę infrastruktury i wyposażenia miejsca praktyk, charakter i zakres prowadzonej działalności oraz możliwość realizacji celów kształcenia określonych w programie studiów. Weryfikacji podlega również przygotowanie merytoryczne opiekunów praktyk w jednostkach zewnętrznych, w tym ich doświadczenie zawodowe oraz zdolność do sprawowania nadzoru nad studentem.

Kompetencje kadry odpowiedzialnej za organizację i nadzór nad praktykami po stronie Uczelni potwierdzone są wykształceniem kierunkowym, doświadczeniem zawodowym oraz wieloletnim zaangażowaniem w realizację praktyk studenckich. Koordynator ds. praktyk posiada długoletnie doświadczenie akademickie i zawodowe, uczestniczy w krajowych i zagranicznych stażach oraz szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne i organizacyjne, a także utrzymuje stałą współpracę z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, co sprzyja właściwemu doborowi miejsc praktyk i sprawowaniu merytorycznego nadzoru nad ich realizacją.

Elementem zapewniania jakości kształcenia praktycznego są hospitacje praktyk zawodowych. Uczelnia prowadzi wizytacje losowo wybranych miejsc praktyk, obejmujące kontrolę warunków ich

realizacji, rozmowy z opiekunami instytucjonalnymi oraz studentami, a także weryfikację dostępności infrastruktury i aparatury. Hospitacje prowadzone są bez wcześniejszego zapowiedzenia, co umożliwia ocenę rzeczywistego przebiegu praktyk i zakresu realizowanych zadań. Wyniki wizytacji analizowane są w kontekście dalszej współpracy z danym podmiotem.

Praktyki zawodowe podlegają również ewaluacji z udziałem studentów. Opinie studentów oraz informacje pozyskiwane od opiekunów praktyk wykorzystywane są do bieżącej oceny jakości realizowanych praktyk oraz doskonalenia ich organizacji. Dotychczasowe wyniki ewaluacji wskazują na pozytywną ocenę praktyk zarówno przez studentów, jak i przez podmioty przyjmujące, co potwierdza adekwatność przyjętych rozwiązań organizacyjnych i merytorycznych.

Opisany sposób organizacji, nadzoru i ewaluacji praktyk zawodowych pozostaje spójny z przyjętym na kierunku rolnictwo modelem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Współpraca ta prowadzona jest w obszarach odpowiadających profilowi kierunku, jego przyporządkowaniu do dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo* oraz przewidywanym ścieżkom zawodowym absolwentów. Obejmuje ona sektor produkcji rolniczej, przedsiębiorstwa obsługujące rolnictwo, jednostki doradcze oraz instytucje funkcjonujące w obszarze szeroko rozumianego agrobiznesu.

Zgodnie z regulaminem studiów UPP organizację roku akademickiego z podziałem na semestry, ze wskazaniem terminów rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktycznych, sesji egzaminacyjnych oraz egzaminów określa Rektor po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego i podaje do wiadomości przed rozpoczęciem roku akademickiego. Rektor może ustanowić w ciągu roku akademickiego dodatkowe dni lub godziny wolne od zajęć. Rok akademicki składa się z dwóch semestrów: zimowego i letniego, zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone są w dni robocze, od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 do 20.00. Zajęcia na studiach niestacjonarnych zaplanowane są w piątki, soboty i niedziele w systemie 10 zjazdów. Terminarz zjazdów dla kierunku rolnictwo - studia niestacjonarne upubliczniony jest na stronie domowej Wydziału. Organizacja procesu nauczania i uczenia się wskazuje na właściwe rozplanowanie zajęć, co umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się. łączny wymiar godzin zajęć, równomierne rozłożenie godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach i wolne od zajęć dni w tygodniu sprzyjają uczeniu się, a przejrzystość i znajomość zasad i procedur oraz dyspozycyjność kadry pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe kierunku rolnictwo są zgodne z koncepcją kształcenia i w większości z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i jej praktyczne zastosowania w zakresie dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo*, do której kierunek jest w 100% przyporządkowany. Treści programowe są tożsame dla realizowanej aktualnie formy stacjonarnej i niestacjonarnej studiów. Treści programowe

są kompleksowe i specyficzne dla poszczególnych zajęć, tworzących program studiów. Niemniej jednak niezbędne jest wprowadzenie zmian w programie studiów obejmujących zarówno uzupełnienie brakujących treści kształcenia, będących podstawą dla zagadnień kluczowych programu studiów, jak również zapewnienie realizacji założonych treści kształcenia na właściwym poziomie zaawansowania, zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się oraz poprawienie sylabusów tak, aby założone dla danych zajęć efekty uczenia się były uszczegółowieniem kierunkowych efektów i były możliwe do osiągnięcia w ramach realizowanych treści.

Treści programowe pozwalają na osiągnięcie efektów inżynierskich, choć w programach pierwszego i drugiego stopnia kształcenia brak jest czytelnego powiązania efektów kierunkowych, efektów dla zajęć oraz treści kształcenia z efektami inżynierskimi, tak aby było to zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Analiza programów studiów, obejmujących studia pierwszego stopnia prowadzone w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, pozwala na stwierdzenie, że programy te są zgodne z wymaganiami określonymi w standardach jakości kształcenia. Przede wszystkim czas trwania studiów, nakład pracy konieczny do ich ukończenia, mierzony łączną liczbą punktów ECTS, jak również nakłady pracy przypisane do poszczególnych zajęć są poprawnie określone. Prawidłowo, zgodnie z wymaganiami (co najmniej 50% ECTS na studiach stacjonarnych), oszacowana jest w programie studiów pierwszego stopnia liczba godzin zajęć i odpowiadające im liczba punktów ECTS, wymagająca bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. Na studiach drugiego stopnia to kryterium nie zostało jednak spełnione. Na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych w nowym programie studiów liczba godzin kontaktowych wynosi 2890 (116 ECTS - forma stacjonarna) oraz 2774 (111 ECTS - forma niestacjonarna). Na studiach drugiego stopnia jest to odpowiednio 1250 (50 ECTS) i 1222 (49 ECTS), ale godziny te obejmują zajęcia z grupy tzw. "innych" w dużym wymiarze, odpowiednio dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej kształcenia: 33% i 56% godzin, dla których nie jest spełnione kryterium godzin kontaktowych.

Sekwencja zajęć, a także dobór ich form i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach, są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Programy zajęć umożliwiają studentom elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Zajęciom do wyboru na pierwszym stopniu kształcenia przypisano 67 ECTS (bez 6 ECTS dla wybieranych zajęć z *języka obcego*), czyli w liczbie większej niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów oraz na drugim stopniu kształcenia - 55 ECTS. Za nieprawidłowe należy uznać jednak zaliczenie do zajęć do wyboru modułu praktyka zawodowa (pierwszy stopień kształcenia, 6 ECTS), podczas gdy są to zajęcia obowiązkowe na kierunku rolnictwo i opisane w jednej karcie charakterystyki zajęć.

W programach studiów znajdują się zajęcia dotyczące kształcenia w zakresie znajomości co najmniej jednego *języka obcego* (do wyboru *język angielski* lub *niemiecki*) oraz zajęcia z dziedziny *nauk humanistycznych* oraz *nauk społecznych* w wymiarze wyższym niż wymagany.

Ocena stosowanych na kierunku rolnictwo metod kształcenia, dokonana na podstawie analizy sylabusów, hospitacji wybranych zajęć i oceny prac etapowych wykazała, że są one zgodne ze standardami jakości kształcenia i zasadniczo zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program studiów obejmuje różne formy kształcenia z przewagą aktywnych form zajęć stymulujących studentów do samodzielności i aktywności w procesie uczenia się. Stosowane metody kształcenia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej w sposób umożliwiający

wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (technicznych, technologicznych i ekonomicznych w produkcji rolniczej). Stosowane metody dydaktyczne umożliwiają także uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania *języka obcego* na poziomie B2 na pierwszym stopniu kształcenia i B2+ na drugim stopniu. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Czas trwania praktyki zawodowej, nakłady pracy mierzone liczbą punktów ECTS, treści programowe oraz dobór miejsc ich, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku rolnictwo i zapewniają osiągnięcie przez studentów sformułowanych efektów uczenia się. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją są w pełni prawidłowe. Wszystkie aspekty kształcenia praktycznego podlegają ocenie z udziałem studentów, a wyniki są wykorzystywane do doskonalenia programu praktyk i ich realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się opracowanie osobnych kart zajęć (sylabusów) dla zajęć modułowych (*język obcy, seminarium dyplomowe i seminarium magisterskie*).
2. Rekomenduje się przesunięcie w programie studiów modułowych zajęć *praktyka zawodowa* na pierwszym stopniu studiów z bloku zajęć do wyboru do grupy zajęć obowiązkowych.
3. Rekomenduje się uporządkowanie wskazanej w sylabusach literatury i pogrupowanie jej na podstawową i uzupełniającą.

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie zmian w programie studiów obejmujących uzupełnienie brakujących treści obowiązkowego kształcenia będących podstawą dla zagadnień kluczowych programu studiów.
2. Zaleca się dokonanie prawidłowego rozliczenia nakładu pracy z uwzględnieniem zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela i studentów, w tym godzin tzw. „innych” (przypisanie treści, efektów uczenia się i punktów ECTS).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia obowiązujące w danym roku akademickim określa stosowna uchwała Senatu UPP, udostępniana kandydatom nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym ma się odbyć rekrutacja. Postępowanie rekrutacyjne prowadzi Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna (dalej: WKR) powołana przez Dziekana na zasadach określonych przez Rektora.

Rejestracja kandydatów na studia pierwszego stopnia odbywa się drogą elektroniczną od 1 czerwca do 21 września (szczegółowy terminarz przebiegu rekrutacji ustala Rektor). Kandydat zobowiązany jest zgodnie z terminem podanym w terminarzu rekrutacji wnieść opłatę rekrutacyjną, której wysokość ustala Rektor. Opłatę wnosi się na indywidualny numer konta bankowego, widoczny w systemie rejestracji elektronicznej. Na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego tworzona jest lista rankingowa. Kandydaci zakwalifikowani do przyjęcia na studia składają niezbędne dokumenty, których wykaz podany jest na stronie internetowej Uczelni oraz na indywidualnym koncie kandydata.

Kwalifikacja kandydatów jest prowadzona etapowo, do wyczerpania limitu miejsc określonego przez Rektora stosownym zarządzeniem. Wyniki postępowania kwalifikacyjnego są podawane do wiadomości publicznej na tablicy ogłoszeń. Decyzje WKR o przyjęciu na studia są przekazywane w formie pisemnej na adres wskazany przez kandydata w systemie elektronicznym. Limit miejsc dla kandydatów na kierunek rolnictwo zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia studiów wynosi 60. W roku akademickim 2025/2026 przyjętych zostało na studia stacjonarne pierwszego stopnia 38 osób, na niestacjonarne 47, a na drugi stopień studiów niestacjonarnych – 39 osób.

Kwalifikacja ma charakter konkursowy i jest przeprowadzana na podstawie rankingu. Na studia pierwszego stopnia kandydaci są przyjmowani na podstawie konkursu świadectw. Podstawą postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów zdających egzamin maturalny jest punktacja wynikająca z podsumowania: 1/ wyniku egzaminu maturalnego z wybranego przedmiotu kierunkowego; 2/ wyniku z części pisemnej egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (wynik lepszy); 3/ wyniku z części pisemnej obowiązkowego języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (wynik lepszy). Szczegółowe zasady punktacji stosowane przy kwalifikacji określa zarządzenie Rektora nr 25/2025 oraz 26/2024. Na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni stosuje się skalę punktową w przedziale 0–100, przy czym minimalna liczba punktów, uprawniająca do kwalifikacji kandydata na studia stacjonarne, wynosi 30 punktów. Na stronie UPP dostępny jest "kalkulator punktów", który ułatwia kandydatom sprawdzanie ilości punktów wynikających z przelicznika wykorzystywanego na Uczelni. Przedmioty kierunkowe, które stanowią podstawę postępowania kwalifikacyjnego na kierunek rolnictwo studia pierwszego stopnia to: biologia, albo chemia, albo informatyka, albo matematyka. Bez postępowania kwalifikacyjnego na studia pierwszego stopnia na kierunku rolnictwo, z maksymalną liczbą punktów przewidzianą w postępowaniu kwalifikacyjnym, są przyjmowani laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego: biologicznej, chemicznej, informatycznej, matematycznej lub wiedzy i umiejętności rolniczych.

Warunkiem uruchomienia studiów na kierunku jest złożenie dokumentów przez co najmniej 20 kandydatów w pierwszej turze rekrutacji. W szczególnych przypadkach Rektor może postanowić inaczej, ustalając warunki prowadzenia tych studiów, w tym wspólne zajęcia z innym kierunkiem.

Na studia drugiego stopnia mogą być przyjęci kandydaci z tytułem zawodowym inżyniera lub kandydaci po kursach uzupełniających kompetencje inżynierskie. Uczelnia prowadzi zajęcia uzupełniające efekty uczenia się, niezbędne do podjęcia studiów drugiego stopnia, a ich koordynacją zajmuje się Centrum Kształcenia Ustawicznego. Na kurs mogą zostać przyjęci kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia z tytułem zawodowym licencjata, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – z tytułem zawodowym magistra. Postępowanie kwalifikacyjne na studia drugiego stopnia, zgodnie ze stosowną uchwałą Senatu, odbywa się na podstawie rankingu wynikającego z sumowania średniej z ocen kończących zajęcia na studiach pierwszego stopnia oraz

wyniku ukończenia tych studiów (ocena na dyplomie), przy czym: 1/ 90% limitu miejsc wypełnią absolwenci kierunku zgodnego z kierunkiem studiów drugiego stopnia, 2/ uzupełnienie limitu następuje na podstawie wyników egzaminu, testu lub rozmowy, weryfikujących efekty uczenia się określone dla danego kierunku studiów pierwszego stopnia, 3/ kwalifikacja na podstawie wyników egzaminu, testu lub rozmowy ma również zastosowanie w przypadku, gdy brak jest absolwentów kierunku zgodnego z kierunkiem studiów drugiego stopnia. Dziekan może podjąć decyzję o nieweryfikowaniu efektów uczenia się, jeśli kandydat osiągnął na innym kierunku studiów co najmniej 70% zakładanych efektów uczenia się dla danego kierunku studiów pierwszego stopnia.

Cudzoziemcy mogą podejmować studia pierwszego i drugiego stopnia w UPP na zasadach określonych w art. 323 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 622), art. 28 ust. 1 pkt 10 i art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Uchwała nr 46/2025 Senatu UPP określa warunki i tryb rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie dla osób nieposiadających obywatelstwa polskiego. Od kandydatów będących cudzoziemcami, którzy ubiegają się o przyjęcie na studia prowadzone w języku polskim, na podstawie dokumentu wydanego za granicą, wymagany jest stosowny dokument potwierdzający znajomość języka polskiego na poziomie minimum B2.

Regulamin studiów określa zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni. Student ma prawo do przenoszenia i uznawania punktów ECTS, w tym do zaliczenia części studiów odbytych w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Punkty ECTS uzyskane poza uczelnią macierzystą uznaje się w przypadku zbieżności uzyskanych efektów uczenia się, stwierdzonej na podstawie sylabusów dostarczonych przez studenta. O przenoszeniu i uznawaniu efektów uczenia się decyduje Prodziekan ds. studiów. Program kształcenia w uczelni zagranicznej realizowany np. w ramach programu Erasmus+ student ustala indywidualnie, w porozumieniu z wydziałowym koordynatorem ds. wymiany programu Erasmus+, a zatwierdza go Prodziekan ds. studiów. W przypadku wystąpienia różnic programowych między programem studiów na UPP a ofertą dydaktyczną uczelni przyjmującej, Prodziekan ds. studiów wyznacza zajęcia uzupełniające te różnice oraz określa termin ich zaliczenia.

Zgodnie z uchwałą nr 363/2019 Senatu UPP możliwe jest potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów w Uniwersytecie. Potwierdzenie efektów uczenia się obejmuje formalny proces weryfikacji i uznawania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w sposób instytucjonalnie zorganizowany lub niezorganizowany, poza systemem studiów. Efekty uczenia się potwierdza się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, przy czym kandydatowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć. Potwierdzanie efektów uczenia się następuje na wniosek złożony przez kandydata do Prodziekana ds. studiów wydziału prowadzącego kierunek studiów. Na podstawie wniosku Prodziekan ds. studiów w porozumieniu z przewodniczącym rady programowej kierunku studiów powołują komisję weryfikującą oraz wyznaczają jej przewodniczącego. Członkami komisji są koordynatorzy zajęć lub wyznaczeni przez nich nauczyciele akademicy. Do zadań komisji należy analiza przedłożonych przez kandydata dokumentów oraz weryfikacja faktycznej wiedzy, umiejętności i kompetencji kandydata. Z przeprowadzonej weryfikacji sporządza się protokół. Na kierunku rolnictwo nie odnotowano dotychczas żadnego wniosku dotyczącego potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Reasumując należy stwierdzić, że zasady rekrutacji obowiązujące na UPP są przejrzyste, bezstronne, zapewniają w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia równe szanse wszystkim kandydatom i dobór kandydatów, których wiedza i umiejętności znajdują się na poziomie niezbędnym do uzyskania założonych efektów uczenia się na kierunku rolnictwo.

Wymagania stawiane kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteria w postępowaniu kwalifikacyjnym, a także zasady potwierdzania efektów uczenia się, jak również przeniesienia z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznych są ogólnie dostępne, kompletne, zrozumiałe i zgodne z potrzebami kandydatów oraz zapewniają możliwość identyfikacji i ocenę adekwatności w zakresie odpowiadającym programowi studiów.

Ogólne zasady oraz szczegółowe metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się na kierunku rolnictwo opisane są w regulaminie studiów oraz w kartach zajęć. Analiza zasad i metod potwierdzona oceną wybranych prac etapowych i dyplomowych pozwala na stwierdzenie, że system sprawdzania czy efekty uczenia się zostały osiągnięte jest prawidłowy, skuteczny, a stosowane metody są bezstronne, rzetelne, przejrzyste i wiarygodne.

Jak wynika z regulaminu studiów okresem zaliczeniowym jest semestr. Regulamin studiów szczegółowo precyzuje warunki zaliczenia semestru, wpisu warunkowego lub jego powtarzania. Wyboru metod weryfikacji efektów uczenia się dokonuje kierownik zajęć. Zajęcia są realizowane zgodnie z sylabusem i w sposób określony w regulaminie (dokument uzupełniający sylabus). Sylabus zawiera metody weryfikacji efektów uczenia się dostosowane do tematyki zajęć. W regulaminie opisane są w szczególności formy, zasady oraz harmonogram prowadzenia zajęć, możliwości i tryb odrobienia zaległości, zasady i formy przeprowadzania sprawdzianów, w tym określenie możliwości zaliczenia komisyjnego ćwiczeń, sposób przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia zajęć. Sylabus i regulamin oraz terminy konsultacji prowadzonych dla studentów są podawane do wiadomości na pierwszych zajęciach i zamieszczane w wirtualnym dziekanacie.

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się odbywa się za pomocą metod wskazanych w sylabusie, poprzez analizę pracy studenta w trakcie trwania i po zakończeniu zajęć, podczas praktyki zawodowej oraz procesu dyplomowania. Na kierunku rolnictwo stosowane są następujące metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się: egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, praca kontrolna i końcowa, ocena prezentacji multimedialnej, weryfikacja protokołu z przeprowadzonych ćwiczeń, projekt, referat, esej, test. Wymienione metody umożliwiają sprawdzenie opanowania wiedzy umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w rolnictwie. Przykładowo, efekt uczenia się RL1A_U10 - zdefiniowany dla pierwszego stopnia kształcenia dotyczący umiejętności praktycznych nabywanych na zajęciach, np. z *technologii upraw rolniczych*: „potrafi zaprojektować, zrealizować i zoptymalizować technologię i systemy stosowane w rolnictwie w zależności od uwarunkowań oraz realizuje system logistyczny” jest weryfikowany za pomocą ocen z częściowych sprawdzianów, prac referatowo-projektowych oraz dyskusji na temat praktycznego zastosowania wiedzy weryfikującej umiejętności studenta. Z kolei efekt uczenia się RL1_U06 – „potrafi planować i przeprowadzić pod kierunkiem opiekuna proste analizy i eksperymenty lub projekt dotyczący obszaru rolnictwa, właściwie interpretując oraz czytelnie prezentując uzyskane wyniki odpowiadające postawionemu celowi pracy korzystając z podstawowych programów komputerowych” - jest sprawdzany na zajęciach przy pomocy: protokołów z ćwiczeń laboratoryjnych, kolokwiów, egzaminów, rysunków, wykonanych

materiałów do projektu lub prezentacji multimedialnej, dyskusji nad projektem/ prezentacją lub testu. Na drugim stopniu studiów efekt uczenia się dla umiejętności - RL2A_U08 „stosować techniki i technologie w pozyskiwaniu żywności i paszy dla zwierząt nieuciążliwych dla środowiska” weryfikowany jest poprzez ocenę zadań weryfikujących umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy i egzaminu pisemnego (tradycyjny z elementami ustnego). Efekt uczenia się dla kompetencji społecznych RL2A_K01 - „jest zdolny do dostrzegania dokonującego się postępu w obszarze rolnictwa, potrafi uaktualniać swoją wiedzę i zachęcać do tego innych” jest sprawdzany poprzez kolokwium, protokoły z ćwiczeń laboratoryjnych, prezentacje multimedialne przygotowane przez studenta oraz egzamin.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego prowadzona jest przez lektora. Studenci oceniani są poprzez różnorodne prace etapowe i semestralne. Zgodnie z programem studiów absolwent ocenianego kierunku potrafi posługiwać się językiem obcym w stopniu umożliwiającym komunikację, w tym po studiach pierwszego stopnia na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a drugiego – B2+.

Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się regulują: regulamin studiów oraz regulaminy poszczególnych zajęć. Szczegółowe informacje dotyczące sposobu zaliczenia zajęć zawarte są również w sylabusie. Rozwiązaniem konfliktu może być rozmowa bezpośrednio z Prodziekanem ds. studiów, który uczestniczy w mediacjach z nauczycielem prowadzącym zajęcia i podejmuje odpowiednie kroki w celu rozwiązania konfliktu.

Reasumując, ogólne zasady oraz szczegółowe metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się na kierunku rolnictwo są prawidłowe, skuteczne, przejrzyste oraz zapewniają porównywalność ocen. Dokonana ocena wybranych prac etapowych wykazała ich różnorodność, prawidłowo dobrane formy. Tematyka prac była zgodna z efektami uczenia się, poziomem i profilem studiów na kierunku rolnictwo i dyscypliną *rolnictwo i ogrodnictwo*.

Zasady dyplomowania na WROiB ureguluje zarządzenie Rektora nr 188/2019 oraz regulamin studiów. Student wybiera temat pracy dyplomowej i w porozumieniu z promotorem przygotowuje kartę pracy dyplomowej. Tematy prac dyplomowych po zaakceptowaniu przez przewodniczącego rady programowej zatwierdza Prodziekan ds. studiów. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie zaliczenia z wszystkich zajęć i praktyk przewidzianych w programie studiów, uzyskanie niezbędnej liczby punktów ECTS, złożenie pracy dyplomowej w dziekanacie i uzyskanie pozytywnej oceny pracy (dwóch recenzentów, w tym promotor pracy). Praca dyplomowa inżynierska na kierunku rolnictwo jest samodzielnym opracowaniem o charakterze inżynierskim, obejmującym m.in.: analizę techniczną lub procesową wybranej technologii, w aspekcie spełnienia wymagań ilościowych, jakościowych, ekonomicznych lub badanie rynku dla oceny zapotrzebowania na określone produkty lub rozwiązania. Praca dyplomowa magisterska koncepcyjna, naukowo-badawcza, powinna wykazać umiejętność definiowania i rozwiązywania problemów oraz korzystania z metod badawczych w danej dyscyplinie. Prace dyplomowe na ogół dotyczą: systemów uprawy roli, zmianowania, ochrony roślin, nawożenia, genetyki i hodowli roślin, łąkarstwa oraz gleboznawstwa. Zespół oceniający PKA dokonał analizy prac dyplomowych. Stwierdzono przede wszystkim zgodność tematyki prac dyplomowych z koncepcją, celami i efektami uczenia się na kierunku rolnictwo. Spośród 147 analizowanych tematów zrealizowanych na pierwszym stopniu kształcenia i 156 na drugim stopniu większość dotyczyła technologii produkcji roślinnej, głównie jej agrotechnicznych

aspektów (zmianowanie, nawożenie, ochrona). Na podkreślenie zasługuje fakt realizowania prac dyplomowych na zlecenie podmiotów zewnętrznych. W okresie od roku akademickiego 2022/2023 zrealizowano 32 tematy prac dyplomowych na zlecenie otoczenia społeczno-gospodarczego. Wszystkie ocenione przez zespół oceniający PKA prace dyplomowe na pierwszym i na drugim stopniu studiów miały charakter praktyczny i inżynierski. Na ogół były wykonywane na podstawie badań polowych, analiz laboratoryjnych lub kalkulacji dla potrzeby ekspertyzy. Prace były dostosowane do norm i zasad oraz praktyki w działalności rolniczej oraz powiązane z zawodowym rynkiem pracy w rolnictwie. W niektórych przypadkach stwierdzono zbyt małą ilość cytowanych źródeł literaturowych lub brak statystycznej weryfikacji uzyskanych wyników.

Egzamin dyplomowy kończący studia pierwszego stopnia odbywa się przed komisją powołaną przez Prodziekana ds. studiów, w której skład wchodzi przewodniczący i nie mniej niż dwóch egzaminatorów. Przewodniczącym komisji jest najczęściej Prodziekan ds. studiów lub wyznaczony przez niego nauczyciel. Egzamin inżynierski jest egzaminem ustnym, w trakcie którego student odpowiada na trzy wylosowane pytania z zakresu tematyki realizowanej w trakcie studiów. Zagadnienia na egzamin inżynierski zamieszczane są na stronie internetowej Wydziału. Przed częścią zasadniczą student przedstawia wyniki z realizacją pracy inżynierskiej. Podobnie ustny egzamin dyplomowy kończący studia drugiego stopnia odbywa się przed komisją. Obejmuje dyskusję nad pracą oraz egzamin z zakresu tematyki realizowanej w trakcie studiów. Student odpowiada na dwa pytania zadane przez członków komisji. Zespół oceniający PKA zapoznał się z protokołami egzaminacyjnymi wybranych prac dyplomowych i stwierdził zgodność pytań egzaminacyjnych z efektami uczenia się na kierunku rolnictwo dla właściwego poziomu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady i tryb rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji na kierunek rolnictwo w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu na studia pierwszego i drugiego stopnia są przejrzyste oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku rolnictwo.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów obowiązujące na Uczelni zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Tryb postępowania w trakcie dyplomowania jest opisany w regulaminie studiów. Pracę dyplomową stanowi praca dyplomowa inżynierska na pierwszym stopniu studiów oraz magisterska na drugim stopniu studiów. Egzamin dyplomowy inżynierski/magisterski jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studenta dotyczącej kierunku studiów oraz związany jest z tematem pracy dyplomowej. Na egzaminie student prezentuje pracę dyplomową, prowadzona jest dyskusja nad jej wynikami, a następnie student odpowiada na 2 wylosowane pytania, które dotyczą treści kształcenia związanych z kierunkiem studiów. Egzamin dyplomowy stanowi weryfikację osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się właściwych dla poziomu studiów na ocenianym kierunku. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Weryfikacja efektów uczenia się na Uczelni obejmuje wszystkie kategorie, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Weryfikacja przeprowadzana jest w ramach poszczególnych zajęć, w trakcie praktyki, seminarium dyplomowego, przygotowania pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Zespół oceniający PKA stwierdził zgodność tematyki wybranych prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich z koncepcją, celami i efektami uczenia się na ocenianym kierunku rolnictwo. Wszystkie prace inżynierskie miały charakter praktyczny, a prace magisterskie dotyczyły tematyki obejmującej zagadnienia związane z dyscypliną *rolnictwo i ogrodnictwo*.

Studenci kierunku rolnictwo są autorami i współautorami publikacji branżowych oraz posiadają inne osiągnięcia w obszarze rolnictwa. Działalność ta prowadzona jest w ramach studenckiego ruchu naukowego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę naukową prowadzącą kształcenie na kierunku studiów rolnictwo tworzą wysoko wykwalifikowani nauczyciele akademicy, posiadający znaczący i udokumentowany dorobek naukowy z zakresu dyscypliny, do której przypisany jest oceniany kierunek studiów, tj. *rolnictwo i ogrodnictwo* (68 osób). Niektórzy nauczyciele prowadzący kształcenie na ocenianym kierunku studiów prowadzą również badania przypisane do innych dyscyplin naukowych, tj. w dyscyplinie *biotechnologia* (13 osób), *ekonomia i finanse* (11 osób), *zootechnika i rybactwo* (10 osób), *inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka* (7 osób), *technologia żywności i żywienia* (6 osób), *inżynieria mechaniczna* (3 osoby), *nauki biologiczne* (2 osoby), *nauki prawne* (2 osoby), *filozofia* (1 osoba) oraz *psychologia* (1 osoba).

Mnogość i zróżnicowanie tematyczne prowadzonych badań przypisanych do tak różnych dyscyplin naukowych może pozytywnie poszerzyć treści kształcenia przedstawiane studentom studiującym na ocenianym kierunku studiów, uatrakcyjnając je i wzbogacając w kontekście pogłębionego zrozumienia studiowanych zagadnień z zakresu rolnictwa i jego wielowymiarowych powiązań z innymi dziedzinami wiedzy, a w wymiarze przyszłej działalności zawodowej – z różnymi działami gospodarki.

Prowadzone badania koncentrują się na kluczowych zagadnieniach współczesnego rolnictwa, obejmujących doskonalenie technologii produkcji roślinnej, ochronę zasobów glebowych oraz rozwój zrównoważonych systemów gospodarowania. Istotnym nurtem badań są zagadnienia związane z reakcją roślin uprawnych na czynniki agrotechniczne, a także ocena produkcyjnych, przyrodniczych i ekonomicznych skutków różnej intensywności uprawy roślin. Jednostka prowadzi również badania porównawcze nad systemami uprawy roślin – ekologicznym, integrowanym i konwencjonalnym – obejmujące ocenę plonowania, jakości surowca oraz oddziaływania na środowisko glebowe. Uzupełnieniem tego obszaru są badania nad produkcją pasz na gruntach ornych, w tym roślin wieloletnich i traw, a także nad doskonaleniem agrotechniki wytwarzania materiału siewnego oraz poprawą jakości materiałów rozmnożeniowych. Znaczący obszar badań dotyczy ochrony roślin i funkcjonowania agroekosystemów, w tym niechemicznych metod zwalczania chwastów i patogenów, biostymulacji roślin, optymalizacji stosowania nawozów i adiuwantów oraz reakcji roślin na stresy biotyczne i abiotyczne, w szczególności związane ze zmianami klimatycznymi. Badania te wzmacniają kompetencje studentów w zakresie nowoczesnych i prośrodowiskowych technologii produkcji rolniczej, zgodnych z aktualnymi kierunkami rozwoju rolnictwa. Jednostka rozwija także badania z zakresu biologii molekularnej, mikrobiologii i biotechnologii, które poszerzają zaplecze badawcze kierunku i umożliwiają studentom zapoznanie się z nowoczesnymi metodami analitycznymi. Całość prowadzonych badań potwierdza wysoki potencjał naukowy Jednostki oraz jego ścisły związek z procesem kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Zajęcia na kierunku rolnictwo prowadzone są przez pracowników zatrudnionych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu będącym podstawowym miejscem ich pracy. Są to głównie pracownicy Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii (76 osób, tj. ok. 67%). Pozostała część kadry dydaktycznej to pracownicy: Wydziału Ekonomicznego (16 osób), Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach (10 osób), Wydziału Inżynierii Środowiska i Inżynierii Mechanicznej (7 osób) oraz Wydziału Nauk Żywności i Żywieniu (5 osób). Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów są również realizowane w jednostkach ogólnouczeniowych, tj. Studium Języków Obcych oraz Centrum Kultury Fizycznej. Wśród 114 nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów 17 legitymuje się tytułem profesora, 46 – stopniem doktora habilitowanego, w tym 32 osoby to profesorowie UPP, 39 – stopniem doktora oraz 12 osób – tytułem zawodowym magistra. Znaczący udział pracowników z największym dorobkiem naukowym (profesorów i doktorów habilitowanych) w kadrze nauczającej na ocenianym kierunku studiów gwarantuje wysoki poziom merytoryczny zajęć, z wykorzystaniem wyników badań stanowiących istotny wkład do dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo*.

Potencjał i kompetencje kadry nauczycieli zaangażowanych w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów w pełni zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów na kierunku rolnictwo. Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają kompetencje pozwalające na przekazywanie na wysokim poziomie treści kształcenia na prowadzonych zajęciach dydaktycznych. Dorobek naukowy pracowników jest udokumentowany w formie wysoko punktowanych publikacji, monografii, książek, materiałów konferencyjnych

i artykułów popularnonaukowych. W latach 2019-2025 nauczyciele akademicy opublikowali łącznie: 1179 artykułów naukowych w czasopismach z IF, 12 podręczników, 1 rozdział w monografii. Na uwagę zasługuje fakt, że część artykułów naukowych została opublikowana w czasopismach o zasięgu międzynarodowym posiadających bardzo wysokie współczynniki wpływu np. Science IF=45,8; Nature Plants IF=13,6, Global Change Biology IF=12,1; Communications Earth & Environment IF=9,5; The Science of The Total Environment IF= 8,2).

Pracownicy Jednostki prowadzą intensywną działalność w zakresie popularyzacji nauki oraz transferu wyników badań do praktyki rolniczej. Dorobek kadry w latach 2019–2025 obejmuje autorstwo lub współautorstwo wielu materiałów konferencyjnych i artykułów popularnonaukowych. Popularyzacja osiągnięć naukowych odbywa się także poprzez czynny udział kadry w cyklicznych wydarzeniach edukacyjnych, takich jak Festiwal Nauki i Sztuki, Noc Naukowców, Drzwi Otwarte – Wagary z Przyrodą oraz Uniwersytet Młodego Przyrodnika. W te przedsięwzięcia aktywnie angażowani są studenci kierunku rolnictwo, m.in. poprzez współorganizację stoisk tematycznych, co stanowi element kształtowania ich kompetencji społecznych. Nauczyciele akademicy wykorzystują swoje doświadczenie do prowadzenia specjalistycznych szkoleń i warsztatów dla praktyki rolniczej. Działania te są realizowane podczas konferencji (np. Narodowe Wyzwania w Rolnictwie) i dużych wydarzeń branżowych (m.in. Krajowe Dni Pola, Forum Rolników i Agrobiznesu, Międzynarodowa Wystawa Rolnicza AGRO SHOW). Ponadto kadra prowadzi własne kanały cyfrowe i informacyjne (np. YouTube: e-pole, Pogotowie polowe, Agro Profil), służące do bieżącego transferu wiedzy i komunikacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Kadra prowadząca kształcenie na kierunku rolnictwo aktywnie uczestniczy w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych, pełniąc w nich funkcje kierowników lub wykonawców. Ogółem nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku rolnictwo zrealizowali lub są w trakcie realizacji 47 projektów badawczych finansowanych przez kluczowe krajowe i zagraniczne instytucje, tj. Komisję Europejską, European Institute of Innovation & Technology (EIT), Narodowe Centrum Nauki (NCN), Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR). Ponadto, projekty finansowane są/były przez inne podmioty, w tym Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także w ramach programów polsko-norweskiej współpracy badawczej. Aktywność ta świadczy o wysokich kompetencjach badawczych kadry oraz jej zdolności do pozyskiwania zewnętrznych środków na działalność naukową. Prowadzone w ramach projektów badania mieszczą się w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo* oraz mogą dostarczać cennych informacji i nowych technologii wykorzystywanych w procesie nauczania, istotnie uzupełniając treści kształcenia na kierunku rolnictwo. Uzyskane w trakcie realizacji badań wyniki umożliwiają nauczycielom nie tylko na transfer zdobytej, innowacyjnej wiedzy i doświadczenia do dydaktyki, ale pozwalają na ukierunkowanie rozwoju naukowego studentów. Realizacja wielu projektów i tematów badawczych pozwala pracownikom WROiB na włączanie studentów kierunku rolnictwo w badania naukowe. Studenci ocenianego kierunku studiów włączeni byli do realizacji 3 projektów naukowych. Efektem tej współpracy są współautorskie monografie naukowe pracowników UPP i studentów (2 monografie), artykuły opublikowane w czasopismach naukowych (10 artykułów), popularnonaukowych (3 artykuły) oraz udział studentów w konferencjach naukowych (14 konferencji). Na uwagę zasługuje fakt, że prezentowane przez studentów referaty otrzymały wiele nagród lub wyróżnień.

Kadra prowadząca kształcenie na kierunku rolnictwo należy do uznanych krajowych towarzystw naukowych, w tym m.in.: Polskiego Towarzystwa Agronomicznego, Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Polskiego Towarzystwa Magnezologicznego, Centralnego Ośrodka Badania

Odmian Roślin Uprawnych. Ponadto, pracownicy są członkami rad naukowych m.in. Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB, Instytutu Ochrony Roślin – IOR – PIB, Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB w Puławach.

Dowodem na wysoką jakość prowadzonych badań naukowych oraz skuteczność działań projakościowych podejmowanych przez Jednostkę jest wyraźny postęp w rozwoju kadry akademickiej. W latach 2020–2025 Jednostka realizująca dydaktykę na ocenianym kierunku studiów odnotowała znaczące osiągnięcia w zakresie podnoszenia kwalifikacji naukowych pracowników: 9 osób uzyskało tytuł naukowy profesora, 9 osób stopień doktora habilitowanego, a 19 osób stopień doktora. Świadczy to o wysokim potencjale naukowym Jednostki, sprzyjającym prowadzeniu badań na wysokim poziomie oraz kształtowaniu kompetentnej i stabilnej kadry naukowo-dydaktycznej.

Potwierdzeniem jakości i międzynarodowej rozpoznawalności działalności badawczej są również indywidualne i instytucjonalne wyróżnienia. Pracownicy Jednostki realizujący dydaktykę na ocenianym kierunku studiów zostali ujęci w prestiżowym rankingu Top 2 % naukowców świata, opracowanym przez portal Research.com, co stanowi wyraźny dowód ich znaczącego wkładu w rozwój *nauk rolniczych* oraz rozpoznawalności na arenie międzynarodowej. Dodatkowo Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, w najnowszym wydaniu Global Ranking of Academic Subjects (GRAS) 2025, ponownie znalazł się w światowej czołówce, zajmując miejsce w pierwszej setce instytucji prowadzących badania w dyscyplinie Agricultural Sciences. Pozycja ta odzwierciedla zarówno wysoką jakość publikacji naukowych, jak i efektywność realizowanych projektów badawczych. Uzyskane wyniki rankingowe stanowią solidny wskaźnik rzetelności, innowacyjności oraz realnego wpływu badań prowadzonych w UPP na rozwój wiedzy i praktyki rolniczej na poziomie krajowym i międzynarodowym.

Na podstawie kompleksowej analizy dorobku naukowego kadry oraz szczegółowych informacji dotyczących osiągnięć i kompetencji indywidualnych nauczycieli akademickich, zawartych w charakterystykach stanowiących załączniki do raportu samooceny można stwierdzić, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku rolnictwo posiadają aktualny, udokumentowany i znaczący dorobek naukowy w dyscyplinie *rolnictwo i ogrodnictwo*, a także inne istotne osiągnięcia badawcze. Kompetencje te są w pełni wystarczające do zapewnienia prawidłowej i efektywnej realizacji programu studiów, w szczególności w zakresie tworzenia warunków sprzyjających efektywnemu nabywaniu przez studentów kompetencji badawczych.

Prowadzona na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu polityka kadrowa jest prawidłowa, sprzyja stabilizacji zatrudnienia, zapewnia stały rozwój i doskonalenie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku rolnictwo. Władze Jednostki dokładają wszelkich starań, by prowadzenie zajęć zlecane było osobom z udokumentowanym dorobkiem (uznanym specjalistom) oraz aby obciążenie dydaktyczne nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku było równomierne i gwarantowało prawidłową realizację zajęć. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku rolnictwo jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne i zawodowe. Prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych zapewnia i monitoruje Dziekan. Przeprowadzona ocena dopasowania kompetencji nauczycieli akademickich (dorobku naukowego i doświadczenia dydaktycznego) oraz efektów uczenia się i treści kształcenia zapisanych w sylabusach wskazuje na poprawne funkcjonowanie systemu doboru nauczycieli do nauczania zajęć uwzględnionych w programie studiów na ocenianym kierunku studiów. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów zapewnia bardzo dobre wsparcie studentów w procesie zdobywania wiedzy i umiejętności,

w tym zespole kompetencji niezbędnych do prowadzenia badań i działalności naukowej oraz kompetencji społecznych. Stosunek liczby studentów do liczby nauczycieli w roku akademickim 2025/2026 wynosi 347:114. Analiza obciążenia godzinowego poszczególnych nauczycieli akademickich wskazuje, że są oni w stanie prawidłowo realizować zajęcia dydaktyczne. Podczas spotkania zespołu oceniającego PKA z nauczycielami zidentyfikowano, że największe obciążenie dydaktyczne pracowników dotyczy Katedry Metod Matematycznych i Statystycznych. Sytuacja ta jest konsekwencją realizowania przez Jednostkę zajęć ze studentami wszystkich wydziałów UPP.

Uczelnia aktywnie wspiera rozwój zawodowy i naukowy pracowników umożliwiając i finansując staże naukowe zagraniczne oraz krajowe. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na kierunku rolnictwo odbyli 23 staże zagraniczne (m.in. w USA, Chinach, Japonii, Szwajcarii, a także krajach UE) oraz 10 staży krajowych.

Nauczyciele akademicy prowadzący kształcenie na kierunku studiów rolnictwo posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co umożliwi prawidłową realizację programu nauczania. W ramach realizacji polityki jakości kształcenia Jednostka wdrożyła kompleksowy i systemowy model stałego doskonalenia kompetencji kadry dydaktycznej. Realizacja tych działań jest możliwa dzięki konsekwentnemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz wdrażaniu projektów ukierunkowanych na podnoszenie jakości kształcenia i kompetencji kadry akademickiej w tym m.in.: „Wysoka jakość kształcenia atutem młodej kadry dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” (2019–2021), „Najlepsi z natury! Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” (2020–2023), „Najlepsi z natury 2.0. Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” (2020–2023), „Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na rzecz Innowacyjnej Wielkopolski” (2020–2023), a także „Doskonałość dydaktyczna uczelni” (2023). Obecnie realizowane są również projekty: „Najlepsi z natury! Program doskonalenia kadry dydaktycznej UPP” oraz „Najlepsi z natury! Kształcenie na potrzeby gospodarki!” (od 2024 r.). Wszystkie wymienione projekty były lub są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Skala i ciągłość realizowanych projektów potwierdzają systemowy charakter działań Uczelni w zakresie doskonalenia kompetencji kadry dydaktycznej i badawczej oraz trwałe ukierunkowanie na podnoszenie jakości kształcenia. Oferta szkoleniowa ma charakter zróżnicowany, obejmując pięć kluczowych obszarów rozwoju zawodowego nauczycieli akademickich. Pierwszym obszarem wsparcia jest doskonalenie kompetencji dydaktycznych i metodycznych. Szkolenia w tym zakresie koncentrują się na wdrażaniu innowacyjnych metod nauczania, aktywizacji studentów oraz doskonaleniu komunikacji dydaktycznej. Kadra uczestniczyła m.in. w kursach dotyczących nauczania metodą rozwiązywania problemów (Problem Based Learning), grywalizacji w edukacji oraz rozwijania innowacyjnych kompetencji dydaktycznych. Istotnym elementem są także szkolenia z zakresu wystąpień publicznych, retoryki, emisji głosu, prowadzenia debat oraz nowoczesnych form prezentacji treści dydaktycznych. Znaczną część oferty stanowiły również kursy przygotowujące do kształcenia zdalnego i hybrydowego, obejmujące tworzenie interaktywnych kursów e-learningowych, materiałów wideo, testów online oraz pracy przed kamerą. Uzupełnieniem tego obszaru były rozbudowane programy tutorsko-mentorskie, które wzmacniają indywidualizację procesu kształcenia i rozwój kompetencji społecznych. Równolegle realizowano szkolenia z zakresu narzędzi wspierających przygotowanie materiałów dydaktycznych, obejmujące programy do tworzenia prezentacji multimedialnych, grafiki i infografik. Drugim istotnym obszarem szkoleń jest doskonalenie kadry w zakresie kompetencji analitycznych i metod badawczych, kluczowych z punktu widzenia realizacji

badania naukowych oraz opieki nad pracami dyplomowymi. Oferta szkoleniowa obejmowała kursy wprowadzające do statystyki i metod ilościowych, szkolenia z zakresu analizy danych, prognozowania, analizy wielowymiarowej oraz regresji logistycznej. Szczególny nacisk położono na rozwój umiejętności pracy z nowoczesnymi narzędziami analitycznymi, takimi jak środowisko R, Python, Statistica oraz metody data mining i wizualizacji danych. Trzecim filarem systemu doskonalenia są kompetencje techniczne i inżynierskie kadry. Kadra dydaktyczna miała możliwość podnoszenia kwalifikacji w zakresie obsługi specjalistycznego oprogramowania inżynierskiego i projektowego, w tym AutoCAD, MATLAB, Revit MEP czy modeli ekonomicznych. Czwarty obszar dotyczy języków obcych i umiędzynarodowienia. Jednostka zapewniła szeroką ofertę intensywnych kursów językowych, w szczególności z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego, umożliwiających osiągnięcie i utrzymanie kompetencji językowych na poziomie co najmniej B2. Uzupełnieniem były szkolenia z zakresu języka specjalistycznego, prowadzenia spotkań i zajęć w języku angielskim oraz warsztaty metodyczne dla lektorów. Piątym obszarem były kursy i szkolenia doskonalące kompetencje miękkie, interpersonalne oraz rozwój osobisty kadry. Szkolenia w tym zakresie koncentrowały się na budowaniu efektywności osobistej, zarządzaniu czasem i stresem, myśleniu krytycznym i systemowym, a także funkcjonowaniu w warunkach zmiany. Istotną część stanowiły warsztaty dotyczące komunikacji interpersonalnej i międzykulturowej, pracy zespołowej, rozwiązywania konfliktów, pracy z trudnymi sytuacjami dydaktycznymi oraz poprawności języka polskiego. Oferta została uzupełniona o działania mentoringowe, coachingowe i superwizyjne. Analiza dokumentów przedstawionych przez Uczelnię wskazuje, że wyżej opisane kursy i szkolenia cieszą się dużym zainteresowaniem. Średnio jeden nauczyciel akademicki uczestniczył w 7 szkoleniach/kursach.

Podsumowując, Jednostka realizuje szeroki, spójny i pogłębiony program rozwoju kadry akademickiej, obejmujący wszystkie kluczowe aspekty pracy nauczyciela akademickiego: innowacje dydaktyczne, tutorstwo, zaawansowane kompetencje badawcze i analityczne, umiejętności techniczne, kompetencje językowe oraz rozwój osobisty. Systematyczne doskonalenie kadry w tych obszarach bezpośrednio wzmacnia potencjał naukowy i dydaktyczny, stanowiąc także istotny element polityki kadrowej sprzyjający stabilizacji zatrudnienia.

Kompleksowa i rzetelna ocena pracy nauczycieli akademickich jest istotnym narzędziem polityki wzmacniania potencjału kadrowego zarówno Uczelni, jak i Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii. Na UPP przeprowadzane są okresowe oceny nauczycieli akademickich obejmujące zarówno realizację obowiązków związanych z kształceniem, jak i aktywność w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej. Wyniki tych ocen są wykorzystywane do doskonalenia polityki kadrowej Uczelni. Stanowią one także jeden z kluczowych elementów branych pod uwagę przy awansach naukowych, decyzjach o przedłużeniu zatrudnienia oraz przy powierzaniu funkcji kierowniczych. Zgodnie z zarządzeniem Rektora UPP nr 2/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r., ocena okresowa przeprowadzana jest co 4 lata. Pracownicy naukowo-dydaktyczni podlegają ocenie w trzech obszarach: naukowym, dydaktycznym oraz organizacyjnym. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest pozytywna ocena we wszystkich wymienionych obszarach.

Nauczyciele akademicy są również oceniani przez studentów. Ankiety studenckie wypełniane są po zakończeniu danych zajęć, natomiast ankiety oceny kierunku studiów – po ukończeniu kształcenia na danym stopniu. Wyniki ankietyzacji absolwentów są analizowane przez radę programową kierunku w celu systematycznej oceny i doskonalenia programu studiów oraz przygotowania corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Z analizy ankiet

udostępnionych zespołowi oceniającemu PKA wynika, iż studenci wysoko oceniają kadrę dydaktyczną realizującą zajęcia na ocenianym kierunku studiów.

Dodatковым narzędziem monitorującym jakość kształcenia są hospitacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzane zgodnie z zarządzeniem nr 15/2023 Rektora UPP. Protokoły z hospitacji archiwizuje rada programowa kierunku, a ich kopie przekazywane są kierownikom jednostek. Według rocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku rolnictwo w roku akademickim 2024/2025 przeprowadzono łącznie 34 hospitacje zajęć (na studiach stacjonarnych I stopnia: 24; na studiach niestacjonarnych: 3; na studiach stacjonarnych II stopnia: 5 i na niestacjonarnych 2 hospitacje). Analiza zbiorczych ocen z hospitacji wskazuje, że zdecydowana większość ocen hospitowanych zajęć ma charakter pozytywny (powyżej 4,55 punktów w skali 2-5), co potwierdza wysoki poziom merytoryczny i metodyczny prowadzonych zajęć. Świadczy to nie tylko o profesjonalnym przygotowaniu nauczycieli akademickich, ale również o ich zaangażowaniu w proces dydaktyczny, umiejętności przekazywania wiedzy oraz stosowaniu nowoczesnych i efektywnych metod nauczania. Hospitacje zajęć dydaktycznych przeprowadzone przez zespół oceniający PKA potwierdzają pozytywne opinie o jakości prowadzonych na kierunku rolnictwo zajęć. Hospitacje wykazały, że forma realizacji zajęć była prawidłowo dobrana, a ich tematyka zgodna z treściami programowymi określonymi w sylabusach. Nauczyciele akademicy byli dobrze przygotowani do prowadzenia zajęć, nawiązywali dobry kontakt z grupą studentów, stosowali poprawnie dobrane materiały i metody dydaktyczne. Wykorzystywana infrastruktura dydaktyczna zapewniała w pełni prawidłową realizację zajęć.

Władze UPP aktywnie wspierają proces aktywizacji działalności naukowo-dydaktycznej pracowników, co sprzyja stabilizacji zatrudnienia i ich trwałemu rozwojowi. Rektor UPP przeznacza określone środki finansowe na aktywizację naukową pracowników badawczo-dydaktycznych i badawczych. Zgodnie z regulaminem pracy UPP, pracownikowi, który wzorowo i wyjątkowo sumiennie wykonuje obowiązki zawodowe oraz wykazuje inicjatywę przyczyniającą się do realizacji zadań, przyznaje się pochwałę pisemną lub publiczną (m.in. podczas inauguracji roku akademickiego lub innych uroczystości). Pracownik może również otrzymać nagrodę pieniężną ze specjalnego funduszu nagród, tworzonego na podstawie odrębnych przepisów. Ponadto nauczyciele akademicy mogą ubiegać się o nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Od roku akademickiego 2022/2023 Konwent Samorządu Studentów, przy wsparciu Działu Studiów i Spraw Studenckich UPP, organizuje Plebiscyt na Najlepszego Nauczyciela Akademickiego. W pierwszym etapie plebiscytu wyłaniany są kandydaci na podstawie rankingu powstałego na podstawie wyników ankietyzacji zajęć. W drugim etapie każdy student ma prawo głosować na wybranych kandydatów. Zwycięzcy plebiscytu są wyłaniany w ramach każdego wydziału, a wyniki ogłaszane są podczas specjalnie organizowanej gali. Wówczas Rektor UPP oraz przewodniczący Konwentu wręczają laureatom okolicznościowe statuetki. Najlepsi nauczyciele otrzymują również nagrody pieniężne fundowane przez Uczelnię.

Funkcjonujący system motywacyjny pracowników pozytywnie wpływa na rozwój i doskonalenie kadry oraz realizację indywidualnej ścieżki rozwoju. Nauczyciele akademicy obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzili bardzo dobre funkcjonowanie systemu wsparcia rozwoju naukowego pracowników UPP.

Realizowana polityka kadrowa uwzględnia zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, w tym wszelkie formy dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, a także zapewnia wsparcie dla osób dotkniętych tymi

sytuacjami. Zgłoszenia dotyczące konfliktów lub przejawów dyskryminacji przyjmowane są w Centrum Wsparcia i Rozwoju (CWR) i przekazywane do pełnomocników ds. równego traktowania. Uczelnia prowadzi mediacje oraz oferuje wsparcie psychologiczne, w tym działania wspierające rozwój asertywności i skuteczne radzenie sobie z sytuacjami konfliktowymi. Na wydziałach organizowane są szkolenia podnoszące świadomość w zakresie mobbingu, dyskryminacji oraz molestowania seksualnego. Dodatkowo na stronie internetowej CWR udostępniana jest broszura informacyjna, która wskazuje procedury postępowania w trudnych i nietypowych sytuacjach.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje naukowe i dydaktyczne, doświadczenie zawodowe, kwalifikacje oraz liczebność kadry prowadzącej kształcenie na kierunku studiów rolnictwo prowadzonym w UPP umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, w tym również kompetencji badawczych. Nauczyciele akademicki posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo* oraz innych dyscyplin naukowych. Zaangażowanie nauczycieli deklarujących osiągnięcia naukowe w obszarze innych dyscyplin naukowych niż *rolnictwo i ogrodnictwo* korzystnie wpływa na jakość procesu dydaktycznego realizowanego na ocenianym kierunku studiów. Kadra realizuje liczne, innowacyjne badania naukowo-wdrożeniowe w ramach projektów krajowych, międzynarodowych oraz we współpracy z praktyką gospodarczą. Dzięki temu studenci uzyskują dostęp do najnowszej wiedzy i technologii, rozwijają umiejętności cenione na rynku pracy oraz poprzez udział w badaniach nabywają kompetencje niezbędne do prowadzenia własnych projektów badawczych. Dobór kadry dydaktycznej jest trafny i pozwala w pełni realizować zakładane efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Włączanie studentów do projektów badawczych prowadzonych przez pracowników UPP dodatkowo wzmacnia proces kształcenia, poprzez rozwój ich warsztatu badawczego. Polityka kadrowa Jednostki sprzyja rozwojowi zawodowemu poprzez umożliwianie podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych i naukowych m.in. w ramach licznych kursów, szkoleń, staży.

Realizowana polityka kadrowa zapewnia stabilizację zatrudnienia, wspiera rozwój i doskonalenie kadry akademickiej oraz stwarza motywujące warunki pracy. Polityka ta obejmuje również zasady rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy wobec kadry akademickiej, a także zapewnia wsparcie dla osób dotkniętych takimi sytuacjami.

Aktywność badawcza, dydaktyczna oraz organizacyjna pracowników jest systematycznie monitorowana, a w procesie oceny uczestniczą również studenci, co wzmacnia transparentność i partycypacyjny charakter zarządzania jakością kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura UPP jest dostosowana i w pełni zabezpiecza potrzeby kształcenia studentów na kierunku rolnictwo. Studenci ocenianego kierunku studiów mają dostęp do nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej, naukowej oraz bibliotecznej, która w pełni wspiera realizację efektów uczenia się określonych w programie studiów. Baza ta jest w pełni dostosowana zarówno do specyfiki poszczególnych zajęć, jak i do liczby studentów, zapewniając komfortowe i efektywne warunki kształcenia.

Kształcenie studentów na kierunku rolnictwo realizowane jest z wykorzystaniem bazy dydaktycznej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w budynku Biocentrum przy ul. Dojazd 11, Collegium Maximum zlokalizowanym na Sołacz przy ul. Wojska Polskiego 28, a także w jednostkach organizacyjnych Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii oraz innych jednostkach Uczelni. W procesie kształcenia wykorzystywana jest głównie infrastruktura dydaktyczna następujących katedr: Katedry Agronomii, Katedry Genetyki i Hodowli Roślin, Katedry Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego (Budynek Biocentrum), Katedry Chemii Rolnej i Biogeochemii Środowiska, Katedry Metod Matematycznych i Statystycznych (ul. Wojska Polskiego 71F i 28) oraz Katedry Gleboznawstwa i Mikrobiologii (ul. Szydłowska 50). Ponadto część zajęć realizowana jest w innych jednostkach Uczelni, w tym w Katedrze Inżynierii Biosystemów, gdzie prowadzone są zajęcia *technika rolnicza oraz użytkowanie maszyn i urządzeń rolniczych*, a także w Katedrze Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców, odpowiedzialnej za realizację zajęć *chów zwierząt oraz chów drobiu i ptaków ozdobnych*. Zajęcia z zajęć *żywienie zwierząt i paszoznawstwo* prowadzone są w Katedrze Żywienia Zwierząt.

Jednostki zaangażowane w proces kształcenia dysponują aulami wykładowymi, salami ćwiczeniowymi, seminaryjnymi (15-30 osób), specjalistycznymi laboratoriami umożliwiającymi prowadzenie zajęć w małych grupach (10-15 osób) oraz salami komputerowymi (12-21 stanowisk komputerowych). Zdecydowana większość sal wyposażona jest w rzutniki multimedialne, ekrany, w tym ekrany multimedialne, nagłośnienie, a nowocześniejsze obiekty posiadają również klimatyzację i flipcharty. W pomieszczeniach laboratoryjnych zorganizowano i zapewniono warunki zgodne z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy. Sale laboratoryjne wyposażone są w dygestoria. W pomieszczeniach znajdują się w widocznych miejscach instrukcje obsługi urządzeń i aparatury badawczo-pomiarowej, a także instrukcje i procedury postępowania na wypadek różnych zdarzeń.

Katedry Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii wyposażone są w zaawansowaną aparaturę badawczą wykorzystywaną zarówno w dydaktyce, jak i w działalności naukowej. W Katedrze Agronomii i Katedrze Fizjologii Roślin wykorzystywane są m.in. systemy do pomiaru wymiany gazowej i fluorescencji chlorofilu, mierniki AccuPAR LP-80 do oceny współczynnika powierzchni liści (LAI), skaner do pomiaru powierzchni asymilacyjnej liści i korzeni, pentrometry elektroniczne z odbiornikami GPS do badania zwięzłości gleby, analizatory jakości ziarna i nasion (Infratec 1241), hydro-N-Tester, aparat do badania stabilności agregatów glebowych oraz laboratoryjne młynki i liczniki ziaren. Dodatkowo Katedra Agronomii dysponuje szklarnią z pełnym wyposażeniem, w tym opryskiwaczem szklarniowym oraz ogrodem dydaktycznym obejmującym kolekcje roślin uprawnych i chwastów. Laboratoria Katedry Chemii Rolnej i Biogeochemii Środowiska wyposażone są w aparaturę do zaawansowanych analiz chemicznych, w tym m.in. aparaty destylacyjne Kjeltex, analizatory przepływowe FIAstar i SEAL, spektrofotometry UV–VIS, spektrometry absorpcji atomowej (AAS), analizator elementarny CNS, aparat do oznaczania tłuszczów w nasionach oraz instalacje do mineralizacji próbek metodą mokrą i suchą. Zajęcia z zakresu nawożenia i diagnostyki potrzeb pokarmowych roślin prowadzone są również z wykorzystaniem fitotronu umożliwiającego całoroczne prowadzenie doświadczeń w kontrolowanych warunkach środowiskowych. W zakresie genetyki i hodowli roślin studenci mają dostęp do laboratoriów wyposażonych w komory laminarne, komorę PCR do prac z DNA i RNA termocyklery, aparaturę RT-qPCR, nanodropy, systemy do elektroforezy i dokumentacji żeli, mikroskopy optyczne i fluorescencyjne oraz zaplecze do prowadzenia kultur in vitro. Infrastruktura ta umożliwia realizację zajęć z zakresu klasycznych i nowoczesnych metod hodowli roślin oraz analiz molekularnych. Laboratoria Katedry Gleboznawstwa i Mikrobiologii dysponują specjalistycznym sprzętem do badań właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych gleb, w tym m.in. zestawami do oznaczania uziarnienia i struktury gleb, blokami piaskowymi i komorami wysokociśnieniowymi do badań pojemności wodnej, infiltrometrami, analizatorami AAS z przystawką do generacji wodorków, spektrometrem UV–VIS, analizatorem elementarnym CNS, chromatografem gazowym oraz pełnym zapleczem mikrobiologicznym (mikroskop fluorescencyjny z oprogramowaniem, wirówka laboratoryjna, termocykler, qubit, zestaw do izolacji DNA, aparat do elektroforezy żelowej, system dokumentacji żeli, komory laminarne, autoklawy, aparaty Kocha, liczniki kolonii mikroorganizmów, inkubatory do hodowli mikroorganizmów). Istotnym elementem infrastruktury dydaktycznej jest zaplecze do badań terenowych i rolnictwa precyzyjnego. Wykorzystywany jest mobilny sprzęt pomiarowy, obejmujący mierniki NDVI, chlorofilomierze SPAD, systemy GPS, sensory wilgotności i temperatury gleby, a także bezzałogowy statek powietrzny wyposażony w kamery multispektralne. Tak bogate wyposażenie pracowni pozwala studentom kierunku rolnictwo poznać specyfikę prac analitycznych, kalibracji oraz kontroli poprawności działania sprzętu laboratoryjnego wykorzystywanego w analizie cech i właściwości przedmiotu badań oraz poznanie tych właściwości na podstawie wykonywanych pomiarów, prowadzonych pod kierunkiem opiekuna – doświadczonego nauczyciela akademickiego. Studenci, po wcześniejszym przeszkoleniu przeprowadzonym przez opiekuna danego urzędnika, mogą korzystać ze specjalistycznej aparatury badawczej znajdującej się w pracowniach i salach laboratoryjnych w trakcie realizacji prac dyplomowych oraz prac badawczych prowadzonych w ramach działalności kół naukowych. Dodatkowo infrastruktura umożliwia studentom nabycie praktycznych umiejętności prowadzenia badań polowych i wazonowych. Atutem jest także dostęp do infrastruktury przydatnej w realizacji badań związanych z wdrażaniem zasad rolnictwa precyzyjnego.

Studenci kierunku rolnictwo mają zapewniony dostęp do specjalistycznego oprogramowania, w tym: AutoCAD (oprogramowanie do projektowania i kreślenia), Statistica (program do analizy danych), Delta

Optical (oprogramowanie do obsługi kamery mikroskopowej), eAgronom (program do zarządzania gospodarstwem rolnym), SpedTransSOL (program do zarządzania transportem), Elvio (system zarządzania danymi w gospodarstwie) oraz Vademecum środków ochrony roślin (mobilna wyszukiwarka środków ochrony roślin). Produkty firmy AUTODESK, w szczególności program AutoCAD, studenci mogą pobierać, po uprzednim utworzeniu konta i zalogowaniu się, bezpośrednio ze strony producenta. Oprogramowanie może być instalowane na prywatnych komputerach przenośnych i stacjonarnych studentów. Udostępniona przez firmę AUTODESK licencja wersji edukacyjnej programu AutoCAD jest aktywna przez rok kalendarzowy i może być przedłużana na kolejne lata po potwierdzeniu statusu studenta UPP.

Zajęcia z *języków obcych* realizowane są w salach dydaktycznych Studium Języków Obcych. Sale te wyposażone są w odpowiednie środki audiowizualne, a liczba stanowisk dla studentów jest dostosowana do wymogów efektywnego kształcenia językowego.

Centrum Kultury Fizycznej dysponuje Halą Sportową przy ul. Dojazd 7, obejmującą salę do gier zespołowych, siłownię, salę do aerobiku, tenisa stołowego oraz salę do spinningu. Ponadto do dyspozycji studentów pozostają dwa korty tenisowe kryte, dwa korty odkryte oraz boisko do siatkówki plażowej. Na potrzeby realizacji zajęć z *wychowania fizycznego* Centrum Kultury Fizycznej korzysta również z infrastruktury zewnętrznej, w tym pływalni (basen KS Olimpia przy ul. Reymonta) oraz ośrodka jeździeckiego zlokalizowanego w Rolniczym Gospodarstwie Doświadczalnym w Swadzimiu. Studenci mają możliwość wyboru form aktywności fizycznej, takich jak gry zespołowe, trening siłowy, aerobik, spinning, nauka pływania, nauka tenisa, jazda konna oraz nordic walking. Studenci z ograniczeniami zdrowotnymi uczestniczą w zajęciach prowadzonych w grupach rehabilitacyjnych.

Szczególną rolę w procesie kształcenia studentów na kierunku rolnictwo pełni rozbudowana sieć zakładów i gospodarstw doświadczalnych, w których realizowane są zajęcia terenowe, ćwiczenia praktyczne oraz prace dyplomowe. Studenci mają również możliwość prowadzenia badań w ramach kół naukowych, co sprzyja rozwijaniu kompetencji badawczych i praktycznych. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są m.in.:

1. Zakład Doświadczalny Uprawy Roli i Roślin Złotniki, stanowiący centralną jednostkę prowadzącą doświadczenia z zakresu uprawy roli, oceny odmian roślin, nawożenia oraz ochrony upraw. Jednostka ta, wraz z filiami w Brodach, Gorzynie i Przybrodzie, gospodaruje 143 ha gruntów, na których realizowane są doświadczenia polowe i badania agrotechniczne.
2. Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Dłoń o powierzchni 635 ha, jeden z głównych ośrodków badań i dydaktyki w zakresie hodowli bydła mlecznego, produkcji mleka oraz genetyki i hodowli roślin.
3. Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Brody, dysponujące 1 248 ha, na których prowadzone są badania i doświadczenia związane z uprawą zbóż, roślin przemysłowych oraz zagadnieniami łąkarstwa.
4. Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda o powierzchni 490 ha, mające charakter wielokierunkowy i łączące produkcję rolniczą, hodowlaną oraz sadowniczą, w tym także nowoczesną produkcję energii w biogazowni.

Wszystkie wymienione jednostki są bogato wyposażone w specjalistyczny sprzęt polowy, urządzenia do pomiarów i analiz, co pozwala na realizację kompleksowych doświadczeń w zakresie uprawy roli, ochrony roślin, siewu, nawożenia oraz zbioru roślin, a także chowu i hodowli zwierząt i produkcji

energii z biomasy. Baza Zakładów Doświadczalnych Uczelni jest systematycznie wykorzystywana w procesie dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów i stanowi istotny element praktycznego kształcenia studentów. Na studiach pierwszego stopnia zajęcia prowadzone z wykorzystaniem zaplecza doświadczalnego realizowane są m.in. w ramach takich zajęć jak: *gleboznawstwo, siedliskowe podstawy produkcji roślinnej, hodowla roślin, etologia zwierząt, biologia i uprawa roślin zbożowych, systemy uprawy roli i następstwa roślin, chów drobiu oraz ptaków ozdobnych, diagnostyka uszkodzeń powodowanych przez szkodniki w uprawach rolniczych, technologie nawożenia, biomasa i bioenergia*. Na studiach drugiego stopnia potencjał zakładów doświadczalnych wykorzystywany jest m.in. podczas realizacji takich zajęć jak: *systemy następstwa roślin, optymalizacja metod ochrony roślin, gospodarka składnikami pokarmowymi, metodologia badań rolniczych*. Włączenie bazy zakładów doświadczalnych w proces kształcenia umożliwia studentom prowadzenie obserwacji i doświadczeń polowych oraz konfrontowanie wiedzy teoretycznej z rzeczywistymi warunkami produkcji. Sprzyja to kształtowaniu umiejętności analizy i interpretacji wyników, podejmowania decyzji agrotechnicznych i zootechnicznych, a także przygotowuje absolwentów do pracy w nowoczesnych gospodarstwach rolnych, jednostkach doradztwa rolniczego oraz instytucjach badawczo-rozwojowych. Zakłady doświadczalne stanowią więc nieocenione zaplecze dydaktyczne, umożliwiające pełne przygotowanie absolwentów do pracy zawodowej w nowoczesnym rolnictwie.

Zajęcia na kierunku rolnictwo realizowane są także w instytucjach pozauczelnianych, tj. firmach branżowych i instytutach naukowych. Pozwala to studentom na bezpośredni kontakt z nowoczesnymi technologiami oraz praktycznymi aspektami produkcji rolniczej, co w istotny sposób wspiera rozwój kompetencji praktycznych i pogłębia wiedzę teoretyczną. W ramach takich zajęć studenci wykorzystują poletka doświadczalne firm i instytucji, gdzie oceniana jest skuteczność różnych systemów uprawy roli, nawożenia, ochrony roślin, nasiennictwa oraz hodowli roślin. Przykłady to udział w dniach pola oraz spotkaniach w ramach współpracy z Procam, Agrolok, Czajkowski Maszyny, Hodowlą Roślin Smolice, Hodowlą Roślin Strzelce, DANKO Hodowlą Roślin, Kutnowską Hodowlą Buraka Cukrowego, Poznańską Hodowlą Roślin, KWS, Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz Rapool. Studenci mają także możliwość zapoznania się z nowoczesnymi maszynami i urządzeniami rolniczymi, dzięki czemu poznają aktualne rozwiązania techniczne stosowane w produkcji rolnej, m.in. podczas wizyt w firmach Kuhn, John Deere oraz AGCO. Zajęcia prowadzone są również w warunkach szklarniowych i laboratoryjnych, co umożliwia studentom zdobycie praktycznych umiejętności w zakresie prowadzenia doświadczeń naukowych i technologii roślinnych; zajęcia takie realizowane były w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym, Instytucie Włókien Naturalnych oraz Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych. Ponadto studenci zapoznają się ze specyfiką linii technologicznych przeznaczonych do produkcji nawozów oraz uszlachetniania materiału siewnego podczas wizyt w firmach KWS, Agrii, Luvena, Yara i K+S. Realizacja zajęć w instytucjach pozauczelnianych umożliwia studentom zdobycie wiedzy teoretycznej w powiązaniu z praktyką, rozwijanie umiejętności technicznych oraz kompetencji badawczych, co w znacznym stopniu wzbogaca proces kształcenia i przygotowuje absolwentów do pracy zawodowej w nowoczesnym rolnictwie.

Na terenie kampusu UPP, w tym w domach studenckich, funkcjonuje sieć bezprzewodowa „UPP_OPEN” ora EDUROM, przeznaczona dla studentów UPP. Każdy student otrzymuje indywidualny login i hasło, co umożliwia nieograniczone korzystanie z sieci WiFi na terenie kampusu. W ramach projektów „Najlepsi z natury! Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” oraz „Najlepsi z natury 2.0. Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego

w Poznaniu”, współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, zrealizowano działania mające na celu rozbudowę infrastruktury informatycznej Uczelni oraz tworzenie otwartych zasobów edukacyjnych. W efekcie tych działań rozbudowano sieci LAN i WLAN oraz wdrożono system USOS.

Na UPP infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwiającą synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi, są połączone z innymi systemami uczelnianymi i dostępne dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Każdy student, rozpoczynając studia, otrzymuje indywidualne konto wraz z adresem e-mail umożliwiające logowanie do poczty elektronicznej, komputerów w salach ćwiczeniowych oraz wirtualnego dziekanatu. System ten pozwala również na pracę zdalną z wykorzystaniem platform Microsoft 365 (MS Teams, Forms, Moodle). Ponadto studenci otrzymują drugie konto na platformie Google, zapewniające dostęp do poczty elektronicznej oraz narzędzi do komunikacji w czasie rzeczywistym (Google Meet). Utworzone konta umożliwiają efektywną komunikację z wykładowcami, dystrybucję materiałów dydaktycznych oraz pracę zespołową w ramach zajęć. Informacje dotyczące korzystania z systemów IT przekazywane są studentom podczas spotkania organizacyjnego, co zapewnia szybkie i sprawne wdrożenie w środowisko edukacyjne Uczelni.

Na UPP dostosowano infrastrukturę dydaktyczną, naukową i biblioteczną do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, co obejmowało likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni, laboratoriów oraz zaplecza sanitarnego. Efektywność dostosowania infrastruktury dydaktycznej monitorowana jest na wszystkich poziomach funkcjonowania Uczelni. Wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami prowadzone jest przez Centrum Wsparcia i Rozwoju. Działalność Centrum dotyczy między innymi wsparcia psychologicznego, wsparcia osób z niepełnosprawnościami i w szczególnej sytuacji zdrowotnej, pomocy w sytuacjach kryzysowych. Jednostka prowadzi także wypożyczalnię sprzętu dla studentów z przyznaną zgodą na adaptacje edukacyjne. Wśród oferowanego sprzętu znajdują się m.in. chromebooki o różnych rozdzielczościach ekranu, klawiatury z powiększonymi lub podświetlonymi literami, czytniki o dużej rozdzielczości, ekrany obsługujące wiele formatów plików, nowoczesne tablety obsługujące różne systemy operacyjne, elektroniczne lupy powiększające oraz słuchawki bezprzewodowe.

Budynki Uczelni spełniają wymagania dotyczące dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Zapewniono m.in. dogodnie położone i odpowiednio oznakowane miejsca parkingowe, sprawną komunikację pionową z wykorzystaniem dźwigów oraz sanitariaty dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na Uczelni realizowany jest projekt „Dostępni z natury! Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jako uczelnia bez barier” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027. Celem projektu jest podniesienie poziomu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, we wszystkich obszarach działalności akademickiej. Działania realizowane w ramach projektu obejmują trzy filary: likwidację barier architektonicznych i przestrzennych, likwidację barier informacyjno-komunikacyjnych oraz zapewnienie równego dostępu do edukacji. Prowadzone są również szkolenia dla kadry dydaktycznej i administracyjnej dotyczące pracy z osobami z różnymi rodzajami niepełnosprawności oraz wdrażania rozwiązań zwiększających dostępność.

Dotychczas na UPP wdrożono szereg udogodnień, do których można zaliczyć między innymi: zakup i wypożyczenie przenośnych pętli indukcyjnych na wydarzenia i wykłady otwarte, poprawę dostępności wejść i ciągów komunikacyjnych w budynkach Uczelni i jej otoczeniu, poprawę właściwości

antypoślizgowych oraz kontrastowych ciągów komunikacyjnych, wdrożenie systemu oznakowania, inwestycje w uczelniane sale dydaktyczne, zwiększenie liczby miejsc wypoczynku na terenie kampusu, udostępnienie pokoju chillout w siedzibie CWR.

UPP dysponuje nowocześnie wyposażoną biblioteką główną i centrum informacji naukowej, zlokalizowaną w pobliżu głównego kampusu przy ulicy Witosa 45. Działalność biblioteki jest częścią struktury Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych, zrzeszającej jedenastu kluczowych przedstawicieli bibliotek naukowych z Poznania. Dzięki tej współpracy Uczelnia korzysta ze zintegrowanego systemu informatycznego Horizon, co znacząco poszerza możliwości dostępu do regionalnych zbiorów. Liczba i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, dostępne udogodnienia oraz godziny otwarcia zapewniają efektywne korzystanie z zasobów bibliotecznych zarówno w formie tradycyjnej, jak i cyfrowej. W indywidualnych przypadkach, po uprzednim zgłoszeniu zapotrzebowania, istnieje możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych w dni wolne od pracy. Biblioteka dysponuje nowoczesną siecią komputerową, która usprawnia obsługę katalogów, udostępnianie zbiorów oraz dostęp do informacji naukowej. Dwie czytelnie oferują łącznie 125 miejsc do pracy indywidualnej, a w czytelniach i wypożyczalni znajduje się dziewięć komputerów z dostępem do katalogów online oraz baz danych. W budynku biblioteki działa sieć WiFi, a użytkownicy mają do dyspozycji dwa samoobsługowe kserografy i skanery. W wypożyczalni przewidziano także wydzielone miejsce do pracy grupowej, umożliwiające realizację zadań zespołowych i projektów badawczych. Osoby poruszające się na wózkach, które chcą korzystać z materiałów czytelni znajdujących się na piętrze, z uwagi na brak windy muszą korzystać z pomocy pracowników wypożyczalni znajdującej się na parterze. W budynku znajdują się dwie toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku biblioteki dostępne jest krzesło ewakuacyjne, zapewniające bezpieczeństwo w sytuacjach awaryjnych. W wypożyczalni na parterze dostępna jest pętla indukcyjna przy stanowisku obsługi oraz dwa stanowiska przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami, wyposażone w biurka podnoszone, powiększone klawiatury i skaner. Do budynku można również wejść z psem asystującym, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z przepisów BHP dotyczących pomieszczeń, w których obecność zwierząt jest niedozwolona. Zasoby biblioteczne UPP obejmują łącznie ponad 700 tysięcy woluminów książek i czasopism oraz ponad 35 tysięcy zbiorów specjalnych. Biblioteka główna pełni kluczową rolę w zapewnieniu dostępu do materiałów naukowych i dydaktycznych, dysponując bogatym i aktualizowanym zbiorem, udostępnianym zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej poprzez dostęp do baz danych i czasopism naukowych. Uzupełnieniem tych zasobów jest rozbudowany system cyfrowego udostępniania materiałów dydaktycznych poprzez wirtualny dziekanat, pełniący funkcję repozytorium, w którym wykładowcy zamieszczają prezentacje, skrypty i zadania, zapewniając studentom stały dostęp do materiałów wspierających proces kształcenia. Analiza zasobów bibliotecznych wskazuje, że w pełni odpowiadają one potrzebom procesu nauczania i uczenia się na kierunku rolnictwo, umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się, w tym przygotowanie i udział w działalności naukowej oraz prawidłową realizację zajęć. Literatura wskazana w sylabusach poszczególnych zajęć jest dostępna w zasobach biblioteki głównej lub w otwartym dostępie w Internecie. Biblioteka UPP zapewnia studentom i pracownikom szeroki dostęp do baz danych udostępnianych w ramach Ogólnopolskiej Licencji Krajowej, m.in. EBSCO, Elsevier (ScienceDirect), Nature, Science, Scopus, Springer, Web of Science (WoS) oraz Wiley, a także z licencji zakupionych przez Uczelnię, takich jak EMIS i platforma Ibuk Libra. Dodatkowo dostępne są zasoby otwarte, odpowiadające tematyce kierunku, w tym bazy SiGŻ, AGRIS, AGRO, BazTech, BazEkon i BazHum, a także ponad 3 tysiące tytułów książek polskich na platformie ibuk.pl, w tym ponad 300 zakupionych przez UPP. W ramach wsparcia procesu

dydaktycznego organizowane są regularne szkolenia i prezentacje dotyczące obsługi źródeł elektronicznych, co umożliwia studentom efektywne korzystanie z dostępnych zasobów.

Na UPP prowadzone są, w ramach systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, infrastruktury naukowej i bibliotecznej. Przeglądy te mają charakter ciągły i cykliczny, odbywają się one z udziałem wszystkich głównych grup interesariuszy. W ramach monitorowania infrastruktury nauczyciele prowadzący zajęcia oraz studenci mogą zgłaszać dotyczące jakości i sprawności sprzętu komputerowego, usterek technicznych, braku niezbędnego wyposażenia sal dydaktycznych (np. projektory multimedialne), a także zapotrzebowania na specjalistyczne oprogramowanie i literaturę, która powinna zostać włączona do zasobów bibliotecznych. Zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci, mają swoich przedstawicieli w radzie bibliotecznej, gdzie mogą zgłaszać wnioski dotyczące rozwoju oraz funkcjonowania biblioteki głównej.

W UPP zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Funkcję służby BHP realizuje na UPP inspektorat BHP i OP. Pełni on rolę doradczą i kontrolną w zakresie bezpieczeństwa i higieny oraz odpowiada za: przeprowadzanie regularnych ocen ryzyka na terenie pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów i bibliotek, zapewnianie ergonomicznych i dostosowanych do potrzeb pracowników i studentów miejsc pracy, sprawdzanie raz w roku instalacji elektrycznych, sprzętu komputerowego i laboratoryjnego pod kątem bezpieczeństwa, przeprowadzanie ćwiczeń próbnej ewakuacji zgodnie z harmonogramem, szkolenia dla studentów i pracowników z zakresu bezpiecznego korzystania z infrastruktury dydaktycznej i naukowej, oznakowanie pomieszczeń znakami i piktogramami BHP, właściwe przechowywanie materiałów i odpadów.

Dziekan WROIB sprawuje nadzór nad zapewnieniem środków finansowych niezbędnych do utrzymania i rozwoju infrastruktury. Środki te są przeznaczane na zakup i utrzymanie sprzętu komputerowego, niezbędnych materiałów dydaktycznych, zakup literatury, a także na dostosowanie infrastruktury do aktualnej liczby studentów. Zakupy wyposażenia są również finansowane ze środków zewnętrznych, między innymi w ramach projektu „FERS 3 – Najlepsi z natury! Kształcenie na potrzeby gospodarki”, w ramach którego nabyto m.in. urządzenie Maxwell oraz zestaw gogli VR, a także programu REGIO, z którego sfinansowano zakup lup, mikroskopów oraz rejestratora polowego z oprogramowaniem. Dodatkowo aktywna współpraca z otoczeniem gospodarczym przyczynia się do dalszego doskonalenia bazy dydaktycznej i badawczej. Przykładem takich działań jest stanowisko testowe rozpylaczy przekazane Jednostce przez firmę TeeJet oraz moduły agregatu służącego do uproszczonej uprawy roli, udostępnione Katedrze Agronomii przez firmę Czajkowski Maszyny.

Doskonalenie infrastruktury jest wspierane przez sekcje administracyjne Uczelni, do których kierowane są sugestie i wnioski. Są to sekcja administracyjno-gospodarcza i obsługa techniczna, w tym ośrodek informatyczny, który pełni nadzór techniczny nad sprawnością i bezpieczeństwem wszystkich systemów informatycznych Uczelni, w tym poczty elektronicznej, sieci komputerowej i strony internetowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową wysoce dopasowaną i podporządkowaną celowi, którym jest osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów. Sale wykładowe, seminaryjne, audytoryjne, komputerowe oraz laboratoria są dostosowane do liczby studentów kierunku rolnictwo i tworzą przyjazne nauce środowisko pracy i nauki. Są one wyposażone w sprzęt audiowizualny i nowoczesną aparaturę badawczo-pomiarową, z której studenci korzystają w trakcie zajęć, pracy indywidualnej podczas realizacji prac dyplomowych oraz badań naukowych realizowanych w ramach działalności kół naukowych. Infrastruktura dydaktyczna i badawcza, obejmująca nowoczesne laboratoria, specjalistyczną aparaturę pomiarową oraz zaplecze do badań terenowych i doświadczalnych, w pełni zabezpiecza potrzeby dydaktyczne studentów kierunku rolnictwo i umożliwia realizację kształcenia na wysokim poziomie.

Biblioteka główna oferuje szeroki dostęp do książek, podręczników, skryptów i czasopism wyszczególnionych w sylabusach w ilości zaspokajającej potrzeby wszystkich studentów. Dostępne zasoby biblioteczno-informacyjne są na bieżąco uaktualniane i dają studentom, w tym również studentom z niepełnosprawnościami, możliwość osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Szczególną uwagę należy zwrócić na dbałość Uczelni o zapewnienie udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami. Dużym atutem organizacji kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest dostępność bogatej i wszechstronnej infrastruktury dydaktycznej w stacjach i zakładach doświadczalnych. Studenci zdobywają tam nie tylko standardowe umiejętności praktyczne, lecz także wiedzę i kompetencje unikatowe, dzięki możliwości pracy ze sprzętem innowacyjnym, wykorzystywanym w badaniach naukowych prowadzonych na Wydziale. W trakcie zajęć terenowych i laboratoryjnych studenci mają również okazję nabywać wiedzę z zakresu rolnictwa precyzyjnego, obejmującą wykorzystanie nowoczesnych technologii, dronów oraz narzędzi do analizy danych przestrzennych. Tak kompleksowe przygotowanie praktyczne w znacznym stopniu zwiększa atrakcyjność absolwentów na rynku pracy i sprzyja ich konkurencyjności w nowoczesnym sektorze rolniczym. Co istotne, baza dydaktyczno-naukowa podlega cyklicznym ocenom z udziałem nauczycieli i studentów. Wyniki okresowych przeglądów infrastruktury, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej UPP, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, oprogramowania specjalistycznego oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku rolnictwo prowadzona jest w obszarach odpowiadających profilowi kierunku, zgodnie z jego przyporządkowaniem do dyscypliny *rolnictwo i ogrodnictwo* oraz przewidywanymi ścieżkami zawodowymi absolwentów. Zakres działalności instytucji i podmiotów współpracujących z Uczelnią obejmuje sektor produkcji rolniczej, przedsiębiorstwa obsługujące rolnictwo, jednostki doradcze, instytucje badawczo-rozwojowe oraz inne podmioty funkcjonujące w obszarze szeroko rozumianego agrobiznesu. Charakter tej współpracy pozostaje spójny z koncepcją i celami kształcenia oraz z wyzwaniem rynku pracy właściwego dla kierunku.

Podstawowym formalnym mechanizmem udziału interesariuszy zewnętrznych w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest funkcjonowanie rady programowej kierunku, w skład której wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Czterech reprezentantów środowiska gospodarczego uczestniczy w pracach rady programowej, biorąc udział w analizie programu studiów, ocenie jego adekwatności do potrzeb rynku pracy oraz formułowaniu rekomendacji dotyczących zmian treści programowych. Spotkania rady odbywają się regularnie i stanowią forum wymiany informacji pomiędzy środowiskiem akademickim a praktyką gospodarczą.

Uzupełnieniem prac rady są bezpośrednie kontakty przedstawicieli kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowane podczas wydarzeń branżowych o charakterze regionalnym i ogólnopolskim. Pracownicy Uczelni oraz członkowie rady programowej uczestniczą w spotkaniach i konsultacjach organizowanych m.in. w ramach Forum Rolników i Agrobiznesu oraz Międzynarodowej Wystawy Rolniczej AGRO SHOW. Wydarzenia te stanowią przestrzeń do pozyskiwania informacji na temat aktualnych trendów w rolnictwie, kierunków rozwoju technologii produkcji rolniczej oraz oczekiwań pracodawców wobec absolwentów kierunków rolniczych. Sugestie i wnioski formułowane w trakcie tych spotkań są następnie analizowane na poziomie zespołów uczelnianych i wykorzystywane w procesie doskonalenia programu studiów.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi znajduje swoje odzwierciedlenie w konkretnych modyfikacjach programu studiów. W odpowiedzi na zgłaszane potrzeby rynku pracy oraz zmiany zachodzące w sektorze rolniczym do programu studiów wprowadzono nowe zajęcia, takie jak *propedeutyka rolnictwa, rolnictwo ekologiczne, rolnictwo cyfrowe* oraz *optymalizacja metod ochrony roślin*. Zakres treści tych zajęć odnosi się do zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem, cyfryzacją procesów produkcyjnych, nowoczesnymi technologiami stosowanymi w rolnictwie oraz racjonalnym gospodarowaniem zasobami, co pozostaje zgodne z aktualnymi wyzwaniami stojącymi przed sektorem rolnym.

Identyfikacja potrzeb rynku pracy właściwego dla kierunku rolnictwo prowadzona jest w sposób wielotorowy. Jednym z elementów tego procesu jest analiza regionalnych raportów dotyczących rynku pracy, obejmujących m.in. poziom zatrudnienia, strukturę zawodową oraz zapotrzebowanie na określone kompetencje w województwach istotnych z punktu widzenia funkcjonowania kierunku. Analizowane są raporty dotyczące rynku pracy w województwie wielkopolskim, zachodniopomorskim, lubuskim oraz łódzkim, które dostarczają informacji na temat dynamiki zatrudnienia oraz zmian w strukturze sektora rolnego i agrobiznesu.

Istotnym źródłem informacji o potrzebach rynku pracy są również bezpośrednie kontakty z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Pracodawcy przekazują informacje o zapotrzebowaniu na absolwentów oraz o oczekiwanych kompetencjach, a także udostępniają oferty pracy i staży, które publikowane są z wykorzystaniem kanałów komunikacji Uczelni, w tym mediów społecznościowych Wydziału oraz biura karier. Informacje te są wykorzystywane przy bieżącej analizie programu studiów i planowaniu jego modyfikacji.

Uczelnia monitoruje losy zawodowe absolwentów kierunku rolnictwo zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi. Badania losów absolwentów prowadzone są we współpracy z biurem karier po roku oraz po pięciu latach od ukończenia studiów i obejmują m.in. analizę czasu poszukiwania pierwszej pracy, zgodności wykonywanej pracy z ukończonym kierunkiem studiów oraz ocenę przydatności kompetencji nabytych w trakcie studiów. Wyniki tych analiz są przedmiotem dyskusji na forum rady programowej i stanowią jedno ze źródeł informacji wykorzystywanych w procesie doskonalenia programu kształcenia.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w realizacji procesu kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się studentów. Dotyczy to w szczególności *praktyk zawodowych*, w ramach których opiekunowie z ramienia podmiotów zewnętrznych oceniają realizację powierzonych studentom zadań oraz stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w warunkach rzeczywistej pracy zawodowej. Współpraca ta umożliwia weryfikację kompetencji studentów w praktyce oraz konfrontację wiedzy teoretycznej z realnymi wymaganiami sektora rolnego.

Elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest udział przedstawicieli praktyki w realizacji zajęć dydaktycznych, konwersatoriów oraz spotkań ze studentami, a także możliwość realizacji prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym, podejmujących zagadnienia zgłaszane przez podmioty zewnętrzne. Działania te sprzyjają wzmocnieniu praktycznego wymiaru kształcenia oraz zwiększają świadomość studentów w zakresie realiów funkcjonowania rynku pracy.

Praktycy zapraszani są m.in. do prowadzenia zajęć poświęconych nowoczesnym technologiom produkcji rolniczej, zagadnieniom związanym z ochroną roślin, nawożeniem, organizacją produkcji w gospodarstwie, a także wdrażaniem rozwiązań cyfrowych i elementów rolnictwa precyzyjnego. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczy również realizacji zajęć terenowych, organizowanych w gospodarstwach rolnych, przedsiębiorstwach oraz instytucjach współpracujących z Uczelnią. Zajęcia te umożliwiają studentom obserwację procesów produkcyjnych w warunkach rzeczywistych, zapoznanie się z infrastrukturą techniczną oraz organizacją pracy, a także poznanie praktycznych aspektów zarządzania produkcją rolniczą.

Praktycy uczestniczą w realizacji prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym. Tematy prac dyplomowych są zgłaszane przez podmioty zewnętrzne i odnoszą się do konkretnych problemów występujących w gospodarstwach lub przedsiębiorstwach sektora rolnego, takich jak optymalizacja technologii produkcji, analiza efektywności działań agrotechnicznych, wdrażanie nowych rozwiązań technologicznych czy ocena organizacji pracy. Współpraca ta umożliwia studentom realizację prac dyplomowych osadzonych w realnych uwarunkowaniach gospodarczych oraz sprzyja praktycznemu wykorzystaniu wiedzy zdobytej w toku studiów.

Monitorowanie efektywności współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie ma charakteru odrębnej, sformalizowanej procedury, jednak zagadnienia te są systematycznie analizowane w ramach funkcjonującego systemu zapewniania jakości kształcenia. W trakcie posiedzeń rady programowej omawiane są doświadczenia wynikające ze współpracy z partnerami zewnętrznymi, w tym opinie

studenckie dotyczące realizacji zajęć terenowych, *praktyk zawodowych* oraz prac dyplomowych. Wnioski z tych dyskusji wykorzystywane są przy podejmowaniu decyzji dotyczących dalszego rozwoju kierunku oraz modyfikacji programu studiów.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku rolnictwo ma charakter systemowy, wieloaspektowy i trwały.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na kierunku rolnictwo ma charakter systemowy i jest trwale powiązana z koncepcją oraz realizacją programu studiów. Interesariusze zewnątrzni uczestniczą w konstruowaniu i doskonaleniu programu studiów poprzez udział w pracach rady programowej oraz bieżące konsultacje ze środowiskiem akademickim. Potrzeby rynku pracy identyfikowane są na podstawie analiz regionalnych rynków pracy, monitorowania losów absolwentów oraz bezpośrednich kontaktów z przedstawicielami sektora rolnego i agrobiznesu. Pozyskane informacje przekładane są na modyfikacje treści programowych oraz wprowadzanie nowych zajęć odpowiadających aktualnym wyzwaniom rolnictwa. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym znajduje odzwierciedlenie w realizacji zajęć dydaktycznych i terenowych z udziałem praktyków oraz w przygotowywaniu przez studentów prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym. Przedstawiciele praktyki zawodowej uczestniczą również w weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w ramach praktyk zawodowych. Efektywność współpracy analizowana jest w ramach funkcjonującego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz prac rady programowej. Zakres i formy współpracy pozostają spójne z profilem kierunku, dyscypliną *rolnictwa i ogrodnictwa* oraz obszarem zawodowym absolwentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Dobrą praktyką jest przygotowywanie przez studentów prac dyplomowych o charakterze aplikacyjnym realizowanych na zlecenie podmiotów zewnętrznych. Studenci realizują prace dyplomowe podejmujące rzeczywiste problemy zgłaszane przez gospodarstwa rolne, przedsiębiorstwa obsługujące rolnictwo oraz jednostki doradcze, m.in. w zakresie optymalizacji technologii produkcji, organizacji pracy w gospodarstwie, doboru technologii uprawy czy oceny efektywności stosowanych rozwiązań.
2. Dobrą praktyką jest organizacja znaczącej liczby wyjazdów studyjnych, wizyt terenowych oraz zajęć wyjazdowych organizowanych w gospodarstwach rolnych, przedsiębiorstwach sektora rolno-spożywczego i instytucjach branżowych. Wyjazdy te uzupełniają proces dydaktyczny, umożliwiając studentom bezpośredni kontakt z praktyką zawodową oraz aktualnymi rozwiązaniami technologicznymi stosowanymi w rolnictwie. Działania te pełnią również

funkcję popularyzującą kierunek oraz wzmacniając jego rozpoznawalność i zakorzenienie w środowisku społeczno-gospodarczym.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Działania zmierzające do umiędzynarodowienia procesu kształcenia mają wielokierunkowy charakter i są w pełni spójne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi na ocenianym kierunku studiów oraz ze Strategią rozwoju UPP. Na ocenianym kierunku studiów zostały stworzone warunki zapewniające studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości wybranego języka obcego, również w zakresie języka obcego specjalistycznego, dostosowanego do specyfiki studiowanych zagadnień. Studenci mogą wybrać jeden z 5 oferowanych języków nowożytnych, tj. angielski, niemiecki, hiszpański, francuski oraz rosyjski. Studenci najczęściej wybierają język angielski i niemiecki. Program studiów obejmuje odpowiednią liczbę godzin zajęć z języka, umożliwiającą osiągnięcie kompetencji językowych na poziomie B2 (na studiach pierwszego stopnia) i B2+ (na studiach drugiego stopnia). Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia studenci realizują obowiązkowo 100 godzin zajęć *języka obcego*, natomiast na studiach niestacjonarnych – 50 godzin. Na drugim stopniu studiów zajęcia językowe odbywają się przez jeden semestr w wymiarze 30 godzin na studiach stacjonarnych lub 15 godzin na studiach niestacjonarnych. Studenci wybierają jedno zajęcia spośród: *Principles of biology and control of weeds* lub *Integrated nutrient management*. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich Wydziału i ukierunkowane są na doskonalenie kompetencji językowych w zakresie języka specjalistycznego. Obejmują one rozwijanie sprawności językowych, znajomości struktur gramatycznych i konstrukcji językowych poprzez pracę z obcojęzycznymi tekstami i dokumentami dotyczącymi zagadnień przyrodniczych i rolniczych, w tym związanych z ochroną środowiska, produkcją żywności oraz zrównoważonym rolnictwem. Program zajęć obejmuje również przygotowywanie tekstów, a także konwersacje, prezentacje oraz analizę tekstów związanych bezpośrednio z zakresem kierunku studiów. Realizacja zajęć językowych wspiera osiąganie efektów uczenia się w zakresie kompetencji komunikacyjnych oraz przygotowuje studentów do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku akademickim i zawodowym.

Obok kształcenia w języku obcym, realizowanego przez nauczycieli UPP, studenci ocenianego kierunku studiów mają możliwość udziału w wykładach otwartych wygłaszanych przez zagranicznych wykładowców. Studenci mieli okazję wysłuchać wykładów: Future of agriculture, farming and food safety; Processes, pedofeatures and extent of anthropogenic soil transformation across Europe; Soils of Słowenia; Biological properties of essential oils in Research in Slovak University of Agriculture in Nitra; Food as an inspiration oraz Soils of Sardinia. Dodatkowo w ramach poszczególnych zajęć prowadzący zapraszają gościnnie na wykłady on-line naukowców z zagranicznych Uniwersytetów jak np. Bangladesh Agricultural University, Erfurt University of Applied Sciences Pflanzenernährung/Plant

Nutrition; Nottingham Trent University. Wykłady prowadzone przez profesorów z uczelni zagranicznych znacząco wzbogacają proces kształcenia, sprzyjają umiędzynarodowieniu programu studiów oraz pozwalają studentom poszerzyć perspektywę naukową i kulturową. Jest to szczególnie cenna forma kształcenia, zachowująca charakter umiędzynarodowienia studiów w najwyższym stopniu. W ramach wykładów studenci doskonalą swoje umiejętności językowe i dodatkowo poznają specyfikę i zagadnienia z zakresu szeroko rozumianego rolnictwa, typowe dla różnych stref klimatycznych, geograficznych i ekonomicznych Europy i świata wykładane przez ekspertów pracujących w tamtych realiach. Wykłady takie pogłębiają znacząco wiedzę studentów oraz przygotowują ich do podjęcia pracy i współpracy z różnymi zagranicznymi podmiotami gospodarczymi i jednostkami naukowymi na całym świecie.

Umiędzynarodowienie kadry dydaktycznej i naukowej realizującej zajęcia na ocenianym kierunku studiów ma charakter systemowy i znaczący, o czym świadczy zarówno codzienna praktyka akademicka nauczycieli, jak i skala oraz różnorodność ich aktywności międzynarodowej. Nauczyciele akademicy biegle posługują się językiem angielskim w działalności naukowej i dydaktycznej, co wynika z intensywnej współpracy z zagranicznymi ośrodkami badawczymi, odbytych kursów językowych, regularnej publikacji wyników badań w renomowanych czasopismach międzynarodowych oraz aktywnego udziału w realizacji zajęć na anglojęzycznych kierunkach studiów realizowanych na Wydziale. Pracownicy pełnią funkcje promotorów prac magisterskich realizowanych w języku angielskim, a także promotorów i recenzentów rozpraw doktorskich przygotowywanych poza granicami kraju. Istotnym potwierdzeniem wysokiego stopnia umiędzynarodowienia jest wielokierunkowy charakter zagranicznych wyjazdów kadry dydaktycznej i naukowej, obejmujących udział w konferencjach naukowych, stażach badawczych, warsztatach specjalistycznych oraz realizację zadań w ramach projektów międzynarodowych. Katedry stanowiące trzon kształcenia na kierunku rolnictwo utrzymują rozwinięte i trwałe kontakty z renomowanymi jednostkami naukowymi z Europy, Ameryki Północnej, Australii i Afryki, w tym m.in. z Washington State University, Wageningen University, Swedish University of Agricultural Sciences, University of Florida – Institute of Food and Agricultural Sciences, Research Institute of Organic Agriculture (FiBL) w Szwajcarii, Slovak University of Agriculture w Nitrze, Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK), University of Kentucky, Instituto COMAV w Hiszpanii, University of Western Australia w Perth oraz Uniwersytetem El Oued w Algierii.

Szczególnie istotnym dowodem umiędzynarodowienia kadry jest aktywne uczestnictwo pracowników w międzynarodowych projektach badawczych finansowanych ze środków europejskich, w których pełnią oni odpowiedzialne funkcje merytoryczne. Wśród nich znajdują się projekty realizowane w ramach programów ramowych Unii Europejskiej, takich jak Horyzont 2020 oraz Horyzont Europa. Do kluczowych przedsięwzięć należą m.in. projekt dotyczący wpływu rolnictwa konserwującego na emisję gazów cieplarnianych (EJP SOIL/CropGas), projekty ukierunkowane na optymalizację wielofunkcyjnych systemów płodozmianowych z udziałem roślin motylkowatych i ziół, projekty związane z dywersyfikacją systemów rolniczych Unii Europejskiej z wykorzystaniem roślin takich jak carinata i camelina, a także inicjatywy poświęcone rozwojowi innowacyjnego doradztwa w rolnictwie regeneratywnym, finansowane przez agencje Unii Europejskiej i instytucje międzynarodowe. Uzupełnieniem powyższych działań jest aktywny udział pracowników Wydziału w prestiżowych międzynarodowych konferencjach naukowych, takich jak m.in. European Cereals Genetics Co-operative Conference (EWAC), Conference on Cereal Biotechnology and Breeding organizowana we współpracy z sekcją Cereals EUCARPIA, International Rapeseed Congress czy International Congress of

Plant Pathology. Skala, intensywność oraz trwałość opisanych działań jednoznacznie potwierdzają, że umiędzynarodowienie kadry kierunku rolnictwo ma charakter zaawansowany i realnie wpływa na jakość prowadzonych badań naukowych oraz proces kształcenia studentów.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku rolnictwo jest systematycznie rozwijany i obejmuje zarówno mobilność nauczycieli akademickich, jak i pracowników administracyjnych oraz doskonalenie kompetencji dydaktycznych kadry w środowisku międzynarodowym.

W latach 2019–2025 spośród kadry nauczycielskiej zaangażowanej w realizację dydaktyki na kierunku rolnictwo 27 osób prowadziło wykłady na zagranicznych uczelniach w ramach programu Erasmus+. Dodatkowo czterech pracowników administracyjnych Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii, związanych z obsługą studentów kierunku rolnictwo, uczestniczyło w szkoleniach realizowanych w ramach programu Erasmus+, co przyczyniło się do podnoszenia jakości obsługi administracyjnej studentów oraz wymiany dobrych praktyk. Ponadto sześciu pracowników uczestniczyło w wyjazdach zagranicznych realizowanych w ramach Programu PKD – programu podnoszenia kompetencji dydaktycznych kadry Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Wyjazdy te miały na celu doskonalenie kompetencji dydaktycznych i naukowych oraz wymianę doświadczeń w zakresie nowoczesnych metod kształcenia i badań. Wizyty studyjne odbyły się m.in. w Forschungsinstitut für biologischen Landbau (FiBL) w Szwajcarii, Slovak University of Agriculture w Nitrze na Słowacji, University of Florida – Institute of Food and Agricultural Sciences, North Florida Research and Education Center w Quincy, Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK), Washington Tree Fruit Research Commission, Whitman College, Center for Precision & Automated Agricultural Systems (CPAAS), Washington State University, Department of Horticulture, a także na University of Western Australia w Perth w Australii. Realizacja powyższych działań sprzyja podnoszeniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku poprzez transfer wiedzy, wdrażanie międzynarodowych dobrych praktyk dydaktycznych oraz aktualizację treści programowych zgodnie z globalnymi standardami akademickimi.

Poza mobilnością kadry akademickiej i administracyjnej istotnym elementem procesu umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku rolnictwo jest mobilność studentów. Studenci mają możliwość realizacji części programu studiów oraz praktyk zawodowych w ramach programu Erasmus+, co sprzyja zdobywaniu doświadczeń edukacyjnych i zawodowych w środowisku międzynarodowym oraz rozwijaniu kompetencji językowych i międzykulturowych. Uczelnia przykładą dużą wagę do zapewnienia studentom dostępu do rzetelnej i aktualnej informacji na temat możliwości udziału w programie Erasmus+. W celu zwiększenia zainteresowania mobilnością międzynarodową studentów wszystkich kierunków realizowanych na Wydziale Rolnictwa, Ogrodnictwa i Bioinżynierii, w tym także studentów kierunku rolnictwo, wydziałowy koordynator programu Erasmus+ organizuje corocznie Wydziałowy Dzień Erasmus+. W ramach tego wydarzenia studenci otrzymują kompleksowe informacje dotyczące zasad uczestnictwa w programie, warunków wyjazdów oraz możliwości realizacji studiów i praktyk w formie prezentacji multimedialnych. Szczegółowe procedury kwalifikacyjne dotyczące wyjazdów na studia i praktyki, instrukcje wypełniania wymaganych dokumentów są dostępne na stronach internetowych programu Erasmus+. Wyjazdy na studia w ramach programu mogą trwać od 3 do 12 miesięcy i są realizowane w jednej z ponad 100 uczelni partnerskich. Praktyki studenckie w ramach Erasmus+ mogą być odbywane w krajach uprawnionych do udziału w programie, obejmujących państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Islandię, Liechtenstein, Norwegię, Turcję, Macedonię Północną i Serbię. Program Erasmus+ oferuje studentom również wsparcie w zakresie organizacji praktyk zagranicznych poprzez tzw. bazę ogłoszeń praktyk, w której

dostępne są wyszukiwarki miejsc odbywania praktyk. Studenci zainteresowani realizacją praktyk w ramach programu mogą korzystać z portali internetowych wspierających wyszukiwanie ofert dla studentów, doktorantów i absolwentów, takich jak PRAXIS, JOE+ oraz ERASMUSINTERN. Jednocześnie studenci mają możliwość samodzielnego poszukiwania miejsc odbywania praktyk zagranicznych, zgodnie z własnymi zainteresowaniami i profilem kształcenia. W takich przypadkach wybrane instytucje przyjmujące są poddawane procedurze weryfikacji i akceptacji przez Uczelnię, co zapewnia zgodność realizowanych praktyk z efektami uczenia się oraz programem studiów. Rozwiązania te zwiększają elastyczność i dostępność mobilności studenckiej oraz sprzyjają aktywnemu udziałowi studentów kierunku rolnictwo w międzynarodowym środowisku akademickim i zawodowym. Udział studentów w mobilnościach zagranicznych stanowi istotne wsparcie procesu kształcenia, przyczyniając się do osiągania efektów uczenia się, zwiększenia konkurencyjności absolwentów na rynku pracy oraz wzmocnienia międzynarodowego wymiaru kierunku rolnictwo.

Pomimo szerokiej oferty programów mobilności zainteresowanie studentów tymi formami umiędzynarodowienia pozostaje ograniczone. W latach 2019–2025 z programu Erasmus+ skorzystało jedynie dwóch studentów kierunku rolnictwo, przy czym jedna studentka uczestniczyła w mobilności dwukrotnie. Dodatkowo pięciu studentów zrealizowało praktyki zagraniczne, które odbyły się w Niemczech, Francji, Norwegii oraz na Białorusi. Studenci ocenianego kierunku studiów uczestniczyli również w innych formach mobilności międzynarodowej. W latach 2020–2025 sześciu studentów wzięło udział w programie wymiany Polska–Teksas, koordynowanym przez Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych. Ponadto jeden student uczestniczył w Ohio International Agriculture Intern Program.

Uzupełnieniem klasycznych form mobilności międzynarodowej są krótkoterminowe wyjazdy edukacyjne oraz warsztaty realizowane w ramach projektów międzynarodowych, w których aktywnie uczestniczą studenci kierunku rolnictwo. Działania te stanowią istotny element procesu kształcenia, umożliwiając zdobywanie specjalistycznej wiedzy oraz praktycznych umiejętności w środowisku międzynarodowym, bez konieczności długookresowej mobilności. Studenci kierunku rolnictwo uczestniczyli w warsztatach prowadzonych w ramach projektu SYStem (Share Your Soil). Wśród nich znalazły się warsztaty terenowe „Klasyfikacja gleb we Wspólnocie Autonomicznej Estremadury”, w których udział wzięło pięciu studentów, a także warsztaty dotyczące zasad klasyfikacji gleb według międzynarodowej systematyki FAO-WRB, realizowane w Słowenii, w których uczestniczyła jedna studentka kierunku rolnictwo. Ponadto dwóch studentów wzięło udział w warsztatach realizowanych w Sassari na Sardynii. Kolejną formą umiędzynarodowienia były międzynarodowe warsztaty realizowane w ramach projektu „Know Your Landscape, Know Your Soils (Geopedological Workshop)”, prowadzone jako Erasmus Blended Intensive Course. Warsztaty odbyły się w Lublanie, a kierunek rolnictwo reprezentowany był przez jedną studentkę.

Studenci kierunku rolnictwo brali udział w międzynarodowych wyjazdach studyjnych realizowanych w ramach projektu „Najlepsi z natury!”. W ramach tego projektu 23-osobowa grupa studentów odbyła wyjazd studyjny do kopalni K+S Minerals and Agriculture GmbH w Merkers, gdzie uczestnicy zapoznali się z zagadnieniami związanymi z eksploatacją i zastosowaniem surowców mineralnych. Czteroosobowa grupa studentów wzięła udział w wyjeździe studyjnym na międzynarodowe targi Agritechnica w Hanowerze, natomiast 36-osobowa grupa studentów uczestniczyła w wyjeździe do Yara GmbH & Co. KG w Rostocku, poznając nowoczesne technologie produkcji nawozów i rozwiązania stosowane w rolnictwie.

Realizacja opisanych form aktywności międzynarodowej przyczynia się do poszerzania wiedzy specjalistycznej studentów, rozwijania kompetencji praktycznych i międzykulturowych oraz wzmacniania międzynarodowego wymiaru kształcenia na kierunku rolnictwo.

Na UPP uwzględnione są mechanizmy uznawania efektów uczenia się uzyskanych w międzynarodowej instytucji partnerskiej. Procedury w tym zakresie opisane są w regulaminie studiów.

Na UPP prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, w tym również na ocenianym kierunku. Przeglądy te obejmują ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Monitorowanie zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia dokonywane jest przez uczelniany dział współpracy z zagranicą oraz członków rady programowej kierunku. Monitorowaniu poddawane są przede wszystkim liczba kandydatów i studentów pochodzących z zagranicy, projekty i publikacje międzynarodowe, stan oraz perspektywy mobilności międzynarodowej studentów i wykładowców, a także możliwości zaproszenia profesorów zagranicznych do współprowadzenia zajęć dydaktycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku rolnictwo jest zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi na ocenianym kierunku studiów i jest zgodne ze strategią UPP. Ma ono charakter wieloaspektowy, uwzględnia mobilność studentów i kadry naukowej, udział w projektach i konferencjach międzynarodowych. W efekcie umiędzynarodowienia procesu kształcenia studenci mają możliwość poszerzenia wiedzy oraz umiejętności posługiwania się językiem obcym z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa, specyficznego dla studiowanych zagadnień. Swoje umiejętności studenci mogą zwiększać poprzez uczestnictwo w szerokiej ofercie zajęć realizowanych w języku angielskim przez nauczycieli rodzimej Uczelni oraz wykładowców reprezentujących instytucje zagraniczne. Uczelnia i Wydział dbają o rozwój międzynarodowej aktywności zarówno nauczycieli, jak i studentów, poprzez stworzenie możliwości uczestnictwa w wielu programach, m.in. Erasmus+, wymiany Polska–Teksas oraz projektu „Najlepsi z natury!” i SYStem (Share Your Soil). Monitoring i doskonalenie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów ma charakter ciągły i jest wspierany przez radę programową kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów ma charakter zinstytucjonalizowany, wielopoziomowy i komplementarny, obejmując zarówno proces kształcenia, jak i rozwój osobisty, naukowy, zawodowy oraz społeczne funkcjonowanie studentów. Wsparcie jest dostępne na różnych etapach studiowania, od momentu rozpoczęcia studiów, poprzez kolejne lata kształcenia, aż po etap przygotowania do zakończenia studiów i wejścia w życie zawodowe. Funkcjonują mechanizmy umożliwiające reagowanie na zróżnicowane potrzeby studentów wynikające z ich sytuacji zdrowotnej, materialnej, psychologicznej oraz edukacyjnej.

Studenci objęci są systematycznym wsparciem organizacyjnym, realizowanym m.in. poprzez opiekunów roku, dziekanat, Prodziekanów ds. studiów oraz koordynatorów praktyk zawodowych. Rozwiązania te umożliwiają bieżące reagowanie na problemy związane z tokiem studiów, planem zajęć, praktykami czy zaliczeniami. Dostępny jest system konsultacji dydaktycznych. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA pozytywnie ocenili kontakt z kadra akademicką oraz wyznaczonymi osobami do pierwszego kontaktu. Wyróżniona również została jakość obsługi administracyjnej ze strony dziekanatu Wydziału.

Istnieje możliwość aktywnego uczestniczenia w działalności naukowej już na etapie studiów pierwszego stopnia. Funkcjonowanie studenckich kół naukowych (m.in. Studenckiego Koła Naukowego Rolników), możliwość udziału w badaniach prowadzonych na Wydziale oraz prezentowania wyników podczas sympozjów i konferencji wskazuje na istnienie warunków sprzyjających rozwijaniu kompetencji badawczych. Z udziałem studentów realizowano projekty badawcze dotyczące np. wpływu preparatów mikrobiologicznych na wysiew owsa czy badania rynku na zapotrzebowanie autorskiej aplikacji. Działalność ta ma charakter dobrowolny, lecz jednocześnie jest systemowo wspierana poprzez opiekę merytoryczną pracowników naukowych, dostęp do infrastruktury badawczej i zasobów bibliotecznych oraz dotacje finansowe. W praktyce umożliwia to studentom stopniowe nabywanie umiejętności związanych z planowaniem badań, analizą wyników oraz komunikacją naukową.

W celu zapewnienia możliwości wyjazdów i wymian studenckich w Uczelni funkcjonuje program PoMost, który umożliwia realizację wybranych zajęć na innych uczelniach publicznych, co sprzyja poszerzaniu perspektywy akademickiej i kompetencji zawodowych. Z kolei program Erasmus+ umożliwia studentom kontakt z zagranicznymi systemami kształcenia, rozwój kompetencji językowych i międzykulturowych oraz budowanie doświadczeń istotnych z punktu widzenia przyszłej kariery zawodowej. Studenci wskazali, że ze względu na aspekty prywatne i charakter pracy zawodowej największym zainteresowaniem cieszy się forma stażu oraz praktyk zagranicznych np. w Teksasie lub Estonii.

Uczelnia prowadzi systematyczne działania ukierunkowane na przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy. Biuro Karier oraz Centrum Wsparcia i Rozwoju realizują działania o charakterze doradczym, szkoleniowym i diagnostycznym, obejmujące zarówno rozwój kompetencji zawodowych, jak i umiejętności miękkich. Obowiązkowe praktyki zawodowe, realizowane we współpracy z partnerami zewnętrznymi, stanowią istotny element tego systemu, umożliwiając studentom integrację wiedzy teoretycznej z praktyką zawodową. Udział w stażach, wizytach studyjnych oraz projektach realizowanych z otoczeniem społeczno-gospodarczym zwiększa świadomość realiów rynku pracy i wymagań pracodawców. Zorganizowano m.in. 3 dniowy wyjazd do gospodarstw rolnych na Zamojszczyźnie, wizytę w Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych i wyjazd na targi rolnicze AgroShow. Organizowano również program staży zawodowych dla studentów Wydziału „Studiujesz? Praktykuj!”, w którym udział wzięło w sumie 69 studentów ocenianego kierunku.

Działalność sportowa realizowana jest poprzez Centrum Kultury Fizycznej i Akademicki Związek Sportowy, z ofertą dostosowaną również do studentów z niepełnosprawnościami. Aktywność artystyczna i kulturalna rozwijana jest w ramach Centrum Kultury Studenckiej oraz zespołów i sekcji działających przy Uczelni m.in.: Zespół Pieśni i Tańca „Łany” im. Wiesława Kaszubkiewicza, Chór Akademicki „Coro da Camera”, Scena Muzyczna Teatr PULS.

Uczelnia realizuje szeroko zakrojone działania ukierunkowane na wspieranie studentów oraz zapewnienie równego dostępu do procesu kształcenia, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami. W strukturze Uczelni funkcjonuje Centrum Wsparcia i Rozwoju, do którego obowiązków należy m.in. wsparcie psychologiczne, działania na rzecz rozwoju osobistego, pomoc w radzeniu sobie ze stresem, działania adresowane do osób neuroatypowych, w tym osób z zespołem Aspergera. Centrum Wsparcia i Rozwoju zapewnia ponadto dostęp do tłumacza Polskiego Języka Migowego w formule online, prowadzi wypożyczalnię sprzętu dostosowanego do potrzeb osób z ograniczeniami zdrowotnymi oraz organizuje szkolenia i konsultacje dotyczące prowadzenia zajęć dydaktycznych z udziałem studentów ze specjalnymi potrzebami (w tym w formie zajęć fakultatywnych). Istotnym elementem działalności Centrum jest również systematyczne podnoszenie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej w zakresie pracy z osobami wymagającymi szczególnego wsparcia. W ramach programu rozwoju kadry administracyjnej i zarządczej realizowano m.in. szkolenia pt. „Student z niepełnosprawnością” oraz „Uczelnia wobec zaburzeń psychicznych”.

Studenci mają możliwość realizacji studiów w formule indywidualnej organizacji studiów oraz zmiany form zaliczeń i egzaminów. Uczelnia umożliwia studentom ubieganie się o pomoc materialną na zasadach określonych w regulaminie świadczeń dla studentów UPP, w tym w formach: stypendium socjalnego, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, zapomogi, stypendium Rektora, stypendium finansowanego przez jednostki samorządu terytorialnego, stypendium za wyniki w nauce lub sporcie finansowanego przez osoby fizyczne lub prawne, jak też stypendium ministra. Wszelkie informacje o systemie wsparcia są udostępniane na tablicach ogłoszeń oraz za pomocą narzędzi internetowych np. strona internetowa, wirtualny dziekanat.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i działalności naukowej obejmuje zarówno stypendia i nagrody, jak i możliwość realizacji indywidualnego programu studiów, udział w tutoringach i mentoringach oraz wsparcie w aplikowaniu do konkursów zewnętrznych. Rozwiązania te sprzyjają indywidualizacji ścieżki rozwoju studentów oraz wzmocnieniu motywacji wewnętrznej, szczególnie w przypadku studentów o ponadprzeciętnych zainteresowaniach i potencjale. Oferowane są szkolenia pozwalające na zdobycie nowych umiejętności i poszerzenie

wiedzy np. kurs pilota drona, korekcji racic, sprzedaży i dystrybucji środków ochrony roślin, szkolenie z zagadnień związanych z integrowaną produkcją i obsługi programu Excel.

W celu prowadzenia działań informacyjnych oraz edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy powołani zostali pełnomocnicy ds. równego traktowania, profilaktyki uzależnień oraz społecznej odpowiedzialności Uczelni. Wdrożono politykę antymobbingową oraz antydyskryminacyjną, obejmującą procedury reagowania w tego rodzaju sytuacjach. W ramach działań profilaktycznych uczelnia i CWR organizują szkolenia i warsztaty, m.in. „Radzenie sobie z agresją i metody rozwiązywania konfliktów”, adresowane do członków społeczności akademickiej.

System wsparcia studentów podlega bieżącemu monitorowaniu również poprzez m.in. ankiety absolwentów, indywidualne zgłoszenia studentów oraz udział studenckich przedstawicieli w pracach organów kolegialnych Uczelni m.in. w komisji stypendialnej, radzie programowej i Niezależnym Zrzeszeniu Studentów. Samorząd Studencki wspierany jest za pomocą środków finansowych ze strony Uczelni. Samorząd studencki opiniuje program studiów. Uzyskane informacje wykorzystywane są do modyfikowania rozwiązań organizacyjnych i dydaktycznych. Opracowano skuteczny system rozpatrywania skarg i wniosków studentów. Studenci mogą zgłaszać wnioski do administracji Uczelni, opiekunów roku lub przedstawicieli Samorządu Studenckiego. Na podstawie studenckich uwag i skarg został zmieniona obsada jednych zajęć, zaś do programu studiów zostały wprowadzone nowe zajęcia tj. *warzywnictwo* oraz *rolnictwo ekologiczne*. Ocenie studenckiej podlega również infrastruktura Uczelni. Na podstawie wniosków ankiet podjęto działania w postaci modernizacji sali komputerowej oraz zapewnienia dostępu do ekranów multimedialnych w salach wykładowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni funkcjonuje spójny i wielopoziomowy system pomocy obejmujący proces kształcenia, rozwój naukowy i zawodowy oraz dobrostan psychiczny i społeczne funkcjonowanie studentów. Wsparcie udzielane jest studentom na wszystkich etapach studiowania, od adaptacji na pierwszym roku, poprzez bieżące wsparcie w toku studiów, aż po przygotowanie do ukończenia studiów i wejścia na rynek pracy. Przykładem są działania opiekunów roku, pracowników dziekanatu i władz Wydziału, co umożliwia elastyczne reagowanie na trudności związane z planem zajęć, zaliczeniami czy praktykami zawodowymi. Studenci mają możliwość rozwijania kompetencji badawczych poprzez działalność w studenckich kołach naukowych oraz udział w projektach badawczych, takich jak badania nad wpływem preparatów mikrobiologicznych na plonowanie czy analizy rynkowe autorskich aplikacji. Wsparcie zawodowe realizowane jest m.in. przez praktyki, staże, wizyty studyjne oraz udział w programach mobilności, w tym Erasmus+ i PoMost, a także wyjazdy do gospodarstw rolnych, instytutów badawczych i na targi branżowe. Istotnym elementem systemu jest pomoc dla osób ze szczególnymi potrzebami, obejmująca wsparcie psychologiczne, możliwość indywidualnej organizacji studiów, modyfikację form zaliczeń oraz dostęp do tłumacza języka migowego i specjalistycznego

sprzętu. Studenci mogą korzystać z rozbudowanego systemu wsparcia materialnego, obejmującego m.in. stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami oraz stypendia motywacyjne. System wsparcia podlega stałemu monitorowaniu poprzez ankiety studenckie, udział przedstawicieli studentów w pracach organów kolegialnych Uczelni oraz analizę indywidualnych zgłoszeń, a jego sprawczość potwierdzają konkretne działania, takie jak zmiana obsady zajęć, wprowadzenie nowych zajęć do programu studiów czy modernizacja infrastruktury dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Dobrą praktyką jest funkcjonujący w Uczelni rozbudowany, wieloetapowy system wsparcia studentów w procesie przygotowania do wejścia na rynek pracy, który obejmuje zarówno działania informacyjne, doradcze i kompetencyjne, jak i bezpośredni kontakt z pracodawcami oraz środowiskiem gospodarczym. System ten ma charakter ciągły i jest realizowany na różnych etapach kształcenia. Istotną rolę w przygotowaniu studentów do wejścia na rynek pracy odgrywają programy stażowe krajowe i zagraniczne, realizowane m.in. w ramach projektów „Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu” oraz „Najlepsi z natury 2.0”. Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy obejmuje także rozwój kompetencji miękkich i przedsiębiorczych, realizowany poprzez warsztaty, szkolenia i zajęcia ogólnouczeniowe dotyczące m.in. komunikacji interpersonalnej, pracy zespołowej, zarządzania stresem, autoprezentacji, etykiety biznesowej oraz podstaw prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze agrobiznesu. Kompetencje te są powszechnie uznawane za kluczowe z punktu widzenia pracodawców i zwiększają adaptacyjność absolwentów na rynku pracy. Dodatkowym elementem systemu są wizyty studyjne oraz współpraca z przedsiębiorstwami i instytucjami badawczymi, które umożliwiają studentom poznanie nowoczesnych technologii, organizacji produkcji i innowacyjnych rozwiązań stosowanych w praktyce gospodarczej. Udział w projektach badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych pozwala studentom zdobywać doświadczenie zawodowe jeszcze w trakcie studiów. Całość działań tworzy spójny i komplementarny system wsparcia wchodzenia na rynek pracy, który nie ogranicza się do pojedynczych inicjatyw, lecz obejmuje długofalowe przygotowanie studentów do funkcjonowania w realiach rynku pracy. W praktyce system ten sprzyja zwiększeniu zatrudnialności absolwentów, lepszemu dopasowaniu ich kompetencji do potrzeb sektora rolnego i rolno-spożywczego oraz świadomemu planowaniu dalszej ścieżki zawodowej lub edukacyjnej.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji obejmuje informacje skierowane do kandydatów na studia, jak i do studentów, absolwentów, pracowników oraz interesariuszy zewnętrznych. System ten ma charakter otwarty, z wyraźnym rozróżnieniem pomiędzy informacją publicznie dostępną a informacją wewnętrzną, przeznaczoną dla określonych grup użytkowników.

Dostęp do informacji realizowany jest równolegle na poziomie Uczelni, Wydziału oraz jednostek wydziałowych, co umożliwia dostosowanie treści i formy komunikatów do potrzeb różnych grup odbiorców. Jednocześnie widoczna jest spójność przekazu informacji.

Kluczowym elementem systemu informacyjnego są strony internetowe Uczelni i Wydziału, które stanowią podstawowe źródło informacji zarówno dla kandydatów na studia, jak i studentów. Udostępniane informacje obejmują: warunki i tryb rekrutacji na studia, ofertę dydaktyczną i program studiów, zasady dyplomowania i praktyk zawodowych, sylwetkę absolwenta. Istotnym elementem systemu informacyjnego jest Biuletyn Informacji Publicznej (BIP). Za umieszczanie treści na podstronach BIP odpowiadają poszczególne jednostki organizacyjne Uczelni. W zakresie programów studiów odpowiedzialność ta spoczywa na dziale studiów i spraw studenckich, który zapewnia aktualność, kompletność oraz weryfikację publikowanych informacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Informacje te prezentowane są w ujednoczonej formie i zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi, co sprzyja przejrzystości przekazu oraz porównywalności oferty dydaktycznej.

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów uwzględnia również rozwiązania zwiększające dostępność cyfrową treści dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z ograniczeniami wzroku oraz trudnościami w percepcji treści. Dostępne funkcjonalności na stronie internetowej Wydziału obejmują m.in. zwiększenie kontrastu, zmianę wielkości i czytelności tekstu, regulację odstępów między liniami, podświetlanie linków, zatrzymywanie animacji, ukrywanie obrazów oraz tryb przyjazny dla osób z dysleksją. Rozwiązania te pozwalają użytkownikom na dostosowanie interfejsu strony do własnych potrzeb i preferencji. Jednocześnie należy wskazać, że w niektórych obszarach występują ograniczenia w zakresie pełnej dostępności cyfrowej, w szczególności brak możliwości regulacji wielkości czcionki na głównej stronie internetowej oraz ograniczona dostępność treści w języku angielskim na stronach internetowych Wydziału. Podstawowe informacje publiczne dostępne są głównie w języku polskim, co może ograniczać ich dostępność dla kandydatów zagranicznych i innych interesariuszy zewnętrznych.

Dodatkowo Uczelnia i Wydział prowadzą działania informacyjne i promocyjne podczas wydarzeń cyklicznych, takich jak dni otwarte, targi edukacyjne, salony maturzystów czy wydarzenia popularyzujące naukę. Należy jednak zauważyć, że część szczegółowych danych dydaktycznych, zawarta w regulaminach zajęć (np. pełne opisy metod weryfikacji efektów uczenia się, szczegółowy nakład pracy studenta) dostępna jest w systemach wewnętrznych po zalogowaniu. Rozwiązanie to zapewnia kompletność informacji dla studentów, jednak zmniejsza dostępność pełnych danych dla kandydatów na studia oraz interesariuszy zewnętrznych.

Działania informacyjne skierowane do kandydatów na studia prowadzone są poprzez stronę „Kandydat” oraz oficjalne profile Uczelni w mediach społecznościowych, za które odpowiada dział

marketingu i komunikacji. Jednostka ta odpowiada za bieżącą aktualizację i weryfikację zamieszczanych treści, dbając o ich spójność i aktualność. Wszystkie komunikaty i informacje dotyczące działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii publikowane są na bieżąco na stronie internetowej Wydziału oraz na oficjalnym profilu Wydziału w serwisie Facebook. Władze dziekańskie stale nadzorują publikowane treści. Okresowe spotkania zespołów ds. promocji kierunku studiów z władzami Wydziału umożliwiają ocenę skuteczności przyjętych sposobów komunikacji oraz identyfikację obszarów wymagających doskonalenia.

W przypadku technik kształcenia na odległość wykorzystywana jest platforma MS Teams, Wirtualny Dziekanat w celu zapewnienia bieżącego kontaktu oraz przepływu informacji czy udostępnieniu materiałów dydaktycznych studentom.

Wskazane wyżej ograniczenia wskazują na potrzebę dalszego porządkowania, uzupełniania i standaryzacji treści, szczególnie w odniesieniu do potrzeb przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów jest zapewniony poprzez spójny i wielokanałowy system informacyjny, funkcjonujący na poziomie Uczelni, Wydziału oraz jednostek organizacyjnych. Podstawowym źródłem informacji są oficjalne strony internetowe Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii, które umożliwiają bezpośredni dostęp do danych dotyczących programów studiów. Na stronach tych udostępniane są kluczowe informacje, w tym cele i struktura programu studiów, efekty uczenia się, zasady dyplomowania i praktyk zawodowych, informacje o jakości kształcenia oraz sylwetka absolwenta. Uzupełnieniem systemu jest Biuletyn Informacji Publicznej UPP, w którym publikowane są informacje wymagane przepisami prawa, a za ich aktualność i poprawność odpowiada dział studiów i spraw studenckich. W ramach systemu publicznego dostępu do informacji zastosowano rozwiązania zwiększające dostępność cyfrową treści, w szczególności dla użytkowników z ograniczeniami wzroku lub trudnościami w odbiorze informacji. W niektórych obszarach występują braki związane z dostępnością cyfrową np. brak możliwości regulacji wielkości czcionki na stronie internetowej Uczelni. Dodatkowo Uczelnia wykorzystuje zróżnicowane kanały komunikacji, w tym oficjalne profile w mediach społecznościowych, które umożliwiają bieżące informowanie o ofercie dydaktycznej i zasadach realizacji programu studiów. Treści publikowane w tych kanałach są aktualizowane i weryfikowane przez właściwe jednostki organizacyjne, co sprzyja spójności i rzetelności przekazu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uzupełnienie występujących braków dotyczących dostępności cyfrowej serwisów internetowych Uczelni i Wydziału poprzez rozszerzenie dostępności treści w językach obcych, w tym języku angielskim oraz zapewnienie regulacji wielkości czcionki.

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości kształcenia prowadzona w Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu (UPP) jest zgodna z misją i strategią Uczelni. Jest systemowo planowana, wdrażana, weryfikowana i doskonalona. Przepisy wewnętrzne oraz procedury dotyczące jakości kształcenia wprowadzane są uchwałami Senatu bądź zarządzeniami Rektora. Na UPP funkcjonuje uczelniany system zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, obejmujący ocenę treści, zasobów, warunków, przebiegu oraz wyników kształcenia akademickiego na Uczelni. Szczegóły dotyczące funkcjonowania systemu określa zarządzenie Rektora nr 154/2021 z dn. 8.10.2021 roku w sprawie uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich.

System zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia obejmuje w szczególności: analizę programu studiów, w tym efektów uczenia się i sposobów weryfikowania ich osiągnięcia przez studentów; ocenę nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych dokonywaną przez studentów po zakończeniu każdego cyklu kształcenia; wnioski z monitorowania kariery zawodowej absolwentów; wnioski z badania oczekiwań pracodawców i zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy; ocenę infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów; analizę warunków i sposobów podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz analizę wsparcia, jakie otrzymują studenci w procesie uczenia się.

Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu zapewnienia jakości kształcenia sprawuje Rektor Uczelni. W terminie do końca semestru zimowego Rektor przedstawia Senatowi sprawozdanie z działania systemu jakości kształcenia za poprzedni rok akademicki. Organem opiniodawczo-doradczym Rektora Uczelni w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia jest rada dydaktyczna Uniwersytetu, powołana zarządzeniem Rektora nr 117/2022 z dn. 5.10.2022 r. Jej przewodniczącym jest Prorektor ds. studiów, a członkami Prodziekani ds. studiów, przewodniczący rad programowych kierunków studiów, kierownik działu studiów i spraw studenckich oraz przedstawiciele studentów (2 osoby). Do zadań rady dydaktycznej, określonych w statucie Uczelni (§ 39), należy w szczególności: opiniowanie projektu regulaminu studiów; opiniowanie projektów programów studiów; formułowanie wytycznych dotyczących tworzenia i modyfikowania programów; opracowanie oferty zajęć ogólnouczelnianych; opracowanie procedury potwierdzania efektów uczenia się; opracowanie procedur systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia i nadzór nad ich realizacją; przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz formułowanie rekomendacji dotyczących polityki kadrowej w zakresie związanym z realizacją dydaktyki.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem rolnictwo sprawuje Dziekan Wydziału Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii. Kompetencje Dziekana zdefiniowane są w statucie Uczelni oraz regulaminie organizacyjnym. Za prawidłowe funkcjonowanie systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku odpowiada Prodzikan ds. studiów oraz rada programowa kierunku studiów rolnictwo i agronomy, powołana zarządzeniem Rektora nr 123/2024 z dnia 14.10.2024 roku. W jej skład wchodzi: przedstawiciele nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na pierwszym i drugim stopniu studiów, reprezentujący dyscyplinę *rolnictwo i ogrodnictwo* (9 osób), przedstawiciele studentów (2 osoby) oraz reprezentanci otoczenia społeczno-gospodarczego (4 osoby). Do głównych zadań rady, określonych w statucie Uczelni (§ 47), należy: opracowywanie projektów programów studiów; nadzór nad obsadą kadrową zajęć dydaktycznych; nadzór nad procesem dyplomowania; określenie szczegółowych elementów organizacji studiów, w tym praktyk; analiza programu studiów pod względem możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród studentów dotyczących jakości dydaktyki; analiza badań ankietowych przeprowadzanych wśród absolwentów bezpośrednio po zakończeniu studiów obejmujących ocenę programu studiów; współpraca z pracodawcami w zakresie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy; działania w zakresie zapobiegania i wykrywania plagiatów oraz przygotowanie corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia dla kierunku studiów.

Projektowanie, monitorowanie, zmiany oraz zatwierdzanie programu studiów na kierunku rolnictwo są przeprowadzane według przyjętych procedur, zgodnie z uchwałą Senatu nr 27/2025 z dnia 26 marca 2025 roku, w sprawie zasad tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich oraz zarządzeniem Rektora nr 23/2025 z dnia 20 marca 2025 roku w sprawie zasad tworzenia nowego kierunku studiów oraz programu studiów dla nowego cyklu kształcenia. Procedury te, ogólnie dostępne, są zamieszczone w zakładce „jakość kształcenia” na stronie internetowej Uczelni.

Projektowanie, aktualizacja oraz bieżące i okresowe monitorowanie programu studiów należy do kompetencji rady programowej kierunku rolnictwo i agronomy. Wnioski dotyczące modyfikacji programu kształcenia mogą składać wszyscy interesariusze, np. w celu dostosowania programu do potrzeb rynku, postępu wiedzy w zakresie dyscypliny czy zmian w przepisach prawnych. Stosowne wnioski, zawierające opis planowanej zmiany i jej uzasadnienie są składane do rady programowej kierunku studiów, która po konsultacji z władzami Wydziału, przygotowuje projekt zmian w programie. Propozycje zmian są opiniowane przez komisję ds. programów studiów, radę dydaktyczną Uczelni oraz senacką komisję ds. studiów. W przypadku pozytywnych opinii projekt przedkładany jest Senatowi Uczelni, który zatwierdza program studiów w formie uchwały. Aktualizację i doskonalenie treści kształcenia niepociągających zmian efektów uczenia się zakładanych dla zajęć/grup zajęć objętych programem studiów dokonuje nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia.

Program studiów na kierunku rolnictwo jest systematycznie monitorowany i oceniany. W celu uzyskiwania informacji służących doskonaleniu jakości kształcenia opracowano szereg procedur, szczegółowo opisanych i dostępnych na stronie internetowej Uczelni. Są to procedury, m.in.: hospitacji zajęć dydaktycznych; modyfikacji programów kształcenia; oceny procesu kształcenia; oceny zajęć dydaktycznych przez studentów; organizacji studenckich praktyk zawodowych; procesu dyplomowania na studiach wyższych; zasięgania opinii absolwentów studiów bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz monitorowania losów zawodowych absolwentów.

Okresowe przeglądy programu studiów dokonywane są po zakończeniu każdego roku akademickiego. Ocena obejmuje przede wszystkim kierunkowe efekty uczenia się, również w aspekcie zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. W procedurze walidacji sprawdza się m.in. zgodność treści programowych poszczególnych zajęć z przypisanymi im efektami uczenia się, zgodność z sylabusami metod weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się w odniesieniu do różnych form zajęć (wykłady, audytoria, laboratoria, lektoraty), skuteczność weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się oraz bilans punktów ECTS w kontekście nakładu pracy wymaganej do osiągnięcia tych efektów. Zgodnie z regulaminem studiów weryfikacji i ocenie podlegają wszystkie efekty uczenia się zdefiniowane w programie studiów dla danych zajęć. Weryfikacji dokonuje nauczyciel akademicki odpowiedzialny za ich realizację. Metody weryfikacji efektów uczenia się dotyczących wiedzy, umiejętności i kompetencji, określone zostały w sylabusach i są podawane do wiadomości studentów po rozpoczęciu zajęć. Stwierdzone przez zespół oceniający PKA uchybienia w kryterium 1 i 2 wskazują na konieczność zintensyfikowania prac rady programowej kierunku rolnictwo i agronomi w zakresie szczegółowego monitorowania programu studiów.

Ponadto, w ocenie jakości kształcenia na kierunku, uwzględnia się ocenę nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych, dokonywaną przez studentów po zakończeniu każdego cyklu zajęć; monitorowanie ścieżek zawodowych absolwentów; ocenę infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów, a także analizę warunków i możliwości zwiększenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Zebrane informacje są analizowane przez radę programową kierunku rolnictwo i agronomi i stanowią podstawę opracowania rocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, w którym formułuje się wnioski, w tym działania naprawcze/udoskonalające. Raporty dotyczące wszystkich kierunków studiów prowadzonych w UPP są podstawą zbiorczego opracowania z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na Uczelni w danym roku akademickim. Na podstawie sformułowanych wniosków, uwag i zaleceń wprowadzane są działania naprawcze i doskonalące proces kształcenia na Uczelni/kierunku. Należy podkreślić, że w/w raporty są ogólnie dostępne na stronie internetowej Uczelni.

Uczelnia przywiązuje dużą wagę do angażowania wszystkich interesariuszy (nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów, pracodawców) w proces systematycznego doskonalenia programu kształcenia. Studenci kierunku rolnictwo, mogą oceniać zajęcia dydaktyczne w formie semestralnej, anonimowej ankiety w „zintegrowanym systemie informatycznym – wirtualny dziekanat” (zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 172/ z dnia 18 listopada 2021 roku). W ankiecie studenci oceniają m.in. przygotowanie nauczyciela akademickiego do zajęć, sprecyzowanie wymagań wobec studentów, organizację zajęć i wykorzystanie czasu (zastosowanie pomocy dydaktycznych, punktualność, powielanie treści, w tym innych zajęć, i in.), obiektywizm i rzetelność sprawdzania wiedzy i umiejętności studenta, a także uprzejmość i życzliwość wobec studentów. Poza standardowymi pytaniami w ankiecie znajduje się miejsce na dodatkowe uwagi i komentarze. Ponadto studenci kierunku mają możliwość przekazywania swoich uwag nt. programu kształcenia w trakcie spotkań z opiekunami lat i przedstawicielami władz Wydziału. Studenci, oddelegowani przez Samorząd Studencki, są członkami wszystkich zespołów zaangażowanych na Wydziale w proces ewaluacji kształcenia. Opiniują proponowane zmiany i mogą wnioskować o modyfikację programu studiów. Na wniosek studentów i postulaty absolwentów zwiększono upracticznienie studiów poprzez wprowadzenie większej liczby godzin zajęć terenowych dotyczących m.in. uprawy, nawożenia i ochrony roślin. Uwzględniając rekomendacje studentów, absolwentów i przedstawicieli otoczenia

społeczno-gospodarczego, program studiów pierwszego stopnia uzupełniono o takie zajęcia jak: *propedeutyka rolnictwa, rolnictwo ekologiczne, warzywa w uprawie polowej, drzewa w krajobrazie rolniczym, diagnostyka uszkodzeń powodowanych przez szkodniki, chów drobiu oraz ptaków ozdobnych*, a program studiów drugiego stopnia o zajęcia: *optymalizacja metod ochrony roślin, rolnictwo cyfrowe, fundusze unijne dla rolnictwa i obszarów wiejskich oraz podstawy marketingu i promocji*.

Dokumenty załączone do raportu samooceny oraz ocena stanu faktycznego istniejącego w trakcie wizytacji potwierdzają rzeczywisty wpływ interesariuszy na kształtowanie programu studiów na ocenianym kierunku.

Ważnym elementem oceny i weryfikacji jakości kształcenia są hospitacje zajęć, regulowane zarządzeniem Rektora nr 015/2023 z dnia 1 marca 2023 roku w sprawie procedury hospitacji zajęć. Hospitacje przeprowadzają członkowie rady programowej kierunku, wspomagani przez nauczycieli oraz specjalistów ds. jakości dydaktyki, wyznaczonych przez Prodziekana ds. studiów. Każdy nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne podlega co najmniej jednokrotnej hospitacji w czasie oceny okresowej. Nowo zatrudnieni nauczyciele podlegają obowiązkowej hospitacji w pierwszym roku pracy dydaktycznej. Doktoranci podlegają hospitacji corocznie. Hospitacje o charakterze interwencyjnym zarządzane są przez Prodziekana ds. studiów, w szczególności na wniosek studentów lub przełożonego. Wyniki hospitacji są jednym z elementów corocznego raportu z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku rolnictwo.

Uczelnia zasięga opinii absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów (zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 69/2020 z dnia 19 maja 2020 roku w sprawie procedury zasięgnięcia opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, bezpośrednio po ukończeniu studiów). Ankiety (forma „papierowa”) zawierają pytania zamknięte i otwarte, podsumowujące przebieg studiów. Wyniki ankiet są analizowane przez Prodziekana ds. studiów. Ponadto Uczelnia monitoruje losy absolwentów (ankiety po roku i 5 latach od ukończenia studiów). Absolwenci kierunku rolnictwo są również monitorowani w ramach systemu ELA.

Jakość kształcenia na kierunku rolnictwo prowadzonym w UPP na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym, o profilu ogólnoakademickim była oceniana w dniach 12-13 maja 2019 roku. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwałą nr 756/2019 z dnia 10 października 2019 roku wydało dla kierunku ocenę pozytywną.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Polityka jakości kształcenia prowadzona w UPP jest zgodna z misją i strategią Uczelni. Jest systemowo planowana, wdrażana, weryfikowana i doskonalona. Uchwały Senatu i zarządzenia Rektora regulują cele i zakres funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

Wyznaczono zespoły odpowiedzialne za ewaluację oraz doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Uczelni, Wydziału i kierunku studiów. Jednoznacznie określono kompetencje i odpowiedzialność osób zaangażowanych w pracę tych zespołów. Na Wydziale Rolnictwa, Ogrodnictwa i Biotechnologii, któremu merytorycznie, organizacyjnie i administracyjnie podlega kierunek rolnictwo, została powołana rada programowa kierunku studiów rolnictwo i agronomi, która projektuje, monitoruje i koordynuje zmiany programu studiów, na podstawie przyjętych procedur, z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Program studiów zatwierdza Senat Uczelni w formie uchwały. Program studiów na kierunku rolnictwo jest systematycznie monitorowany i oceniany przez radę programową kierunku, w oparciu o wiarygodne dane pozyskane na podstawie m.in. walidacji efektów uczenia się, ankiet studentów i absolwentów, wyników hospitacji zajęć, analizy prac etapowych, opinii nauczycieli akademickich, samorządu studenckiego i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Wnioski wynikające z oceny programu studiów są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Zespół oceniający PKA po analizie raportu samooceny i innych dokumentów udostępnionych przez Uczelnię oraz po przeprowadzeniu stacjonarnej wizytacji stwierdza, że proces monitorowania i doskonalenia programu studiów, zarówno na pierwszym jak i drugim stopniu studiów na kierunku rolnictwo nie jest dostatecznie sprawny, czego potwierdzeniem są wykazane i opisane w ocenie kryterium 1 i 2 nieprawidłowości. Należy wzmocnić nadzór nad pracami zespołów odpowiedzialnych za ewaluację jakości kształcenia na kierunku, aby program studiów spełniał wymagania obowiązującego prawa. Sprawozdania z funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia są corocznie publikowane na stronie internetowej Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się wzmocnienie kontroli nad skutecznością funkcjonowania systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, zwłaszcza na poziomie Wydziału (rady kierunku studiów rolnictwo i agronomi), w zakresie monitorowania programu studiów, w celu dostosowania do zapisów obowiązującego prawa i zapobiegania występowaniu w przyszłości nieprawidłowości wskazanych przez zespół oceniający PKA.